

NOVI TEKNIK

GLASILO OBČINSKIH ORGANIZACIJ SZDL CELJE, LAŠKO, MOZIRJE,
SLOVENSKE KONJICE, ŠENTJUR, ŠMARJE PRI JELŠAH IN ŽALEC

V sredo, 6. oktobra, se bo nekaj čez tristo delavcev dveh Toprovih tozdov, to je tozda Lahke in tozda Športne konfekcije, z referendumom odločalo o združitvi v eno temeljno organizacijo združenega dela. Ni ravno čest običaj, da se dve temeljni organizaciji ponovno združujeta med seboj, zato so toliko bolj pomembni razlogi, ki do tega vodijo.

V Topru so natančno opredelili smotre in cilje združitve obeh temeljnih organizacij v nov tozdr Športne konfekcije. V prvi vrsti želijo z združitvijo obeh tozdov storiti prvi korak k bodoči usmeritvi te celjske delovne organizacije v program športne konfekcije. S tem, da bi del sedanjih zmogljivosti tozda Lahke konfekcije preusmeril v proizvodnjo športnih srajc, oblačil za kolesarski šport, za tenis in druga tovrstna športna oblačila, del proizvodnje pa bi zadržali za izdelke iz sedanjega programa lahke konfekcije. Z združitvijo obeh sedanjih v nov tozdr Športna konfekcija pa želijo v Topru združiti tudi sedaj razdrobljeni komercialni službi, izboljšati likvidno situacijo celotne delovne organizacije, pridati h krepitvi medsebojnih odnosov delavcev in kar je najpomembnejše, izboljšati gospodarske rezultate, ki so bili ob drugih vzrokih okrnjeni tudi zaradi nenehnih težav in poslovanja na robu rentabilnosti ali z izgubo v tozdu Lahke konfekcije.

DS

TUDI KMEČKI KONJI

Konjeniški klub Merx Celje je na svojem hipodromu v Skofji vasi pred več kot tisoč gledalci znova pripravil zanimivo prireditev, medmestni konjeniški turnir. Poleg pravih tekmovalnih konj so tokrat prvič v Celju nastopili tudi kmečki konji. Tako so si prva tri mesta v enovpregi kmečkih konj priborili Agič kot zmagovalec pred Hojnikom in Koželjem (vsi Celje), v dvovpregi s hladnokrvnimi konji pa so bili najboljši Bornšek, Koželj in Medved (tudi vsi Celje). Med tekmovalnimi konji so imeli v posameznih disciplinah največ uspeha tekmovalci Celja, Mozirja in Maribora. Izredno razburljivi so bili boji v preskakovanju ovir.

V CELJU PRIMER TIFUSA

V celjski bolnišnici so izolirali tri osebe. Dve od teh nista trebušni tifus, pri eni pa sumijo, da gre za to nevarno obolenje. Z boleznijo se je na počitnicah na epidemološkem področju v Liki okužil fantek, ki je bolezen prenesel na mater. Za omejitve razširitve bolezni so uvedli vse ukrepe. Stavbo v kateri stanujeta bolnika so dezinficirali. Osebe s katerimi sta prišla v stik pa so pod zdravniškim nadzorstvom.

ZBOR ZGODOVINARJEV

Zveza zgodovinskih društev Slovenije in zgodovinsko društvo Celje sta organizatorja XXI. zborovanja, ki bo v Celju potekalo od 29. septembra do 2. oktobra z vrsto zanimivih posvetov in razstav. V tem sklopu se nam v Celju, v prostorih Muzeja revolucije obeta tudi dve zanimivi razstavi pod naslovom: Preteklost Celja v arhivskih dokumentih, ki jo pripravlja Zgodovinski arhiv Celje. Z njo bodo počastili 25-letnico obstoja.

MP

ELKROJ V ČAJETINI

Pred dnevi so v Čajetini pričeli izdelovati v Elkrojem novem obratu hlače. Hlače proizvajajo v hali, ki je obstojala že pred tem, Elkroj pa je prispeval tri milijone dinarjev nepovratnih sredstev ter kredit v znesku 6,5 milijona dinarjev. Ostalo je zagotovil investitor, DO Mladost iz Čajetine. V prvi fazi se je zaposlilo 120 delavcev, v drugi - to bo prihodnje leto - pa se jih bo še toliko. V občini Čajetina bo tako nezaposlenost upadla za polovico. Elkroj iz Mozirja je prejel tudi plaketo občine Čajetina.

JANEZ VEDENIK

CELJE

PITNA VODA ŠE OGROŽENA

Komunalci ukrepajo - stanje se izboljšuje

Na temeljni organizaciji Vodovod KO Komunala Celje, se trudijo, da ne bi prišlo do težav s pitno vodo, ki so se večkrat pojavile v prvi polovici septembra.

Vzrok za nečisto vodo, ki je pritekla iz pip, zlasti v gospodinjskih na ožjem mestnem območju, je v mulju in kovinskih plasteh, železovega in manganovega oksida, ki so se nabrale v osrednjih vodnjakih.

Prvi vdor mulja v vodno omrežje je bil 7. septembra, drugi pa 17. Glavni onesnaževalec je vodnjak F v Medlogu. (Pri geoloških analizah vode, ki so bile opravljene pred uporabo vodnjaka, so bili v manjših količinah prisotni železovi oksidi, ne pa tudi manganovi). Ob znižani ravni vode in s povečanim črpanjem ob konicah, ko je poraba vode večja, se voda v vodnjakih skali in naprave povlečejo ta neprijetni mulj za sabo.

Delavci Vodovoda so takoj pristopili k izpiranju vodnega omrežja, zlasti tam, kjer se je pojavila onesnažena voda. Trenutno nadzorujejo črpanje vode, da ne bi ponovno skalili dna in bodo v bodoče pogosteje izpirali mreže na hidrantih, kjer se nesnaga nabira. Z Geološkim zavodom iz Ljubljane so v dogovoru, da bodo oba zbiralna vodnjaka ter vodnjak F v Medlogu očistili. Takrat bo v omrežju bistveno manjši pritisk vode, o čemer pa bodo, tako obljublajo, pravočasno obvestili odjemalce.

S tem problem čiste pitne vode ne bo rešen, kajti z leti

se bo mulj ponovno nabral. Zato bo nujno zgraditi, tako kot je bilo s programom samoprispevka predvideno, do leta 1984. novo vodarno, ki bo istočasno zbirališče vode iz vseh vodnjakov. Tu bodo vodo tudi pripravljali za omrežje: klorirali, ozonirali s čistilnimi napravami bodo, pred spustom vode v omrežje še enkrat očistili.

Najbolj kritično stanje je v vodnjakih E in F v Medlogu. Vodnjak E so zaprli zaradi prisotnosti dušičnih in amonijevih spojin, ki so se pojavile kot posledica vdora raznih odplak (gnojnice, umetna gnojila itd) s kmetijskih površin v talnico. Vodnjak sanirajo. V vodnjaku F se pa iz leta v leta večja prisotnost železovih in manganovih spojin, ker pa še ni doseglo kritično stopnjo onesnaženosti, je še primeren za uporabo. Pripravljena pa sta še vodnjaka H in G v Levcu, kjer še potekajo analize vode. Za vodnjak G so ugotovili bakteriološko oporečnost. Računajo, da se bo tu voda popravila, ko bo opravljena sanacija kanalizacije v Levcu.

Vodno omrežje, ki obsega 300 km cevi, redno izpirajo 2 krat na leto. To delo opravlja 11 delavcev. Stanje pitne vode v zadnjem času kaže, da je omrežje potrebno večkrat izpirati, vse to pa bi zahtevalo tudi dodatno število delavcev in več sredstev, ki jih pa komunala trenutno ne pre-

more. Kljub temu, se bodo trudili, da bi vsaj tiste predele, kjer je nevarnost onesnaževanja večja, pogosteje čistili. Zato pozivajo občane, da v primeru, če ponovno pride do onesnaženja vode, nemudoma obvestijo TOZD Vodovod.

Po analizah vode, ki so jo opravili na centru za socialno medicino in higijeno v Celju, voda ni higijensko oporečna. Če iz pipe priteče umazana voda, naj uporabniki pustijo vodo nekaj časa teči, da se voda zbistri in jo nato uporabijo za svoje potrebe.

PRED ZIMO

KURILNO OLJE BO

S 1. oktobrom začetek dobave

Za okrog 2000 naročnikov kurilnega olja bo celjski Petrol začel voziti s štirimi cisternami kurilno olje s 1. oktobrom. Prednost bodo imeli invalidi in tisti, ki so olje že plačali spomladi, še preden je začela veljati prepoved prodaje. Računajo, da bodo z dobro organizacijo dnevno lahko oskrbeli kakšnih petdeset kupcev. Tako bodo vse kupce, ki jih je sedaj okrog 2000 na seznamu čakajočih, dokončno oskrbeli s kurilnim oljem do 15. decembra.

Kot vemo je prodaja kurilnega olja količinsko omejena na 1.500 litrov, kar seveda ne more zadostovati za vso ogrevalno sezono, zato bo potrebno skrajno varčevanje in kombiniranje ogrevanja še z drugimi gorivi, drvmi in premogom.

Trenutno je na Celjskem še najbolje z zemeljskim plinom in drvmi, premoga pa ni

dovolj za vse potrebe. Prav sedaj dobavljajo premog tistim, ki so ga naročili še spomladi. Premogovna energetska kriza bo trajala še nekaj časa, dokler se ne bodo začeli uresničevati sporazumi s premogovniki in bodo sovlaganja v rudnike dala že prve sadove. To pa bo trajalo še najmanj dve leti, pravijo v celjski Kovinotehni.

Po premogu povprašujejo tudi termoelektrarne, ki bi z več premoga lahko ustvarile tudi večjo proizvodnjo električne energije, saj elektroenergetska bilanca za prihodnje leto predvideva povečanje.

Za konec torej rečemo le to: skrajno varčevanje z vsakršno energijo, kombiniranje z več vrstami goriv in upanje, da bo jesen topla, zima pa kratka!

MITJA UMNİK

POVORKA IN PROSLAVE OB 800 LETNICI

Zaključna prireditev v počastitev 800 letnice Žalca in taborskih kulturnih dnevo je bila v nedeljo popoldne, ko so pripravili množično zborovanje, zbranim pa je govoril tudi član predsedstva RK SZDL Tone Bole. Celjski igralci in Mito Trefalt pa so izrekli tudi besede govornikov na drugem slovenskem taboru, ki je bil leta 1868. Izredno zanimiva je bila povorka, s ponazoritvijo pomembnih obletnic v zgodovini Žalca, poudarek pa je bil tudi na današnji dejavnosti organizacij in društev. Več o tem na 2. strani.

JANEZ VEDENIK

V SOBOTO JAVNA RADIJSKA ODDAJA V LEVCU

Prodajni center Levec, ali bolje rečeno restavracija NAMA Levec, bo v soboto, 2. oktobra prizorišče javne radijske oddaje, ki jo pripravlja uredništvo Novega tednika in Radia Celje v sodelovanju z Namo in Lesnino.

Program te prireditve bo tudi tokrat pester in prav vsi obiskovalci bodo prišli na svoj račun. Celjskega plesnega orkestra Žabe, ki bo spremljal tudi pevko Ditko Haberl, prav gotovo ni treba posebej predstavljati. Tudi o narodnozabavnem ansamblu Veseli Hmeljarji, ki letos praznujejo 20 obletnico svojega delovanja, ni treba posebej govoriti. Gledališka igralka Nada Božičeva je s svojim nastopom na zadnji oddaji v Preboldu spravila v smeh prav vse, ki so jo takrat poslušali in tudi poslušalce ob radijskih sprejemnikih, ki so poslušali posnetek te oddaje. Harmonikar Miro Klinc je že dvakrat zapored zmagal na tekmovalju harmonikarjev z diatoničnimi harmonikami v Ljubecni, razen tega pa je član narodnozabavnega ansambla Savinjskih 7. Vokalno glasbo pa bo tokrat zastopal oktet Studenček iz Ostrožnega. To pa še niso vsi, ki bodo nastopili. Seveda je treba omeniti, da bo v soboto tudi modna revija, po javni radijski oddaji pa bo v restavraciji Nama tudi ples.

OBSODBA GNUSNEGA ZLOČINA!

Obsodbam najgnusnejših zločinov Izraela in njegovih prvržencev nad nedolžnim palestinskim ljudstvom so se pridružili tudi Celjani, v večini srednješolska in osnovnošolska mladina.

Na protestnem zborovanju minuli petek dopoldan, ki ga je pripravila celjska občinska mladinska organizacija skupaj z občinsko konferenco SZDL, je govoril Ivan Kapš, podpredsednik OK SZDL Celje. Mladi so ob tej priložnosti pripravili tudi krajši kulturni program.

M. A.

ZASTOPNIK TUDI ZA NAGELJNE

Koordinacijski odbor pri ZIS, zadolžen za analizo dela zunanjetrgovinskih organizacij združenega dela, je razpravljal o jugoslovanskih DO, ki zastopajo tuje tvrdke na našem tržišču.

V Jugoslaviji je približno 400 zastopnikov. V njihovem delu pa prihaja do številnih neracionalnosti s stališča interesov jugoslovanskega gospodarstva. Imamo celo zastopnika za nageljne! Nedopustno je dejstvo, da 36 organizacij zastopa in prodaja računalnike. Zato je treba še natančneje določiti kriterije o tem, kdo in kaj lahko zastopa in kakšna je skupna najmanjša provizija.

Odbor je razpravljal tudi o predstavniki mreži na Kitajskem in na Kubi. Od 13 poslovnih skupnosti na Kitajskem bodo tri izpisali iz zunanjetrgovinskega registra, čeprav že sedaj ne delajo več. Nekatere pa bodo morale do konca leta 1983 svoje delovanje uskladiti z obstoječimi kriteriji.

BORBA, VJESNIK

FRANC KRAMPL

Srečamo ga na številnih področjih, Franc Kramp, ravnatelj osnovne šole Frana Malgaja v Sentjurju uspe mnogo narediti z dobro voljo, ki mu je ne manjka, pa četudi kdaj pa kdaj namršči obrvi v razmišljanje. Delovni dan je dolg, često zelo dolg. Na šoli vlada vselej živ-zav, živahno pa je tudi v zbornici, pri različnih koordiniranih in koncu koncev tudi v do-

mači krajevni skupnosti, kjer je zmeraj kaj novega, predvsem pa se bije bitka za sleherni dinar.

Da, Franca Krampa srečamo na številnih področjih. Od poletja sem tudi na gradbišču šole, kjer končno, po večletnih stiskah in prošnjah le urejujejo šolsko kuhinjo. To mu je še v posebno veselje, saj so bile razmere, kjer so jedli »njegovi« otroci že res nevzdržne.

Kot pedagoški delavec pa skuša na slehernem koraku uresničevati naloge na področju osnovnega šolstva, ki jih prosvetnim delavcem in seveda tudi vodilnim, postavlja družba. Na tem področju se vselej dogaja kaj novega in novostim je treba znati slediti. Zato se je Franc Kramp odločil že davno, ko je po učiteljsku začel kot izredni študent na Pedagoški akademiji. Njegovo prvo delovno mesto je bilo na D. pri Planini. Tistih začetnih časov se še danes rad spominja. Kadar ni poučeval kuštravih glav v skromnih učilnicah, si je našel čas tudi za udeleževanje na kulturnem

ČIGAVA BO RESOLUCIJA?

Tik pred vrati sta kongresa Zveze mladine Slovenije ter Zveze sindikatov Slovenije in Jugoslavije. O kongresnih dokumentih so tako mladi kot delavci veliko razpravljali, veliko je bilo tudi različnih mnenj, pogosto drugačnih, kot so bila prvotno napisana. Pripombe in predloge so oblikovali na različnih ravneh od osnovnih organizacij dalje, jih usklajevali in pošiljali dalje. Marsikaj bodo povedali tudi še delegati na kongresih. Od vsega tega bi morala biti odvisna končna oblika resolucij in drugih dokumentov. Ali bo? To ni retorično vprašanje.

V preteklosti in morda še bolj danes se srečujemo skoraj na vsakem koraku s poenostavljanjem. Skupina, običajno takšne ali drugačne bolj ali manj strokovne službe pripravijo materiale ali osnutke dokumentov, v katere se drugačna mnenja često skoraj ne morejo vključiti. Tako kot je predlagano je najbolj prav in pika, lahko zaključimo iz marsikaterega odgovora delegatom, ki so drugačnega mnenja. Brez dvoma to zahteva manj dela, istočasno pa ovrže vse delo, ki so ga posamezniki ali skupine prej opravile, da so se do lastnega mnenja, pripomb in predlogov dokopale.

Če pogledamo samo eden kongres in samo eno občino. Na Resolucijo 10. kongresa ZSS so v konjiški občini po zares široki in poglobljeni razpravi oblikovali vrsto splošnih in konkretnih pripomb. Tako na primer ugotavljajo, da bi se morala ZSS jasneje opredeliti do nekaterih negativnih pojavov v družbi, ki jih občutijo delavci v neposredni proizvodnji: nenehno širjenje administracije in družbene režije, vse bolj prisoten birokratizem in tehnokratizem, problem odgovornosti, pojavi lokalizmov in monopolnega obnašanja ter socialno razlikovanje in pridobivanje dohodka mimo rezultatov dela. Pogrešajo nekatera področja, ki so jim v preteklosti namenjali veliko pozornosti, kot so minulo delo ali odnos Zveze sindikatov do problemov mladih. Prav tako jasne so njihove pripombe na posamezna poglavja: o gospodarski stabilnosti bi morali opredeliti, da so delavci odgovorni tudi za razširjeno reprodukcijo, ne pa le za ustvarjanje svojega vedno večjega osebnega in družbenega standarda. V poglavju o samoupravnem sporazumevanju bi morali opredeliti, da se sindikat postavlja po robu ne le oblikam pritiska izvršilnih organov družbenopolitičnih skupnosti ampak tudi vplivu neformalne oblasti vseh subjektov, torej tudi bank in družbenopolitičnih organizacij oziroma njihovih predstavnikov. Pri vključevanju v mednarodno delitev dela pogrešajo sodelovanje z deželami v razvoju in premalo izpostavljen skupen nastop na tujih trgih.

To so le nekatere pripombe konjiških članov sindikata. Vseh skupaj je več, še veliko več, če bi sešteli prav vse, ki so se ob resoluciji za ta kongres izoblikovale v Sloveniji. Gotovo so med njimi tudi take, ki jih ne bo moč vključiti v resolucijo, nikakor pa te ne morejo biti v večini. To bi pomenilo, da delavci, člani sindikata, na svojem kongresu niso sprejemali svoje resolucije. Zakaj pa bi se potem trudili za njeno uresničevanje? Za svoje mnenje pa se večina vedno bori. Srečno pot na kongrese, delegati!

MILENA B. POKLIČ

ŽALSKIH 800 LET

ZGODOVINSKI MEJNIKI

Množično zborovanje in prikaz preteklosti

Zaključek prireditve v počastitev 800 letnice Žalca in taborskih kulturnih dnevov je bil v nedeljo popoldne v Žalcu, ko so pripravili množično zborovanje. Prireditve so se poleg številnih občanov udeležile tudi delegacije pobratene občine Kruševac,

koroških Slovencev iz Bilčova ter republiških in medobčinskih organizacij.

Izredno zanimiva je bila povorka, s katero so prikazali pomembne mejnike v 800 letni zgodovini Žalca, pri tem pa so sodelovale številne organizacije in društva. Izredno zanimiv je bil tudi nastop celjskih igralcev in Mita Trefalta, ki so obudili spomin na drugi slovenski tabor v Žalcu leta 1868. Izrekli so besede govornikov iz pred 114 let, ki so v marsičem še dandanes aktualne. Igralci in Trefalt so predstavljali takratne govornike Ivana Zužo, dr. Jakoba Ploja, Valentiná Zarnika, dr. Radoslava Razlaga, Božidarja Rajiča in dr. Josip Vošnjaka. Osrednji govornik je bil član predsedstva republiške kon-

ference SZDL Tone Bole. Dejal je, da je bil zgodovina našega naroda vedno tudi zgodovina ljudskega gibanja za narodno samostojnost in pravičnejši družbeni red. Ob koncu je govoril tudi o sedanjih gospodarskih težavah, ki jih bomo razrešili le z zavzetjšim delom ter z uresničevanjem sklepov letošnjih partijskih kongresov.

JANEZ VEDENIK

DRV JE DOVOLJ

Na Gozdnem gospodarstvu Celje se pritožujejo, da občani, kljub težavam, ki jih imajo pri nabavi goriv, premalo izkoriščajo možnost kurjave z drvmi. Teh imajo namreč na celjskem dovolj. Torej, kdor lahko kuri tudi z drvmi, problema s kurjavo ne bo imel.

TRGATEV SE BO PRIČELA

Kljub temu, da so kozjanski kmetje že v soboto in nedeljo pričeli s trgatvijo nekaterih ranih sort grozdja, se bo uradna trgatva v kozjanskih in drugih vinogradih v šmarški občini pričela v soboto, 2. oktobra. V Kmetijskem kombinatu v Šmarju pri Jelšah so pripravili na ta pomemben kmečki dogodek, saj je njihov cilj, da bi odkupili čim več grozdja. Tako bodo organizirali odkupne postaje na sedemnajstih mestih v občini, ponudili bodo kmetom ustrezno embalažo za grozdje, dali pa so tudi ponudbo cen, ki se glede na kakovost pridelka gibajo od 17 do 23 dinarjev za kilogram grozdja. V kombinatu so spomladi načrtovali, da bi letos s pravočasnim dogovarjanjem s kmeti in podpisom pogodb vendarle odkupili znaten del vinogradnega pridelka, a vse kaže, da načrtovanih 400 ton grozdja ne bodo mogli odkupiti. Najprej zato, ker je pridelke v mesecu juniju občutno oklestila toča, dalje pa tudi zaradi dejstva, da so cene za kilogram grozdja, ki so se oblikovale na prostem trgu, znatno višje od družbeno dogovorjenih.

Kakorkoli že, v kombinatu so zatrjili, da bodo storili vse za to, da bi odkupili čim več grozdja od vinogradnikov. Obenem pa ocenjujejo, da bo kakovost pridelka glede na točo še vedno ugodna.

MATEJA PODJED

KOMENTAR

RAZPRAVAM O ODGOVORNOSTI NA ROB

Najpogostejše razprave na vseh ravneh naše družbe v tem letu so namenjene odgovornosti. O njej je bilo zelo konkretno govora na letošnjih partijskih kongresih. Odgovornost vsakega posameznika na delovnem mestu in pri njegovi družbeni in politični dejavnosti, se mora zaostri, smo rekli. O tem je, nenazadnje, zelo kritično spregovoril tudi najvišji slovenski partijski forum na svoji zadnji seji.

Pa vendar je ta odgovornost v naših razpravah in še posebej v ravnanju nekako meglena, odrinjena na rob razmišljanj, ko gre za njeno konkretnost, ko gre za izpolnjevanje naših nalog, zadolžitve, dela. Prav radi s prstom pokažemo in rečemo - poglej, kako neodgovorno počete, kako malomarno ravnanje. Pa tej odgovornosti ne znamo ali nečemo dati pravih naslovov in pravih imen. Kajti za neodgovornim početjem so ljudje z imeni in priimki, organizacije, institucije.

Dolg uvod, boste rekli. Pa, upam, ne zaman. Kajti poskusimo vsi skupaj najti ta imena, institucije, ravnanja, ki niso, kot bi morala biti, ki zaslužijo kritiko in opomin.

Zagotovo ni obrobni primer neodgovornega ravnanja, če upravljalec celjskega vodovoda, Komunalno podjetje torej, »pozabi« obvestiti javnost, da je prišlo do onesnaženja pitne vode. Pa naj gre za onesnaženje po krivdi objektivnih ali pa subjektivnih okoliščin. Gotovo je neodgovorno, če je upravljalcu odveč ali če pozabi o tem obvestiti javnost. Posledica - negodovanje občanov, celo nekaj primerov slabega počutja in prebavnih težav. Pa bi bilo potrebno le malo več zavesti in odgovornosti do pomena poklica, ki ga opravljajo in do možnih posledic.

Ali drug primer, prav tako izpred nekaj dni, ko smo imeli v Sloveniji težave pri preskrbi z električno energijo in po nekaj letih tudi prve redukcije oskrbe za individualne porabnike. Nič posebnega, boste rekli. Zavedamo se energetske težave in zato prav nič ne negodujemo. Negodujejo pa in to zelo upravičeno občani, če jim distribucijsko podjetje, v tem primeru DES TOZD Elektro Celje, pozabi na ustrezen način sporočiti od kdaj, do kdaj in na katerih območjih elektrike ne bo.

Malenkost? Morda res, a le navidezno. Postanimo že enkrat bolj odgovorni do dela, ki ga opravljamo in ne govorimo o odgovornosti kar počez. Kajti odgovorni do vsega kar počnemo prežema naš sleherni dan. Odgovornost ni nekaj, kar bi bilo zavito v meglo in politične razprave ter referate.

BRANKO STAMEJČIČ

NA RADEŠKEM PRAZNUJEJO

Od sobote dalje se v Radečah, Zidanem mostu, Jagnjnici, Svibnem in Vrhovem vrstijo prireditve ob krajevnem prazniku, ki ga teh pet krajevnih skupnosti že vrsto let praznuje skupaj.

V soboto se je uspešno končalo tekmovanje ribičev za pokal Sava. V Vrbovem so v soboto pogostili in razveselili ostarele krajanje ter se poveselili na prireditvi z naslovom Vinska trgatva. V nedeljo je bila v Radečah prireditve v znamenju čebelarjev ter strelec na glinaste golobe. Od ponedeljka do danes so se zvrstila številna športna tekmovanja v Zidanem mostu in Radečah ko so se pomerili strelci iz osnovnih organizacij sindikata, šahisti in rokometisti. Danes zvečer ob 20. uri bo v Domu svobode Radeče projekcija slovenskega filma Deseti brat. Prireditve se bodo končale v nedeljo.

M. A.

POTROŠNIKI V TRETJE LE ZBRANI

Po dveh neuspeših in neklepčnih poskusih se je v Šmarju pri Jelšah sestala občinska konferenca svetov potrošnikov. Na njej so sprejeli zavezujoč sklep, da morajo v devetih krajevnih skupnostih, kjer še niso ustanovljeni sveti potrošnikov, to nemudoma storiti. Obenem pa so se še dometili, da bodo že v kratkem pripravili izobraževalni seminar za člane teh organov, v izvršnem odboru pa oblikovali program dela, o katerem bo na naslednjem zasedanju povedala končno besedo občinska konferenca svetov potrošnikov.

DS

IDEJNOPOLITIČNO USPOSABLJANJE V ZK Z ZNANJEM NAD TEŽAVE

Študijsko središče - motivator usposabljanja

V Študijskem središču Medobčinskega sveta ZKS Celje ugotavljajo pomembne vsebinske premike na področju idejnopolitičnega usposabljanja članov ZK, ki jih je mogoče povezati z dejstvom, da spremljen odnos do nalog v zvezi komunistov spreminja tudi odnos članstva do idejnopolitičnega usposabljanja in marksističnega izobraževanja. Vse bolj se namreč med članstvom utrjuje spoznanje, da je - tako kot to opredeljuje tudi Resolucija 9. kongresa ZKS - avangardna vloga zveze komunistov v največji meri odvisna od poglobljenega znanja in sposobnosti članstva, organizacij in organov za marksistično analizo družbenih protislovij. In dalje, da je teoretično usposabljanje v zvezi komunistov pomembno za idejno enotnost in akcijsko sposobnost članstva. Zaradi tega prihaja idejnopolitično usposabljanje vse bolj v ospredje kot potreba članstva zveze komunistov, ki jo terjajo zaostrene razmere in nujna, objektivna in nena- zadnje marksističnega ocenjevanja vzrokov posameznih problemov in odpiranja perspektiv nadaljnjega napredka.

Jasno je, da bi morale glavno bremena za idejnopolitično usposabljanje članstva nositi osnovne organizacije ZK, ki bi morale usposabljanje postaviti tudi lastno kadrovska funkcija. A v mnogih sredinah komunisti še vedno niso dojeli pravega pomena idejnopolitičnega usposabljanja članstva, kar se seveda odraža tudi pri njihovi sposobnosti ocenjevanja razmer in odpiranja poti nadaljnjega razvoja.

Sicer pa v občinah organizacij zveze komunistov na celjskem območju teče več oblik idejnopolitičnega usposabljanja članstva. Tako potekajo v občinah seminarji za kandidate za sprejem v ZK, ki so polno obiskani. Slabosti pa se že pojavljajo pri naslednji obliki usposabljanja, to je pri seminarjih za novospregate člane ZK. Pri tej obliki usposabljanja je namreč obisk seminarjev nezadovoljiv, zato bi morali v

občinskih organizacijah ZK in še posebej v osnovnih organizacijah ugotoviti vzroke, zakaj tako.

Za razliko od seminarjev za kandidate in seminarjev za novospregate člane ZK, ki jih pripravljajo občinske organizacije ZKS, organizira višje oblike idejnopolitičnega usposabljanja članov zveze komunistov Študijsko središče pri MS ZKS Celje. Mednje sodi trimesečni seminar teorije in prakse marksizma, ki bo v letošni izobraževalni sezoni štartal 4. oktobra z oddelkom v Titovem Velenju in Celju. Skupaj bo v ta seminar vključeni 54 slušateljev iz vseh občin celjskega območja. Namen tega seminarja, ki ga bodo obiskovali komunisti različnih izobrazbenih profilov, je usposobiti slušatelje za prevzem odgovornih funkcij v ZK. Trimesečni seminar teorije in prakse marksizma pa je hkrati tudi kadrovska baza za izbor slušateljev v letoletno politično šolo CK ZKS, ki ima svoja oddelka v Ljubljani in Mariboru.

Naslednja izobraževalna oblika, ki jo organizira Študijsko središče MS ZKS Celje, je seminar o samoupravljanju v združenem delu. Organiziran je po občinah, traja pet dni, vanj pa so vključeni slušatelji, ki opravljajo različne delovne in politične dolžnosti v temeljnih organizacijah združenega dela. Pomemben poudarek pa vse bolj dobiva tudi naslednja oblika, to je dopisna šola marksizma. Le-ta obsega pet programov individualnega študija, od splošnega programa in programa s skrženo vsebino, do treh posebnih programov, ki so prilagojeni komunistom, ki delajo na področju vzgoje in izobraževanja, pa za komuniste v zdravstvu in za tehnične delavce - komuniste. Dopisna šola poteka nekako tri mesece, obsega pa uvodna predavanja, individualni študij slušateljev ob pomoči mentorjev in zaključno nalogo slušateljev.

Kot pomembno obliko usposabljanja članov, ki pa je organizirajo v občinskih organizacijah ZK, velja ome-

niti še občinske politične šole. Zasnovane so tako, da slušatelji v njih opredelijo določen problem, ga iz vseh zornih kotov ocenijo, ugotovijo vzroke za slabosti in nakažejo pota za njegovo razreševanje.

V Študijskem središču MS ZKS Celje, ki skrbi za izvedbo nekaterih oblik usposabljanja članstva ZK in ki je hkrati usmerjevalec in motivator idejnopolitičnega usposabljanja komunistov na celjskem območju, razmišljajo še o nekaterih konkretnih oblikah, ki bi bile izvedene kot okrogle mize, problemske razprave in podobno. Vse s smotrom, da bi se opredelile idejnopolitičnega usposabljanja in marksističnega izobraževanja članstva zveze komunistov iz Resolucije 9. kongresa ZKS čimbolj temeljito uresničile.

DAMJANA STAMEJČIČ

DELEGATI ZA SINDIKALNA KONGRESA

CELJE

10. kongresa Zveze sindikatov Slovenije se bodo udeležili: Miro Ritovšek - tozd Elektro Celje, Rudi Stopar - Aero, Karla Del Negro - Cinkarna, Jelka Nemeč - Toper, Silvo Hercog - Vrvice, Majda Blagotinšek - Metka, Zlatko Leskovec - Železarna Štore, Ludvik Gorenak - Zlatarna, Božo Skale - Libela, Breda Zupančič - Emo, Miran Škoflek - Klima, Anton Golavšek - Aurea, Dušan Jug - Gozdno Gospodarstvo, Marta Šumej - LJK Savinja, Jože Podpečan - Pohištvo, Vanda Hafner - Mlekarna, Janez Golouh - Prevoznništvo, Milan Dundiš - Opekarna Ljubecna, Danica Jezovšek - Razvojni center, Tomo Simon - Ingrad, Jože Perčič - Nivo, Zdenka Kalinič - Gradis, Cveto Kolenc - SOZD Merx, Cvetka Senger - Center, Majda Krajsšek - Kovinotehna, Vida Leban - SOZD Merx Gostinstvo, Anica Kolenc - Komunala, Tatjana Razboršek - Ekonomski šolski center, Olga Vaukner - Osnovna šola XIV. divizije Dobrna, Andreja Končan - Muzej revolucije, Vera Stropnik - Celjske lekarne, Marija Burnik - Zdravstveni center, Irena Mužič - Ljubljanska banka, Igor Ponikvar - Občinski svet ZSS, Janko Košar - Avto Celje.

9. kongresa Zveze sindikatov Jugoslavije se bodo udeležili: Mirko Gozdnikar - Železarna Štore, Jože Mešl - Ingrad, Truda Tomažin - Tkanina, Zdenka Fijavž - PTT.

VELENJE

10. kongresa ZSS se bodo iz občine Velenje udeležili: Borka Ostrovršnik (VIS Velenje), Branko Amon (REK, ESO), Nežka Fric (ERA), Marjeta Krapež, Branko Amon, Jože Meh, Marija Zajec in Jože Verdev (vsi TGO Gorenje Velenje), Savo Dragič (delavec pri zasebnem obrtniku), Janez Ledinek in Pavel Župevc (oba REK, DO RLV), Dragica Grzinič (Zdravstveni center, tozd bolnišnica Topolšica), Lidija Veber (Tovarna usnja Šoštanj), Metodija Lipnik (Veplas), Peter Krapež (SDK), Betka Mušič (RSC), Rafael Pečnik in Zvone Korenjak (Vegrad), Franc Cesar (Gimnazija Titovo Velenje) in Janez Terbovšek (REK, DO TEŠ).

Kongresa ZSJ pa se bodo iz občine Velenje udeležili: Srečko Meh (REK, DO RLV), Alojz Saje (Gorenje TGO), in Janez Pukl (Občinski sindikalni svet Slovenije Velenje).

OBMOČJE

EPIDEMIJA GRIŽE

Letos že 196 obolelih ljudi

V drugi polovici letošnjega leta se je v nekaterih občinah celjskega območja pojavila griža, ki se je v zadnjem mesecu razširila do take mere, da lahko govorimo o epidemiji. Število ljudi, ki so v preteklih mesecih oboleli za to boleznijo presega tudi leto 1975 in 1979, ko je bilo teh obolelih na celjskem območju največ - 159 oziroma 191 primerov.

Griža se je pojavila najprej v juliju, po nevihtah, ki so imele za posledico onesnaženje voda na območjih občin Laško in Brežice. Tem so se pridružile zastrupitve s hrano v objektivih družbene prehrane, prav tako v laški občini in v Slovenskih Konjicah. Vsemu temu so sledila še obolenja v vrtcu na Polzeli, kjer je prišlo do t. i. kontaktne epidemije. Vseh skupaj je za grižo v juliju in v prvi polovici avgusta obolelo 100 ljudi.

Na centru za socialno medicino in higijeno v Celju pa trenutno spremljajo 95 primerov te črevesne bolezni, ki se je iz drugih občin razširila tudi v Celje. Z boleznijo so se okužili otroci v kolonijah v Rogški Slatini in Makarski. Posamezniki in družine so pod kontrolo, kajti obstaja nevarnost, da se epidemija še bolj razširi. Zlasti v primeru, če kdo od obolelih dela v kuhinji, kjer pripravljajo obroke za večje šte-

vilo ljudi. Število obolelih je nevarno za epidemije v vrtcih, še posebej za otroke do dveh let starosti.

Zato v tem času potekajo aktivnosti, da bi se preprečila epidemija občin razsežnosti. Mnogo je odvisno tudi od posameznikov, ki naj že ob

Griža - dizenterija je virusno obolenje debelega črevesja, ki ga povzročata bacil Shiga-Kruse. Vir okužbe so hrana, voda, muhe, nečiste roke, jedilni pribor ipd. Bolnik čuti krče in bolečine v trebuhu, nenehno ga tišči na blato, ki je redko, sluzavo in krvavo, telesna temperatura je zvišana, bolnik nima teka. Bolezen se ponavadi začne naglo, lahko pa se sprevrže tudi v dolgotrajno bolezen. Inkubacijska doba je lahko tudi šest dni, navadno le dva, pri zastrupitvi s hrano ali vodo pa tudi le nekaj ur.

najmanjšem znaku, driski, gredo na zdravniški pregled. Zavedati se moramo, da se bolezen izredno lahko širi, saj je za okužbo dovolj že sorazmerno malo klic.

Pri posameznikih in družinah kjer se je epidemija že pojavila, je za nadaljnje preprečevanje širjenja bolezni pomembna prevsem higijena in izolacija obolele osebe.

UBLAŽITI POSLEDICE TOČE!

Delegati šmarske občinske skupščine bodo na zasedanju, katerega sklic je predviden v drugi polovici meseca oktobra, obravnavali ob drugih tudi dve pomembni vprašanji. Prvo se nanaša na ublažitev oziroma odpravo posledic junijske toče ter na metodologijo, po kateri bi prizadetim dodeljevali sredstva iz solidarnostnega sklada republike in pa enodnevni zaslužek, ki ga bodo v ta namen solidarno združili šmarski delavci. V teh dneh še tečejo pogovori o tem, na kakšen način bi ta sredstva razdeljevali, tako da bi skupščina obravnavala že dokončen in konkreten predlog o tem.

Drugo vprašanje, ki ga bodo od pomembnejših obravnavali delegati, pa bodo polletni rezultati gospodarjenja organizacij združenega dela šmarske občine. Ker je druga polovica oktobra vendarle prepozna za golo obravnavo teh podatkov, bodo v upravnih organih skupščine poskušali to poročilo obogatiti s podatki, ki se nanašajo na devetmesečne gospodarske rezultate. Kajti le tako bo mogoče v skupščini razviti ustvarjalno in plodno razpravo o tem, kako resolucijske cilje do konca leta vendarle uresničiti.

DS

ŠEST LET RAZVOJNEGA CENTRA CELJE

Razvojni center je bil ustanovljen septembra 1976 na pobudo celjskih družbenopolitičnih organizacij, kolektiva Zavoda za napredek gospodarstva in Biroja za investicije ob aktivnem pristaniku družbenopolitičnih skupnosti in organizacij celjske regije.

Samoupravni organi in družbenopolitične organizacije Razvojnega centra so se odločili, da proslavijo vsako leto »Dan ustanovitve Razvojnega centra«, saj menijo, da je prav, da sleherni kolektiv poleg uspešnega dela organizira tudi tiste aktivnosti, ki kažejo, da je odnos v združenem delu tudi nekaj več kot zgolj uspešno gospodarjenje.

Letos so praznovali šesto obletnico ustanovitve. Ob tej priložnosti so spregovorili o doseženih rezultatih in uspehih preteklega leta ter podelili več priznanj zaslužnim delavcem in delovnim organizacijam. Zlata, srebrna in bronasta priznanja je dobilo petnajst posameznikov in devet delovnih organizacij.

To pa niso le nagrade za uspešno delo, temveč tudi vzpodbuda za nove dosežke in napore. V Razvojnem centru se zavedajo, da morajo posamezne naloge v temeljnih organizacijah na področju družbenega planiranja, projektiranja objektov, računalniško podprte informatike in organizacije, energije in na drugih področjih, opraviti kvalitetno. Gre za ustvarjanje novih dimenzij razvojno prepletenegega združenega dela z namenom, da bi bili sposobnejši v jugoslovanskem in mednarodnem prostoru.

Vsekakor v Razvojnem centru dobro delajo. O tem pričajo njihovi rezultati, uspehi, sodelovanje z drugimi republikami in tujino in nenazadnje tudi podeljena priznanja. Kolektiv Razvojnega centra je v šestih letih svojega delovanja prestopil prag delovnega in tehnološkega reda, prispeval k regionalnemu in funkcionalnemu organiziranju dela, gospodarjenja in bivalne kulture.

BD

POGLED V SVET S KOVINOTEHNO

DALJŠA POT JE - BOLJŠA

Sedanega zasedanja generalne skupščine Združenih narodov v New Yorku se udeležujejo štirje državni poglavarji, štirje ministri predsedniki in kar 124 zunanjih ministrov. Že ta podatek kaže, da so mnenja o učinkovitosti svetovne organizacije lahko različna, da pa je zanimanje za zasedanja te organizacije slej ko prej živo. Palača OZN na East Riverju je namreč priložnost za dialog med državniki in diplomati, ki se bržkone iz teh ali onih razlogov ne bi sicer nikoli ali sila poredko srečali. Tako je malo verjetno, da bi prišlo do srečanja med šefoma sovjetske in ameriške diplomacije, Gromikom in Shultzem, če ne bi za newyorško zasedanje ustvarilo primerne priložnosti za to.

Zadnje čase se množe kritična mnenja o Organizaciji združenih narodov. Značilno je, da je bil med najostrejšimi kritiki celo sam generalni sekretar OZN De Cuellar. V svojem poročilu je kritiziral predvsem tisto glavno torišče dejavnosti Združenih narodov, na katerem je organizacija najbolj odpovedala, pri obranjanju kolektivne varnosti držav na svetu. Zlasti nekaznovana izraelska agresija na Libanon je zbujala in zbuja vtis (ter bojazen), da dovolj drzni napadalec v sodobnem svetu lahko ostane nezakazovan. Vtis je vtis, torej ne more

biti povsem točen, toda navedeni primer kaže, da je na tem precej resnice.

Pravzaprav je šele pokol neoboroženih Palestincev v dveh bejrutskih begunskih taboriščih, izvršen pod izraelskim pokroviteljstvom, izbil sodu dno. Združeni narodi so samo z dvema glasovoma proti (Israel in ZDA) sprejeli odločne ukrepe v zvezi z uvedbo preiskave o tem pokolu. Še več, prvič po dolgih

Piše: JOŽE ŠIRCELJ

letih se Washington v Združenih narodih ni brez pridržkov postavil na stran Izraela, marveč se je pri načinu glasovanja nekoliko distanciral od njega.

Ob sedanjem zasedanju generalne skupščine OZN pa velja opozoriti še na en pojav, namreč na primer razočaranja, ki je tolikšno, da zanika sam obstoj svetovne organizacije. Gre za poslanico libijskega voditelja Muamera Gadafijskega generalnemu sekretarju OZN, v kateri sta bistveni dve točki: 1. grožnja, da bi Libija utegnla ne samo izstopiti iz OZN, marveč celo ustanoviti ob OZN svojo posebno mednarodno organizacijo »malih, zatiranih držav«, in 2. izstopila bo iz članstva, če v varnostnem svetu OZN ne

bodo uknili pravico do veta, se pravi do glasovanja, pri katerem že en sam glas proti iz vrst stalnih članic varnostnega sveta (se pravi velesil) lahko razveljavi vse druge, drugačne glasove.

Če bi se že dalo nekako razumeti, da je Libija oziroma njen voditelj razočarana nad dejavnostjo, bolj rečeno nedejavnostjo varnostnega sveta in celotne OZN ob izraelski agresiji, pa je zelo težko razumeti zamisel o novi organizaciji. Tudi če bi Gadafi zanj dobil kandidate, je na dani, da taka organizacija ne bi mogla biti univerzalna, v resnici svetovna.

Združeni narodi imajo veliko pomanjkljivosti, toda v sedanjem izredno zapletenem svetovnem političnem in gospodarskem položaju marsikdaj niso kos zahtevam časa, kar pa je pripisati tudi zavozlanosti svetovnih razmer, ne samo hibam svetovne organizacije. Razbijanje OZN zaradi njenih resničnih ali domnevnih pomanjkljivosti zatorej ni modro početje. Bolje je ubirati daljšo, naporejšo pot, kar delajo v OZN nevrščene države: postopoma krepiti svetovno organizacijo kot orodje miru, kolektivne varnosti, preprečevanja vojne, kot obliko enakopravnega dialoga med velikimi in malimi državami, med bogatimi, manj bogatimi in revnimi tega sveta.

15. CELJSKI SEJEM OBRTI

BIL JE NAJVEČJI DOSLEJ

Rekord tudi v številu obiskovalcev: 120.000

Tudi zdaj, ko so zaprli vrata petnajstega mednarodnega sejma obrti v Celju, lahko zapišemo, da je šlo tokrat v resnici za največji obrtni sejem ne samo v Celju in Sloveniji, marveč tudi v državi. Ta ugotovitev se v prvi vrsti nanaša na število razstavljalcev (3800 samostojnih obrtnikov, ki so bili povezani v 62. obrtnih združenjih, zatem 40 obrtnih zadrug, več kot 70 obrtnih organizacij združenega dela in pogodbenih organizacij združenega dela, 110 prodajalcev itd.), prav tako pa tudi na število obiskovalcev. Tudi v tem je bil dosežen rekord - 120.000, kar je za okoli 10.000 več od doslej najbolj obiskanega sejma.

Toda, pomen in ugled celjskega sejma, letos od 17. do 26. septembra na Golovcu, je zlasti v njegovi vsebini. Okoli deset tisoč razstavljenih izdelkov, katerih lepo število je našlo mesto v posebnem registru sejemskega kataloga,

je potrdilo, da ima drobno gospodarstvo še velike možnosti za nadaljnjo uveljavitev na tujih tržiščih. To velja tako za lasten izvoz izdelkov ali storitev kot tudi za delež, ki ga ima obrt v izvoznih kooperacijah z industrijskim delom združenega dela. Tu je dejstvo, ki bo terjalo v prihodnje večjo zavzetost. Pa ne samo v povečanju izvoza, marveč prav tako v razširitvi izdelkov, ki nadoomeščajo izvoz. Seveda pa bo obrtnik zainteresiran za povečan izvoz zlasti tedaj, ko bodo preko 29. enote interesne skupnosti za ekonomske odnose s tujino urejene njegove pravice, ki sledijo iz deleža pri izvozu izdelkov.

Sejem pa je odprl še druge probleme in naloge, ki zadevajo tako drobno gospodarstvo kot sejem. Sejem je lahko spodbuda za boljše delo pogodbenih organizacij združenega dela, ki so obtičale na svoji razvojni poti, pa imajo prav tako izredne mož-

nosti za nadaljnjo krepitev. Razprava na sejmju o novem zakonu o davkih občanov je potrdila, da lahko zakon v marsičem vpliva na nadaljnjo krepitev obrti, zlasti v stimulacijah, kadar gre za usmeritev v deficitarne dejavnosti, kadar gre za koriščenje vseh vrst odpadnih materialov, ko gre za odpiranje novih energetskih zmogljivosti in podobno. V tem pogledu bi morale zlasti občine storiti več za krepitev drobnega gospodarstva, tudi tiste obrtne dejavnosti, ki jo vsak dan išče občan in delovni človek, pa največkrat zaman. Gre torej za konkretno skrb za pospeševanje drobnega gospodarstva.

Organizatorji letošnjega sejma so se večkrat srečali s problemom prostora. Tako je tudi letošnja prireditev opozorila, da bo treba kljub močni selekciji pri izbiri izdelkov, ki pridejo na razstavo, pomisliti na nadaljnjo izgradnjo Golovca. Res je, da gre v tem času za nepopularno akcijo, pa vendar. Sejemski dvorana bi prišla še kako prav, tudi zaradi drugih dejavnosti.

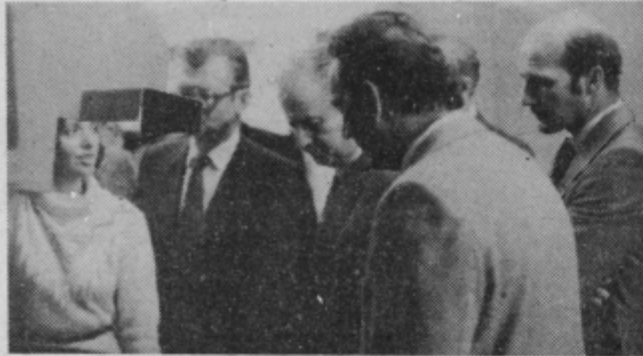
Nekaj novih pobud je bilo tudi na račun same razstave in njene urejenosti. Slišali smo predloge, da bi naj bili izdelki razstavljeni po panogah in ne v okviru občinskih združenj. Na vsak način predlog, ki ga kaže oceniti.

Triinštrideset inovacijskih izdelkov je pokazalo, da je ta dejavnost močnejše razvita med samostojnimi obrtniki kot v združenem delu. Toda, ali je to res?

Misli in novih pobud za prihodnje sejemске prireditve je bilo še dosti več. Ob tej kratki oceni letošnjega sejma naj ne izostane ugotovitev, da so organizatorji vložili veliko naporov za uspešnost sejma. Uspeli so. Zadovoljni so bili tudi gostinci, ki so se tokrat dobro potrudili, dobre kupčije so sklepali proizvajalci in trgovci, ki so ponujali stroje in opremo za obrt iz tujih virov, manj zadovoljni pa so bili drugi prodajalci. Prodaja blaga za široko rabo ni cvetela tako kot so bili navajeni.

Petnajsti sejem obrti v Celju je uspel, to pa je hkrati najboljše vodilo za organizacijo naslednjih obrtnih sejemskih prireditev.

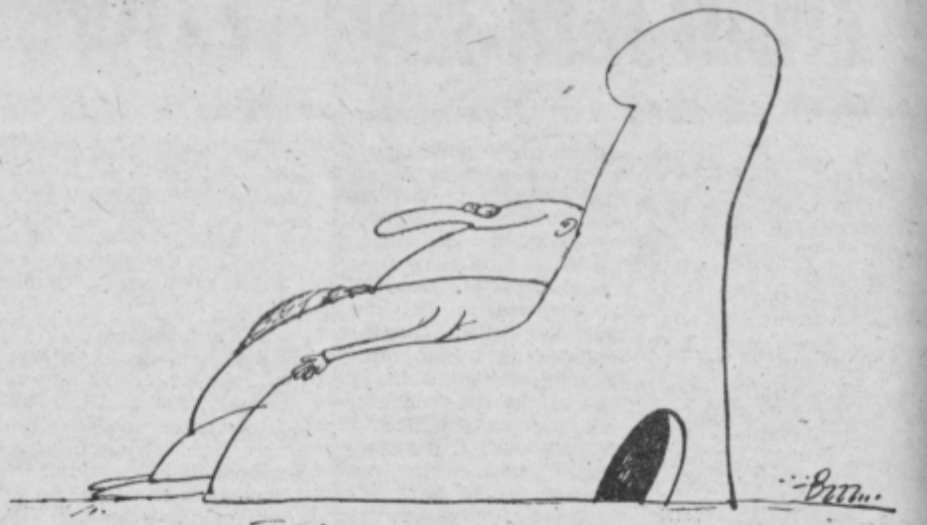
M. BOŽIČ

Celjski sejem obrti si je ogledal tudi predsednik republiškega izvršnega sveta, Janez Zemljarič (na sredini), ki se je zanimal zlasti za inovacijske izdelke.

ZRCALO

RIŠE: BORI ZUPANČIČ

ZASILNI IZHOD

PAPIRNICA RADEČE

STROJI V POLNEM TEKU

Mobilizirali so vse dejavnike v tovarni

Kot mnoge delovne organizacije se tudi v Tovarni dokumentnega in kartnega papirja Radeče ukvarjajo s problemom oskrbe z materiali, potrebnimi za nemoten potek proizvodnje. Ker pa gre v tem primeru za delovno organizacijo, ki je tudi največja izvoznica v občini Laško, je ta problem še toliko večji.

Osnovne surovine za proizvodnjo, celuloze, je doma premalo, za uvoženo pa so potrebne devize. Za devize pa je treba izvažati, je torej treba imeti surovine za proizvodnjo. Teh pa ni, zato ni proizvodnje in ni dovolj izvoza. Od izvoza je odvšen tudi uvoz nujnega reprodukcijskega materiala, ki ga v Papirnici prav tako primanjkuje. In če k temu dodamo še dejstvo, da je tudi energetska oskrba v stalni negotovosti, potem lahko mirno rečemo, da je bitka v radeški Papirnici dokaj trda.

Izvoz trenutno nekoliko zaostaja za planiranim, do konca leta pa ga v Papirnici nameravajo doseči, zavedajoč se, da bo treba vložiti za to velike napore.

Zaradi ogroženosti proizvodnje so v Papirnici Radeče mobilizirali vse samoupravne, družbenopolitične, strokovne in poslovodne dejavnike in v juliju sprejeli načrt ukrepov za ohranjanje tekoče proizvodnje. Kakšne so osnovne značilnosti teh ukrepov, ki so bili sprejeti na vseh ravneh?

Z vsemi razpoložljivimi silami dela in znanja so se delavci obvezali storiti več kot doslej, da bi bili stroji v polnem pogonu, da bi bila kakovost izdelkov boljša in ob koncu leta dosežen plan izvoza. Jasno so pri tem tudi opredeljene odgovornosti posameznika in vseh zaposlenih za realizacijo teh ciljev.

Pokazali so se že prvi ugodni rezultati in po dveh mesecih izvajanja načrta ukrepov zastojev v proizvodnji ni bilo. Pomembno dejanje so pri tem opravili samoupravni organi in vodstva družbenopolitičnih organizacij v smislu osveščanja delavcev,

ki se resnosti položaja in odgovornosti zanj dobro zavedajo.

Čeravno so bili polletni rezultati poslovanja tako v temeljni organizaciji Muflon kot v Papirnici dobri, predvsem v smislu doseganja plansko predvidenih kazalcev, tečejo nadaljna prizadevanja, zlasti na področju organizacije dela služb na ravni delovne organizacije, kar naj bi omogočilo enotnejšo poslovno politiko temeljnih organizacij in celotne delovne organizacije za večjo probojnost in koncentracijo znanja. To bo toliko lažje doseči, ker je v delovni organizaciji z 850. zaposlenimi kar 30 delavcev z visoko in višjo šolsko izobrazbo, več kot polovica pa je delavcev, ki imajo kvalifikacijo oziroma visoko strokovno znanje. Prav ti morajo postati odločujoč dejavnik pri doseganju visoke kakovosti proizvodov.

MARJELA AGREŽ

KOMENTAR

RAZPRODAJA DINARJA?

O devizni lakoti države, republik in pokrajin, združene dela in nazadnje še običajnih državljanov, vsi dobro vemo, da obstoja. Letošnje vroče gospodarsko poletje je mnoge snovalce idej navdihnilo za prodajo domačega blaga v štacunah še za devize. Poleg ubogega domačega dinarja se je pojavil še konkurenčni drugi dinar - dinar deviznega porekla ali pa kar ena od običajnih trdnih tujih valut.

Zaradi splošnega devizno-likvidnostnega stanja države in širših interesov je zvezni izvršni svet letos sicer odobril prodajo nekaterih proizvodov »deviznim državljanom« oziroma našim delavcem, ki so si devize večinoma s trdim delom prislužili v tujini. Toda ta njegova poteza je za seboj potegnila pravi plaz pooblaščenih in nepooblaščenih prodajalcev za devize. Tako smo lahko slišali za devizno prodajo zmrzovalnikov, kurilnega olja, televizorjev, celo jekla, mnogih delovnih organizacij, ki so praktično začele (za devize) »izvažati« na domače tržišče.

Pustimo ob strani moralno-politična vprašanja, četudi na rovaš ekonomskih vprašanj oziroma nujnosti, prav gotovo je v praksi prišlo tudi do delitve potrošnikov oziroma kupcev: na dinarske in tujo-valutne ali devizne.

Če smo pred leti bolj množično hodili po vzhodnih socialističnih državah, smo lahko opazovali posebne trgovine, kjer je bilo mogoče kupovati izdelke, pretežno uvožene, za trdno valuto. Oh, kako imenitno: tudi dinar je bil med njimi trdna valuta!

Letošnje leto naj bi pri nas raztegnili vsakršno prodajo, v vsakršni štacuni in prodajo za devize? Sta torej devizna lakota in ekonomska nuja resnično takšni, da ob tem ne znamo več tudi moralno-politično razmišljati in biti ob vseh ekonomskih nujnostih vendarle še drugače in bolj inventivni?

In konec koncev: ali ne trobimo že nekaj let, da je za nas nadvse pomembno, če svoji nacionalni valutni-dinarju damo trdnost, bolj konvertibilno menjavo? Pa menda mu je ne bo dalo kar samo od sebe druženje s šilingi ali markami na domačem terenu? Ni treba biti bistrovid, da ugotovimo, kako trdnost dinarju daje lahko protinflacijski program in produktivnejše delo na domačem terenu in prodaja tega dela oziroma izdelkov na tujem terenu - v izvozu.

Delegati zbora republik in pokrajin so naložili zveznemu izvršnemu svetu nalogo, da do 8. oktobra pojasni, kako je s prodajo domačega blaga za tujo valuto, kajti sami menijo, da je takšna prodaja blaga za devize nezakonita in protustavna, ker je dinar pri nas zaer krat edino plačilno sredstvo.

Toda, štacunarji so že reagirali: komaj nalepljene plakate z vabili za nakup ozimnice, so že prelepili z zelenimi in rdečimi plakati z vabili za nakup z devizami.

Je to razprodaja naše morale? Razprodaja dinarja je prav gotovo!

MITJA UMNİK

kors
35 let

200 NAJVEČJIH V SRS

MED NAJVEČJIMI JE REK

Iz območja se je uvrstilo 25 delovnih organizacij

Gospodarski vestnik je v svoji 37. številki objavil vsakoletno lestvico 200 največjih delovnih organizacij v Sloveniji, glede na ustvarjeni dohodek v letu 1981.

Med teh 200 največjih se je iz širšega celjskega območja uvrstilo 25 delovnih organizacij, kar je osmina vseh, ki so po podatkih službe družbenega knjigovodstva dosegle več kot 429 milijonov dinarjev dohodka.

Najvišje, na sedmo mesto, se je uvrstil REK T. Velenje - na enakem mestu pa je bil REK že lani, z 18. na 10. mesto se je povzpela Aero, železarna Štore je zadržala 14. mesto, medtem, ko se je zelo povzpela celjska Cinkarna, lani 42., letos 21. mesto.

Padec je zabeležila TGO Gorenje, z lanskega 10. na letošnje 26. mesto, Ingrad se je povzpela na lestvico od lanskega 55. na 34. mesto, sledijo pa še Gorenje-Promet ser-

vis na 43. mestu, EMO na 47. mestu (lani 61.) Unior na 58. mestu (lani 67.), Konus na 67. mestu (lani 74.), Termoelektrarna Šoštanj je s 66. mesta padla na 76., Kovinotehna pa se je z lanskega 85. mesta letos znašla šest mest višje.

Z združenimi sredstvi se je na 88. mesto povzpela celjski Zdravstveni center - lani ga ni bilo med skupino največjih, ostale delovne organizacije iz območja pa so se zvrstile na lestvici med 109. mestom (Vegrad iz T. Velenja) do 192. mesta, ki ga je zasedla Steklarna Rogaška Slatina.

Sicer pa so med dvesto največjimi še naslednje delovne organizacije iz celjskega območja: Tekstilna tovarna Prebold, SIP Sempeter, Zlatarne Celje, ZTO Celje, Tovarna nogavic Polzela, radeška papirnica, Rudarski šolski center T. Velenje, LIK Savinja Celje, LIP Sloven-

ske Konjica in šentjurski Alpos.

K letošnji »lestvici največjih« pa podatkih SDK pa kaže dodati še pojasnilo, da so prav letošnji podatki manj primerljivi z listami iz prejšnjih let, saj so za osnovo služile zbirne bilance in ne konsolidirane kot prej. To pomeni, da celotni prihodek in dohodek delovnih organizacij ni zmanjšal za zneske prometa med temeljnimi organizacijami združenega dela in za rezultate svobodne menjave dela v delovni organizaciji.

Je pa letošnja lestvica največjih prav gotovo po svoje zanimiva podoba, ki so jo v letu 1981 oblikovale posebne in težje razmere gospodarjenja, ki so znale dostikrat udariti po glavi tudi dobre gospodarje. Zato je potrebno takšne lestvice vedno brati med vrsticami.

MITJA UMNİK

VIŠJE OBRETNOSTNE MERE

Po sklepu zadnje seje izvršilnega odbora Ljubljanske banke Splošne banke Celje se tudi ta celjska temeljna banka s prvim oktobrom letos pridružuje poslovnim bankam v državi, ki povišujejo obrestne mere za nenamenske dinarske in devizne vezane vloge občanov.

Po tem sklepu se obrestni za dinarska nenamenska vezana sredstva povišujejo takole: za vezavo nad 12 mesecev od 11 na 13%, za vezavo nad 24 mesecev od 13 na 15 in za vezavo nad 36 mesecev od 15 na 20 odstotkov.

Za devizne depozite, vezane nad 24 mesecev se zvišuje obrestna mera od 10 na 11 odstotkov, za vezane devizne vloge občanov nad 36 mesecev pa od 10 na 12,5 odstotka.

Po samoupravnem sporazumu o politiki obrestnih mer bo od jutri dalje zvišana tudi obrestna mera za potrošniška posojila ter za negativni saldo na tekočih računih. Stara obrestna mera za te primere je bila 16, nova pa je 18 odstotkov.

MB

SREDNJA PEDAGOŠKA ŠOLA

KULTURNI DNEVI

O Mozartu in teatru ter zgodovini

22. septembra je na srednji pedagoški šoli potekal prvi letošnji kulturni dan, tokrat za druge letnike. Kulturni dnevi sicer za SPŠ niso presenečenje, saj se odvijajo že drugo leto, vendar pa je bil letošnji v vsebinskem pogledu spet inovacija.

Gledališka vzgoja je sestavni del učnega programa za druge letnike, zato imajo vsi gledališki abonma. Letošnja zamisel kulturnega dneva je bila, da učenci letošnje predpremiere Amadeusa ne bi doživeli le kot golo predstavo, ampak kompleksnejše in bolj problematiko.

V dopoldnevu pred predstavo so se najprej v obliki referatov seznanili z zgodovino druge polovice 18. stoletja, spoznali književnost te dobe, glasbo, likovno umetnost, Mozartovo biografijo, obravnavali genija kot psihološki fenomen in spoznali še osnovne zadržanosti gledališča kot medija. Za to, da dijaki ne bi ostali samo pasivni potrošniki informacij, ki so jim jih pripravili nekateri izmed njih, je poskrbela vrsta vaj, ki so bile vzete iz programa gledališke vzgoje. V obliki zanimivih in prijetnih iger so testirali svoje psi-

hične sposobnosti koncentracije, vizualnega spomina, skupnega in individualnega ritma ter hitrosti reakcij in asociacij.

Takšne zamisli učenci zelo radi sprejemajo, saj na neprijeten način spodbujajo njihovo aktivnost in jim dajajo možnost spoznanja ter vzgajanja samega sebe. Vse to pa je pri večini drugih šolskih predmetov tako redko doživetje...

Osrednja točka programa, ki je trajal vse dopoldne, je bila gledališka predstava, po njej pa razgovor z njenimi ustvarjalci. Učenci so med predstavo z ansamblom vzpostavili zelo dobre stike in razgovor na koncu, ki je bil vse prej kot zgolj naročena formalnost, je pokazal, da takšna zamisel kulturnega dneva, kot jo je ustvarila tovarišica Pezdirjeva, kaže eno od uspešnih poti k organizaciji gledališke predstave.

Vrednost kulturnih dni te vrste je med drugim tudi v tem, angažirajo v mladih ljudeh sposobnosti, ki pri običajnih, vsakdanjih, večino frontalnih oblikah šolskega dela, največkrat ostanejo skrite.

NOVINARSKI
KROŽEK SPŠ

tednikov intervju

RAZMIŠLJANJE PREIZKUŠAM V PRAKSI

Tako pravi TONE GORŠIČ, ki ga ne poznajo samo Celjani, ampak tudi mnogi izven našega mesta. Še najbolj znan je na športnem področju, ki se mu je dobesedno zapisal že v zgodnji mladosti. Pot je bila dolga in vjugava, da se je v zadnjih letih zlila v praktično eno samo smer - najbolj poglobljeno delovanje na področju telesne kulture s posebnim poudarkom na rokometu. Z današnjim dnem je Tone Goršič še zadnji zaposlen v Rokometni zvezi Slovenije, kjer je preživel (delovno) zadnjih nekaj let, od jutri dalje pa ga bodo podrobneje spoznali dijaki na Šolskem centru Borisa Kidriča v Celju, kjer bo poučeval telesno vzgojo, v prostem času pa bo opravljal še delo neprofesionalnega trenerja prve ekipe rokometarjev Aera Celje, ki so uspešno startali v I. B zvezni ligi, saj po dveh kolih sami vodijo.

NT: Bi lahko za uvod predstavili družino iz katere izhajate...

TONE GORŠIČ: »Naša družina izhaja menda iz okolice Grosupljega. Oče Edi je bil rojen v Ameriki, po vrnitvi je v Ljubljani spoznal mamo Marijo, ki je bila znana slovenska gledališka igralka, doma pa je bila s Primorske. Leta 1946 smo se preselili v Celje, kjer smo še danes. Očetu Ediju in mami Mariji smo se rodili trije otroci: brat Edi, ki je profesor glasbe, jaz, ki sem profesor telesne vzgoje in brat Janez, ki je vulkanizer in nadaljuje očetovo dejavnost, ki jo je opravljal do upokojitve.»

NT: Vsi ste bili glasbeniki in športniki...

TONE GORŠIČ: »Oče se je veliko ukvarjal s športom pri takratnih Sokolih, saj je igral nogomet, kolesaril, tudi smučal. Odlično je tudi igral harmoniko in ima več priznanj, ki jih je na različnih tekmovanjih dobil. Vsi trije bratje smo obiskovali glasbeno šolo. Najdlje je prišel Edi, ki je imel za to največ smisla. Sam sem se učil klavir, kasneje igral pozavno v raznih ansamblih, vendar so šle moje ambicije v drugo smer, na športno področje. Brat Janez je tudi veliko dosegel na glasbenem področju. Igral je po različnih ansamblih, prepeval v »Pepelu in kri«, ko je bil ta v svoji najmočnejši postavi in najboljše luči. Športna področja? Edi je bil plavalec in je igral tudi vaterpolo. Sam sem igral rokomet, košarko in tudi plaval. Pri igranju vaterpola pa sem prišel celo do dresa mladinske državne reprezentance. Janez je plaval in igral rokomet. Sploh je bila značilnost naše generacije, da smo se fantje ukvarjali z večjim številom športnih panog, kar danes v vrhunskem pomenu športa skoraj ali sploh ni mogoče.»

NT: Zakaj takšen odnos do glasbe in športa?

TONE GORŠIČ: »Bistvenega pomena je bilo, da so nas starši razumeli in pustili, da smo »letali« vsepovsod. Oče in mati sta nas podpirala pri naših željah. Glasba? Ta je doma v družini. Šport? Za njega velja isto in ker jabolko ne pade daleč od drevesa...»

NT: Vi ste se ukvarjali z večjim številom športnih panog...

TONE GORŠIČ: »V naših časih si lahko poleti plaval, pozimi smučal. Zdaj lahko plavaš preko vsega leta. Po goji so se izboljšali!«

NT: Mladina danes?

TONE GORŠIČ: »Danes je težje, ker je mladini ponuje-

na cela vrsta različnih, tudi slabih možnosti za aktivno udejstvovanje. Mi smo imeli kino in šport. Zaradi današnjih raznovrstnosti je težko obdržati športnega talenta, ki se kaj rad prehitro izgubi. Starši pa bi se morali zavedati, da je prav šport poleg šole za mladega človeka v takoi-menovanih kritičnih letih najbolj primeren.»

NT: Mladi večinoma zapuščajo stalnejše ukvarjanje z individualnimi športi...

TONE GORŠIČ: »Individualni športi zahtevajo ogromno napora za doseg opaznega rezultata. Premnogi žal na težki poti odnehajo. Pri kolektivnih športih pa se lahko marsikdo »skrije«, poleg tega pa so ti športi atraktivnejši.»

NT: Ste prvi trener pri Rokometnem klubu Aero Celje. Kako trenirate?

TONE GORŠIČ: »Treniramo vsak dan, po potrebi tudi dopoldne. Pri nas tudi najmlajši trenirajo praktično vsak dan in sicer skupaj s starejšimi. To je dobro, ker se tako ustvarja zdrav kolektiv, dobra družina. Razlike med starejšimi in mlajšimi tako odpadejo.»

NT: Zdaj niste profesionalni trener...

TONE GORŠIČ: »Ta v dani situaciji niti ni potreben, kajti niti delovnih ur ne moreš v kompletu opravičiti...»

NT: Bili ste tudi med pobudniki širokih rekreativskih akcij v Celju pred desetimi leti...

TONE GORŠIČ: »Vedno moram nekaj delati. Če ima človek ambicijo, željo in idejo ter voljo vse to izpeljati, potem mora uspeti. Treba je imeti ideje, slediti dogodkom. Trenutno pa je žal v vodstvu celjske telesne kulture prisotna neka anemičnost... Pokazati bi bilo treba več interesa za razvoj kvalitativnega in množičnega športa. Odhod kvalitativnih igralcev v Ljubljano ne morejo reševati samo društva... Trdim, da bi danes lahko bilo Celje enakovredno športno središče Ljubljani!»

NT: Na kaj ste ponosni?

TONE GORŠIČ: »Na to, da nikoli nisem hodil samo v službo zaradi službe, temveč da vedno poskušam narediti nekaj, kar bo imelo trajno vrednost. Ko sem bil pet let v Ljubljani in izven celjske telesne kulture sem med drugim napisal knjigo Teorija in metodika rokometarja...»

NT: Prostega časa je malo...

TONE GORŠIČ: »Meni je najlepše če grem z družino ali prijatelji v naravo. Nabitje gub, piknik... Pozimi rad smučam. Z literaturo se kaj dosti ne ukvarjam, pač pa veliko razmišljam in preizkušam v praksi, če delam prav.»

NT: Pripomba?

TONE GORŠIČ: »Razočaran sem, če pri neki dobro zamišljeni in zastavljeni akciji ne dobiš ustreznih podpor.«

TONE VRABL

TITOVSKI KRAJI V SLIKI MLADIH

Osnovna šola Marije Broz v Bistrici ob Sotli je bila konec preteklega tedna gostiteljica osemindesetimi pionirjem in njihovim mentorjem iz šmarske občine, pa tudi iz šol v Kamrovcu, Nišu, Bijeli, Derventi in Devdeliji. Šola je bila namreč organizator likovne kolonije z naslovom Titovi kraji - naši kraji in k sodelovanju povabila trinajst osnovnih šol. Pionirji in njihovi mentorji so prišli v Bistrico ob Sotli v petek, v petek pa so mladi slikarji slikali krajino, ki je tako zelo povezana z mladostjo in revolucionarnim snovanjem tovariša Tita. V soboto so v osnovni šoli Marije Broz pripravili razstavo izdelkov in proslavo, ki so se je udeležili tudi številni gostje, med njimi tudi akademski slikar Peter Krivic. Na proslavi so podelili priznanja vsem sodelujočim mladim likovnikom, gostitelji iz bistriške šole pa so obljubili, da bodo tudi v prihodnjih letih pobudniki tovrstnih srečanj, ki še bolj krepijo bratske in prijateljske vezi med učenci in učitelji iz naše in drugih jugoslovanskih republik in pokrajin.

DS

PREOBRAZBA OSNOVNE ŠOLE

ŠOLE ODPRTA VPRAŠANJA

Šola ni le stvar šolske zbornice

Ob začetku šolskega leta so osnovne šole dobile nova besedila Smernic, ki so podlaga za preobrazbo osnovnega šolstva.

Med pedagoškimi delavci na šolah poteka živahna dejavnost okrog sprejetih dokumentov. Vse premalo pa je o tem razpravljalo zunaj učiteljskih zborov, v organizacijah združenega dela, v družbenopolitičnih organizacijah, krajevnih skupnostih in javnih občinah. Vključevanje teh dejavnikov v razpravo o

Smernicah, je še toliko bolj pomembna, ker je glavni cilj preobrazbe v odpiranju šole in pospeševanju procesa združevanja vzgojnoizobraževalnega programa.

Sedanja tehnična revolucija bruha nova znanja, spoznanja in odkritja. To dejstvo močno pritiska na naš izobraževalni sistem, ki naj to ogromno znanje prenaša v življenje. Pritiski so na večerje vsebin posameznih predmetnih disciplinarnih področij, kar grozi, da potisne

iz šole njeno osnovno-vzgojno funkcijo. Vsa današnja prizadevanja v osnovni šoli pa imajo za cilj, da postavijo v ospredje vzgojno funkcijo.

V današnjem času pa se srečujemo z mnogimi paradoksi. Med njimi je tudi ta, ko se zaradi zdravstvenih, prehrabnih; fizičnih in drugih življenjskih pogojev, meja dozorevanja pomika navzdol, čas šolanja pa se daljša. Pri doraščajoči mladini nastaja neskladje. Po eni strani mladina nima razvitih delovnih navad in sposobnosti za prevzemanje odgovornosti, po drugi strani pa je ravno za vse to, s svojo psihofizično dozorelostjo, že sposobna. Zaradi tega mora biti bodoča šola vse bolj tehnično in delovno naravnana. Pri mladini mora bilj razvijati odgovornost za lastno ravnanje in odločitve ter samostojnost.

Ko govorimo o podružbljanju šole ta lahko svojo vlogo najbolj tvorno odigra v krajevni skupnosti. Vse to pa zahteva sodelovanje med obema. Od ravnateljev in učiteljev pa je predvsem odvisno, kako bodo stekali te vezi, ki naj bi bile temelj za širšo povezavo šole na vseh ravneh v najožjem in širšem družbenem okolju. Uvajanje novega programa življenja in dela osnovne šole bo tako temeljilo na celotni družbeni aktivnosti, ne le na ravnih prosvetnih delavcev.

Poznati pa moramo preizkušeno resnico, da se šola dviga in pada z učiteljem. Tudi nadaljna preobrazba bo uspešna samo, če jo bodo sprejeli in se zanjo ogreli učitelji. Zanj morajo biti tudi ustrezno stimulirani. Ponekod se tega vse premalo zavedajo, na kar kažejo velike razlike v osebnih dohodkih prosvetnih delavcev.

Na vse to bo potrebno misliti ob razpravah o nadaljni preobrazbi življenja in dela osnovne šole.

FRANJO MAROŠEK

MED USMERJENCI

Usmerjeno izobraževanje je v naši republici že pogosto korenine. V srednje šole smo vpisali že drugo generacijo, ki se bo izobraževala po novih programih. Problemov seveda pri tem ne manjka. Sprehodili smo se med prvimi, ki so pognali vodo v mlin, torej med letošnjimi drugošolci. Povedali so nam nekaj več o svojem šolanju, predvsem pa so nam zaupali svoja mnenja o novem načinu izobraževanja.

MARTA JAGODIČ: »Hodim v drugi letnik usmerjenega izobraževanja na PŠC. Vpisala sem se v vzgojiteljsko smer, ker mi to najbolj ugaja. Veliko bi lahko povedala o našem izobraževanju. Moti me, ker ni knjig, sicer pravijo, da bodo oktobra in novembra. To me res jezi. Če česa ne razumeš, nimaš kam pogledati. Odvisni smo od razlage profesorjev. Ker prehitro razlagajo, komaj sledimo. Profesorji pa hitijo, ker je snov zelo obširna, poleg tega pa tudi zelo težka in zahtevna.»

DUŠAN MLACOVIČ: »Sem dijak PŠC, drugega letnika. Problemov v bistvu ni. Težko je le brez knjig, a bomo preživel. Na šoli sem že drugo leto in mi je zelo všeč. Veliko je pa dela. Krožki so organizirani, sam pa sodelujem pri radiju. Nasploh mi je usmerjeno izobraževanje zelo všeč. Kulturni in naravoslovni dnevi so res zanimivi.»

LUČKA JOVANOVIČ: »Hodim v Srednjo družboslovno šolo v drugi letnik.

PRODAN SIMONA

POMENEK S ČLANICO CK ZKJ ANICO KRISTANOVO

ČE JE TREBA, TUDI SANKCIJE

Delavci pričakujejo uresničitev kongresnih sklepov

Anica Kristanova, članica CK ZKJ iz Velenja, je kot delavka iz neposredne proizvodnje v položaju, da more sklepe najvišjega organa slovenskih in jugoslovanskih komunistov preverjati neposredno v bazi in ki pri oblikovanju takih sklepov sodeluje z izkušnjami in poznavanjem razmer iz neposredne prakse.

Cilj najinega razgovora je bil izluščiti nekaj bistvenih problemov, zakaj v naših stabilizacijskih prizadevanjih nismo dovolj uspešni in kaj bi bilo treba storiti, da bi sklepi devetega kongresa ZKS in dvanajstega kongresa ZKJ učinkoviteje posegli v razreševanje pglavlnih problemov in uresničevanje temeljnih ciljev razvoja naše družbe.

NOVI TEDNIK: Čemu pripisujete krivdo in komu, da nam boj za gospodarsko ustalitev ne uspeva najbolj učinkovito?

ANICA KRISTAN: Krivdo pripisujem nedoslednosti in premalo uveljavljeni odgovornosti komunistov na vseh ravneh, od organizacij v TOZD navzgor. Neodgovornost je glavno zlo in neizvajanje sankcij potuha zanjo. Oba kongresa, slovenski in jugoslovanski, sta dobra podlaga, da razmere krenejo na bolje. Kreniti bodo morale iz temeljnih celic ZK, iz osnovnih organizacij v TOZD. V TOZD je povezanost družbeno-političnih organizacij prešibka, drug problem pa je, da se poslovodni organi in komunisti v njih premalo zavedajo svoje poudvojene odgovornosti. Ni jim dovolj do tega, da bi imeli delavci kar največ vpliva, da bi kar najbolj razpolagali z rezultati svojega dela.

NOVI TEDNIK: Včasih je videz tak, vzemimo na primer izvoz, ko da se interesi neke delovne organizacije križajo z interesi širše družbe. Raje bi prodajali doma, kjer je moč doseči boljše cene, a tudi pomanjkanje raznih izdelkov na domačem trgu povečuje simpatije tistim, ki ne izvažajo, oziroma manj kot bi lahko?

ANICA KRISTAN: Res je to le videz, kratkoviden predvsem. Čas je, da bi bilo

vsakemu jasno, da brez izvoza ni uvoza. To razume in se tega zaveda najpreprostejši delavec, in če je odkrit in pošten, to tudi jemlje za dejstvo.

NOVI TEDNIK: Rekli ste, da sta bila oba kongresa dobra podlaga. Trdimo lahko, da sta bila po vsebini razprav in sklepov izredno ostra. Se vam zdi, da ta ostrina s časom, ki se odmiha in prenašanjem navzdol, v bazo, otopi?

ANICA KRISTAN: Ne le zdi. Tako je! Ne samo, da smo pričakovali hitreje premike, in poostreje odgovornosti komunistov. To pričakujejo vsi delavci. Ostrina napotkov in sklepov se zgublja predvsem ob tem, da razpravljamo o njih načelno in na sploh, čeprav bi morali besedo nekateri zamenjati s konkretnimi imeni in priimki. Gledamo sem in tja kakšno oddajo in se navdušujemo, tako bi bilo treba razčistiševati zadeve, ko pa smo na tem, da bi jih mogli, se gledamo, kdo bo tvegati. Preveč je familjarnosti in napačne solidarnosti znotraj določenih interesnih skupin. Že samo položaj mojstra je dostikrat dovolj velika ovira, da bi komunisti tvegali javno kritiko, da o samokritiki, nekoč tako močnemu idejnemu in akcijskemu orožju, ne govorimo. In vse to ob povsem jasnih načelih o moralnem liku komunista. Moralne nor-

me ZK so mera, s katero je treba izmeriti vsakega člana, če naj kot mera kaj velja. Glede tega in še mnogih drugih zadev so osnovne organizacije ZK premalo samostojne, nimajo lastnih pobud, čakajo navodila in se največkrat izognejo konkretni konfrontaciji, češ, pri nas je vse dobro, čeprav vsak zase ve, da ni tako.

NOVI TEDNIK: Kako naj razumem izraz dvojna odgovornost komunistov iz vrst poslovodnih struktur. Kaj jim gre predvsem zameriti?

ANICA KRISTAN: Bolje bi odgovarjala beseda poudvojena odgovornost; odgovornejši položaj, večja odgovornost. Saj ni deljenih interesov posameznika, določenega kolektiva ali celotnega delavskega razreda. Dvojna je pogosto morala, da delamo drugače kot sklenemo. Zameriti je treba poslovodnim organom predvsem to, da so premalo aktivni in povezani v političnih organizacijah od sindikata do mladinske organizacije, da mnogokje tudi na sestankih svoje OO ZK zaradi hudo važnih poslov manjkajo, da se premalo zavzemajo za razvoj in poglobljanje samoupravnih

odnosov itd. Če mislijo, da na sestankih izgubljajo čas, ker da so slabo pripravljeni, bi bila njihova dolžnost, da jih z več znanja pomagajo bolje pripraviti.

NOVI TEDNIK: V začetku razgovora ste omenili, da za neodgovornost, napake, kršitve in sankcij. Kako je s temi sankcijami, oziroma vzgojnimi ukrepi?

ANICA KRISTAN: Mislim, da ni isto; sankcija ali vzgojni ukrep. Sankcija je nadaljevanje neuspešnih vzgojnih ukrepov, kajti napaka se od napake in prekrška razlikuje. Najostrejši vzgojni ukrepi ZK, so gotovo kazni za prekrške, ki imajo tak obseg in pomen, da bi jih ne omejevali zgolj na moralno plat. Ni prav, da član ZK, ki je bil izključen zaradi dokazanega prestopka, včasih celo kriminalnega dejanja, dobi celo boljše delovno mesto, kot ga je imel. Takih primerov je bilo. In so še!

Razgovor z Anico Kristanovo je bil precej daljši, kot bi skleпали po dolžini prispevka. Predvsem je poudarjala kako delavci pričakujejo, da bo tokrat vendarle besedam sledilo več dejanj, zlasti še ker je neposredno kongresoma v teh dneh pa v razpravi v centralnih komitejih ZKS in ZKJ, tekla beseda o nekaterih idejnih vidikih uresničevanja stabilizacije in nadaljnega razvoja samoupravne družbe. Ves ta razgovor bi lahko strnili v naslednjo misel:

Brez zaostritve in konkretizacije odgovornosti bistvenih premikov ne more biti, brez sankcij za neodgovornost in brez krepitve zavesti in moralno-političnih norm, tudi ne. Tembolj, če gre za vodilne ljudi, saj postavka o moralno-politični neoporečnosti ni po naključju zašla v razpisne pogoje, ki jih vsak dan beremo.

JURE KRAŠOVEC

V BESEDI IN SLIKI

NAJUSPEŠNEJŠI INVALIDI IZ SLOVENIJE

Preteklo soboto in nedeljo je potekalo na stadionu B. risa Kidriča v Celju državno prvenstvo invalidov v atletiki. Tekmovanje je bilo posvečeno spominu Grga Jakca, pobudnika invalidskega športa v Jugoslaviji.

Zmagali so invalidi iz Slovenije in sicer Potočnik, Prček in Izlakar na 100 m, Ribič in Jakin v skoku v višini pri tekmovalkah pa Zmuc in Komar na 100 m, Žagarjeva metu diska, Zmuceva v višino, Kumerjeva, Kranjčeva in Žagarjeva na 800 m.

Na drugo in tretje mesto sta se uvrstila Vojvodina in BiH, ki sta zabeležili največ uspehov med slepimi in slabovidnimi športniki.

Tekmovanje je bilo zelo uspešno, zbralo se je več kot 100 tekmovalcev in tekmovalk iz vse Jugoslavije, pozdravili jih je v imenu družbenopolitičnih delavcev predsednik občinskega sindikalnega sveta Franci Vrbnjak.

Na tem državnem prvenstvu je nastopilo tudi pet športnikov iz Iraka.

20 LET HORTIKULTURNEGA DRUŠTVA

Db 20 letnici Hortikulturenega društva Zalec so pripravili poleg razvija prapora tudi razstavo cvetja. Na njej so prikazali veliko vrst rož, ki so si jih z veseljem ogledali predvsem ljubitelji rož.

T. TAVČAR

UČENCI, ZBOR!

V podružnični osnovni šoli v Pristavi je okoli štirideset učencev, ki se iz bližnjih in nekoliko bolj oddaljenih krajev dnevno vozijo z avtobusom v šolo. Seveda je vožnja domov vedno lepša kot jutranja, ko je treba v šolo, zato so otroci nemalokrat razposajeni v avtobusu. Da razposajenost ne bi prevagala v nagajivost, pa poskrbijo tovarišice, ki vsakih nekaj dni skličejo vse učence - vozače v zbor pred avtobusom in jim povedo, kako se je treba na avtobusu obnašati, da ne pride do kakih nerodnosti. Seveda beseda tovarišice trenutno zaleže, ko pa čez nekaj dni izpuhti iz malih glav, pa je treba postopek ponoviti z znanim: Učenci, zbor!

ČETRTEČ DO LOGARSKÉ DOLINE

Tudi letos se je številna karavana planincev kolesarjev iz šestih planinskih društev in sekcij celjske občine popeljala s kolesi iz Celja do Logarske doline ter nazaj v skupni dolžini 150 kilometrov. Kolesarski maraton so opravili tako kot vedno v dveh dneh. Letos je bilo organizator Planinska sekcija v DO Metka. V lepem vremenu je tudi ta kolesarski maraton lepo uspel.

Foto: T. TAVČAR

Z najvišjimi častmi so se v torek popoldne občani šentjurske občine, družbeno-politični delavci, prijatelji in krajanje Ponikve poslovili od Vere Hlastec. Razšli so se pretreseni ob dejstvu, da se ne bodo več srečevali z njo ne na pošti, kjer je bila vse do izpred treh let nepogrešljiva, ne ob bežnem klepetu o vsakdanjih stvareh in ne ma

SLOVO OD VERE HLASTEC

mnogih sestankih ali zborih.

Pa vendar bo ostala z njimi. Zlasti med krajanje Ponikve, kjer se je Vera Hlastec rodila in živela. Ostala bo prisotna zaradi svoje človeške topline, razumevanja do sočloveka. Vselej se je znašla na pravem mestu: odločna, razumna, tovariška, pravična in kritična, kadar je bilo to potrebno. Ljudje so jo imeli radi in ona njih. Vere Hlastec ni več, ostajajo pa njene vrline.

Vera se je rodila leta 1925 na Ponikvi kot kmečka hči vojnega invalida - trafikanta. Mladost je skupaj z bratom preživljala v težkih razmerah. Oče je malo zaslužil, mati pa je hodila na dnino, da sta otroka lahko hodila v

šolo. Ko je umrl oče, je bilo še huje. Že od mladih nog je znala preceniti, kaj je krivica. Ta jo je najbolj bolela. Zato se je med NOB kmalu vključila v aktivističen boj proti okupatorju. Bila je Skopjeva in obveščevalka. Kmalu se je znašla tudi v zaporu. Nazadnje v mari-borskem, odkoder so jo izpustili aprila leta 1945. Takoj se je spet vključila v delo na terenu.

Po osvoboditvi se je začel nov boj za srečnega in svobodnega človeka. Njenega revolucionarnega duha ni bilo moč zlomiti. Vera je vérovala v take človeka in je v njem bila pravi lik komunista, ki mu je sama ostala zvesta do zadnje biti.

MATEJA PODJED

IZ SEJE SO ŠENTJUR

ŠOPEK UKREPOV

Burno o ukinitvi matičnih služb

Za burno smemo označiti sejo zbora krajevnih skupnosti skupščine občine Šentjur v tistem delu, ko so delegati na ločni seji sprejemali predlog ukrepov in organizacijskih sprememb za zmanjšanje vse vrste porabe proračunskih sredstev v upravnih organih skupščine občine. Pravzaprav so imeli delegati mnogo pripomb samo na en predlog iz šopka ustalitvenih ukrepov, ki so ga nazadnje vendarle povežali. Razprava se je vnela ob predlogu za ukinitve matičnih služb po krajevnih skupnostih. Le-te se bodo namreč prenesle v matično službo na sedež občine v okviru oddelka za notranje zadeve. Obstoječi krajevni uradi pa se bodo reorganizirali in ustanovili kot tajništva krajevnih skupnosti.

S strani delegatov, ki so med drugim menili, da javne razprave po krajevnih skupnostih niso bile dovolj široke, se je pojavljala bojazen zlasti okrog sprememb financiranja krajevnih skupnosti, oziroma nagrajevanja po delu tajnika, ki bo delno krito tudi iz sredstev samopriskpevka. Gre za preoblikovanje in ne za ukinitje krajevnih uradov, kakor so si ponekod napačno razlagali.

Tako bodo zdajšnje upravno delovanje spravili na raven samoupravnega. S tem bi v občini uredili enoten sistem financiranja krajevnih skupnosti in ustvarili vsem občanom enake pogoje. Delovni čas matične službe v Šentjurju pa bo prikrojen tako, da bo le-ta dostopen krajanom tudi v popoldanskem času. Tajnik na sedežu krajevne skupnosti pa bo še vedno v pomoč ljudem pri dajanju različnih informacij in nasvetov za področje matičnih dejstev. Za svoje opravljeno delo bo neposredno odgovoren krajevni skupnosti in ne več; kot doslej upravnim organom. Tak način dela in delovanja postaja ena izmed poti k zmanjšanju porabe proračunskih sredstev v upravnih organih skupščine občine, kjer se bodo ustaltveno obnašali še z vrsto drugih sprejetih ukrepov.

Brez takšnih ali drugačnih odpovedovanj stabilizacije ni mogoče uresničevati in to mnogim še ni zlezlo pod kožo. S papirnati sklepi pa se da stopicati le na mestu, v praksi se je namreč treba spoprijemati z dejstvi, ki jih narekujejo stabilizacijska prizadevanja.

MATEJA PODJED

PO SLEDI NAŠE REPORTAŽE IZ PETROVCA NA MORU

O FENIKSU, ZAMUDNIŠTVU IN VARNI KASI

Kaj Črni gori pomeni turizem - Kaj je povzročilo zamudo in kako varni so naložbeni interesi?

Je daleč tole Črnogorsko primorje. In ni. Predvsem pa bo vse manj daleč. To zagotavlja tudi Njegoš. Kako? Njegoš? No, ne ravno Petar Petrović, Njegoš pa zagotovo...

Ko na poti do Dubrovnika odsukaš blage in malo manj blage zavoje, ko se za Konavli najdeš na črnogorskem tlu in za Hercegovim odvozljajš in odtelovadiš vse tiste neštete ovinke okoli slikovitega kotorskega zaliva, se vse pogosteje srečuješ z ruševinami, ki jih je za seboj pustil potres. Tisto, kar ni bilo vredno popraviti, kar ni bilo napoti, čaka na vrsto, ko bo čas. Zdaj ga ni. Ljudi ni več v prikolicah in po šotorih, toda tudi v pravih hišah niso vsi. Po barakastih naseljih so, po tipskih hišicah montažne sorte, ki se stilno tepejo s kamnitim mediteranskim okoljem. Pa kdo bi nekaj let po katastrofi bil pikolovski estet.

Kotor, ta, v prstan Orijena in Lovčena vklesani biser, drevno bivališče bokeljskih mornarjev, ta Kotor je danes mrtvo mesto, kolikor ga je za trdnim srednjeveškim obzidjem. Sem in tja kak človek, ki je pohitel pogledat stari dom v ozkih kotorskih uličicah, kak otročaj, ki zdaj nemoteno brca predrto žogo po belo-rdečem tlaku, zlizanem in zloščenenem od milionov stopinj v stoletjih svojega obstoja.

Kdo ve če ponoči tod ne straši?

Straši že podnevi! Človeka je strah, kaj bo s tem lepim, nekoč tako živim zgodovinskim turističnim mestecem, ki je po lepotah samo toliko manj bogato od Dubrovnika, kolikor je manjše.

Tostran mestnega obzidja vrvi življenje. Ogromni žerjavi nihajo nad obalo, ki se zdaj zajeda globlje v morje, ki odpira prostor pred obzidjem, ki že danes buhti od ploščene pločevine iz vseh dežel Evrope, ter sem in tja katera od njih še od dlje.

FENIKS POTREBUJE KRILA ZA LASTEN LET

Ves tale potopisni uvod ni zaradi tega, da bi bil podoben zaporedju pisanja stanovskega tovariša Mitje Umnika, ki je tam doli hodil sredi aprila pred začetkom letošnje turistične sezone.

Ko sem tuhtal in iskal odgovor kaj bo s starim orlovskim gnezdom Kotorjem; če bi že ne bil čas, da kak dinar solidarnosti kane tudi za obnovo kulturnih spomenikov, za oživetje starega mesta, ki tako slikovito vceplja vtise v radovedno zavest turistov in ki je tako zelo globoko vsajeno v srca v črno odetih bokeljskih stark, ki se bodo iz novih, modernih in nevajenih bivališč selile na katero od številnih pokopališč, ne pa v svoje stare hiše v zavutih, tesnih mestnih ulicah starega mesta, še nisem iztuhtal te misli o ptiču Feniksu, ki pravljico lep poleti iz lastnega pepela spet pod nebo.

Za vse to je bilo treba odvozljati še precej ovinov, vse tja do Petrovca, pa iz Petrovca nazaj v Celje, še pokramljati s tem in onim, da bi se domislil, kako Feniks potrebuje dovolj močna krila za let.

Toda tudi o tem pozneje, kot o Njegošu!

ČLOVEK OBRAČA, OBRAČA - PA ZVRNE

V Petrovcu sama protislova. Prvič je težko verjeti, da je ta kraj, nad katerim zdaj maha samo še ena velikanska roka žerjave,

bil pred potresom za Dubrovnikom in ne vem več katero reviero na tretjem mestu po zasedenosti razpoložljivih nočitvenih zmogljivosti.

Tiste dni je bilo tam tako, kot če bi vam nenadano generalno čistili stanovanje, pa prvi hip podvomite, če ste z ulice vstopili skozi prava vrata. Tistega dne in tisti dan ni bilo tam (po Mitji Umniku) 360 delavcev, in kot so mi dopovedovali, pred tedni še precej več. Bilo jih je kvečjemu - recimo 36, morda štirideset. Žerjav ni mahal s svojgo dolgo jekleno roko. Tu je skupina varila ograje na stopnišča, tam so »štomarji« plekli zmešnjavo žic, kateri od fantov tam zunaj je nadzoroval drgetajočo črpalko, ki je srkala talno vodo, ki se je kdo ve kje vzela in ki tovarišuje graditeljem kar od prvega zamaha mehanične lopate naprej.

Tistega mojega dne v Petrovcu je bilo kot v bližini, ki pravi, da so se v Babilonu graditeljem stolpa zmešali jeziki in so se potem razkropili po svetu.

Vsekakor tisti, s katerimi sem govoril niso znali jezika, v katerem bi mi razložili, kaj se je zgodilo? Niso znali, bržkone so le malo vedeli, mogoče pa tudi hoteli niso!

Na vsak način natakav v restavraciji »Oliva« ni bil nič manj jasen od glavnega nadzornega, dipl.ing. Iva Šterbenca. Rekel je, ko je odgovoril na vprašanje:

- Mislio ja, da ču tamo preko u velikom hotelu več posluživat goste... Bitće da je nestalo para... A Slovenci ništa na vere-

siju. Odoše. Pravilno! Tako i treba! -

Mislili so pri glavnem izvajalcu, novomeškem PIONIRJU in pri celjskem Razvojnem centru, da bo hotel PALAS v Petrovcu na morju bleščeč rekord tam naokoli in morda še precej dlje. Graditi so začeli 11. januarja - otvoritev naj bi bila 13. julija.

Ni šlo! Čeprav so delali noč in dan, na petek in svetek. Delali celo 2. maja. Delavci so kopicili nadure, vodilni so se prirasli na gradbišče, kajti sproti so nastajali problemi, ki jih

je bilo treba reševati takoj. To ni kak petoddelčni vrtec, ta Palas. To je kakšnih 23.000 kvadratnih metrov uporabne površine (brez okolja), to je »Hiša« za 386 postelj, to so kuhinje, restavracije, kegljišče, zaprt in odprt bazen, to so raznorazni prostori za ugodje gostov in prostori za funkcioniranje oskrbe, procesa dela v takem velehotelu, ki bo v sezoni z gosti podvojil krajevno stanovništvo. Mitja Umnik je bojda naštel 1100 duš. V Petrovcu pa v vseh hotelih računajo na okoli 1200 gostov.

Drugo leto, letos ne!

ŠE VEDNO POSNEMANJA VREDEN GRADBENI TERMIN

Res je, da je presenetil interventni zakon, ki je poostiril pogoje investicijske gradnje z izbrisanostjo možnosti kredita na račun predvidenega deviznega dohodka. Seveda pa ni res, da bi bilo to vse, kar je povzročilo natega napovedanega roka. So najmanj še štirje pomembni vzroki, kot:

● Kdor ve kakšen delež v vseh gradbenih fazah pomeni izkop gradbene jame, bo vedel kako stroški skočijo, če je treba na-

mesto 8000 izkopati 18.000 kubikov zemlje.

● Nepredvideno se je gradbenikom pridružila, kot že rečeno, talna voda, za kar je bilo treba najti učinkovito rešitev, ki tudi ni bila zastoj.

● V načrtih (delani so bili v raznih krajih države) ni bilo na primer ničesar o energetske sklopu, od elektrike, plina itd.

● Manjkal je tudi objekt, ki bo omogočal črpanje morske vode v bazen, ker je pač normalno, da se ljudje ob morju radi kopajo v morski vodi. Tudi to je bilo treba dodatno projektirati, poleg zajetnega kupa drugih drobnejših navrhov, kar je zneslo tisto, za kar je postala investicijska vsota prekratka in kar je pogoltnilo precej dragocenih dni in tednov v nenormalno napetem roku za izgradnjo

ŠE VEDNO ZAVIDANJA VREDEN GRADBENI ROK

Po mesecu in pol prekinitve v Petrovcu (razen omenjenih manjših in vzdrževalnih del) je 16. septembra bila pridobljena garancija za nadaljevanje gradnje. Medtem ko so v Črni gori obračali prazne žepe, se je v Sloveniji povečala četica zainteresiranih za devizni priliv. Nadaljnjih 150 milionov, kolikor nanese podražitev zaradi nujnih dodatnih investicij (z devalvacijsko konstanto vred) so zdaj založili: ELAN, MTT Maribor, Juteks, Cinkarna, Tehnoštraj Ljubljana, Libela, PTT Ljubljana, IPLAS Sežana, Obnova - Celje, PTT Maribor in ŽG Mostovna iz Ljubljane. Le-ti so se pridružili Zlatarni, Aeru, Kovinotehni in seveda Razvojnemu centru.

Ker je bila zadnja tretjina sezone itak zamujena, ni razloga da bi zdaj še pretirano hiteli, čeprav je to slaba tolažba za ljudi, ki so zaradi želje, da bi dosegli vrh sodobne gradbene storilnosti, marsikaj žrtvovali, ki so se kopali v znoju, v času, ko bi se mogli v vabljivem morju lučati daleč proč.

Nov termin za otvoritev je po odbitku meseca in pol prekinitve, 11. mesec. Hotel Palas bo torej pripravljen, da ga Montenegro-turist prevzame, tam v polovici januarja. To pa je za to območje še vedno zavidanja vreden gradbeni rok.

Zdaj pa k odgovorom. Zakaj so Feniksu potreb-

na močna krila? Kaj ima pri vsem tem opraviti Njegoš? Predvsem pa se v teh odgovorih skriva odgovor na vprašanje, ki se bo marsikomu porodilo, če so naložbe 15 slovenskih delovnih organizacij varne, oziroma ali so varni njihovi poglavitni cilji, ko so se odločali?

INTERESI VLAGATELJEV SO VAROVANI Z INTERESI ČRNE GORE

Petnajst slovenskih delovnih organizacij, ki spričo težav z devizami za proizvodnji neobhoden uvoz, računa zelo resno na devizni priliv, ki ga bodo dale naložbe v Črni gori z njeno izredno klimo in pogoji za dolgo glavno sezono in neprekinjeno posezono. Marsikje so sredstva za soudeležbo v investiciji dobesedno »nastrgali«. To ni denar, za katerega bi v kolektivnih ne vedeli, kam z njim!

Zaradi opisanih zadev in pripetljajev se je odnos udeležbe vlagateljev zasuknil. Prvotno naj bi bila višja sredstva, s katerimi je razpolagal glavni investitor - Montenegro-turist. Zdaj je tehnična potegnila na slovenski strani. Petnajst slovenskih podjetij zagotavlja po novem 3 milijarde in 650 milionov, črnogorska stran pa z dvema milijardami in 10 milioni, ki se bodo s stroški za ureditev okolja povečali na dve milijardi in 50 milionov.

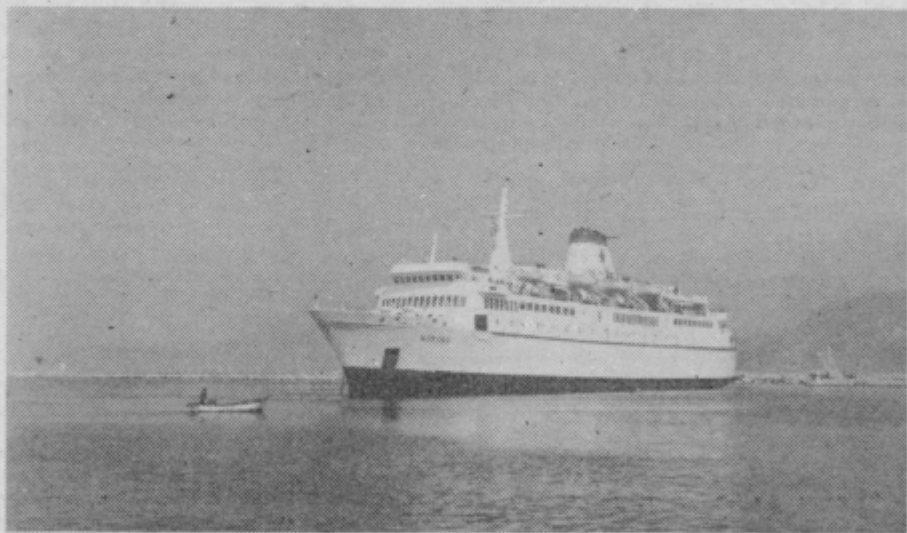
Primer, ki ga v manj razviti, po potresu še dodatno osiromašeni Črni gori, predstavlja način vlaganja v razvoj, je vzorčen. V Črni gori so hudo občutili, da bi se tak, zaenkrat edino možen in učinkovit način investiranja podrl. Razvojni center iz Celja zdaj ni več edini ali osamljen primer. V sedanjih razmerah, ko so banke iz mecenov postale skopuhi po sili, razvoja željnemu ne bo prišlo na misel, kako gre dober glas v deveto vas, slab pa še dlje.

Črna gora nima kaj dosti izbire. Hočeš-nočeš je zanje turizem poglavitna gospodarska reja, vrh vsega še zelo skromno izkoriščena. Da bi se izčrpale možnosti, bo trajalo še desetletja. Model, porojen okoli Razvojnega centra, ne sme propasti, da bi gospodarstvo Črne gore, predvsem pa njene turistične možnosti, dobile dovolj čvrsta krila za lasten let. In to je zdaj oni ptič Feniks, ki naj bi med drugim spet ožaril omrtveli stari Kotor.

Seveda ta optimizem, ki ga poudarja v Razvojnem centru v Celju direktor projektov za Črno goro (v tem ognju ima RC več želez) Nace Krumpak, ogroža tudi nasprotna možnost. Možnost, da država s svojo administrativno prisilo razniči s slovenske in črnogorske strani skrbno varovan vzorec najbolj normalne oblike razvojnih naložb in iz njih izvirajočih dohodkovnih odnosov - političnemu prerogativu sedanje dobe.

Če je to tako, potem imamo pač en razlog več, da državo »razbremenimo« njenih nesamoupravnih opravil s krepitvijo samoupravne poti razvoja naše družbe. Razvoj manj razvitih je ena poglavitnih nalog jugoslovanske družbe in če je v tej državi kaj razsodnosti, ne bo jemala z ramen del bremena tistemu, ki ga namesto nje že nosi?

JURE KRAŠOVEC

IN KAJ JE TISTO Z NJEGOŠEM?

Tudi na to je treba odgovoriti.

Njegoš je velik trajekt, za katerega temeljito obnovo je izdelal RC investicijski program za združevanje okoli 150 milijonov dinarjev, ki naj bi ga zbrali: Prekookeanska plovdba Bar, Kompas iz Ljubljane in Razvojni center Celje. Ladja-trajekt naj bi za vožnjo garazirala 370 avtomobilov, imela 1150 restavracijskih sedežev, 220 kabinških ležišč in 120 aviosedežev, oziroma ležišč. Imela naj bi free shopp, kjer bi bili na voljo predvsem jugoslovanski izdelki. Plula naj bi na liniji Benetke, Zadar, Dubrovnik, Bar. To je nadaljevanje gradnje hotelskih turističnih zmogljivosti. Le-te je treba tudi polniti. A, kot rečeno, to je že nova zgodba.

GLEDALIŠKI LJUBITELJI SO ZBOROVALI

Zivimo v času, ki ni naklonjen delovanju gledališkega amaterizma. Trditev je pesimistična, hkrati pa taka, da se pravčasno nad njo zamislimo in storimo vse, kar je v moči, za boljši gledališki jutri. To je bila ena izmed vodilnih misli pri pripravi na Skupščino gledaliških amaterjev celjske regije, o njej so razpravljali na zasedanju, iz nje so potegnili zaključke in z optimizmom odhajali v svoje skupine.

Ne moremo trditi, da skupine ne delajo - nekatere bolj spagnano in kakovostno, druge neambiciozno in za »potrebe svojega kraja«. Trdimo pa lahko, da bi ti naporji lahko našli odgovorna tla znotraj občine ali v regiji. Marsikatera skupina pridno deluje, njeno stvaritev pa imajo prilžnost videti le v lastni krajevni skupnosti, morebiti pa še v sosednjem kraju - in že smo končali. Skupine se med seboj ne poznajo, nekatere preveča »tekmovalni duh« in prestiž ter pripravljajo predstave »za komisijo«; da so najboljše v občini in najboljše v republiki. Vzgoja lastnega občinstva jim ne pomeni skoraj nič! Taka skupina nima perspektive, niti nima razjasnenih pojmov o vlogi gledališkega amaterizma. Taka skupina je sama sebi namen. Nekateri so postavili tudi vprašanje, sodelovati s profesionalnimi gledališniki: da ali ne? Le kdo ima kaj proti?! Ničče, če ima strokovni sodelavec poleg obrtnega znanja tudi pravi odnos do gledališkega ljubiteljskega dela in nastopa v skupini kot pravi mentor in ne smatra to delo kot izključno prilžnost za zaslužek. Nasprotno, če lahko kdo pomaga pri dvigu kvalitete uprizoritev, potem lahko to storijo prav tisti, ki so strokovno usposobljeni!

Medobčinsko sodelovanje (na vseh področjih ljubiteljskega) se običajno ustavi pri finančnih vprašanjih. Malokdo pa razmišlja o oblikah, možnostih, vsebini in idejnosti v ljubiteljski kulturi. Nekateri še vedno smatrajo, da je vse kar je rezultat profesionalno organizirane kulturne ustvarjalnosti - tudi kakovostno, drugo pa je skromno, komaj omembe vredno - skratka: diletantsko. Tako prepričanje preveča marsikatero »kulturnika« v kulturnih skupnostih ali Zvezi kulturnih organizacij. Morda je to delno tudi res, pač tam, kjer dajejo veliko premalo pomoči delujočim skupinam in gledajo izključno rezultat. Vidijo le posledice, ne vidijo pa vzrokov in iščejo rešitev, včasih pa tudi izgovore, v finančnih. Gledališka dejavnost je tista, ki zahteva največ naporov in pogojev za delo. Gradimo nove dvorane, pozabljamo pa na njihovo funkcionalno ureditev; za to običajno zmanjka denarja.

Ob organizaciji različnih akcij in prireditvev (medobčinskih) se ustavljam prav tam, kjer je lahko (ob pravočasnem načrtovanju) ubežati težavam. Zediniti se moramo za metodo dela: osvojiti moramo skupno delo kot del programa Zveze kulturnih organizacij v vsaki občini. Če je to delo naše, potem se bomo bolj resno in avtoritativno vključevali v programe interesne skupnosti. Labilnost znotraj skupin, v občini ali regiji daje videz nerestnosti, zato je tudi odnos družbenopolitičnih organizacij ali kulturne skupnosti upravičeno temu primeren. Z drugimi besedami: uredimo lastne vrste, zedinimo se v skupnem delu in šele nato tarnajmo nad nerazumevanjem in nevedenjem.

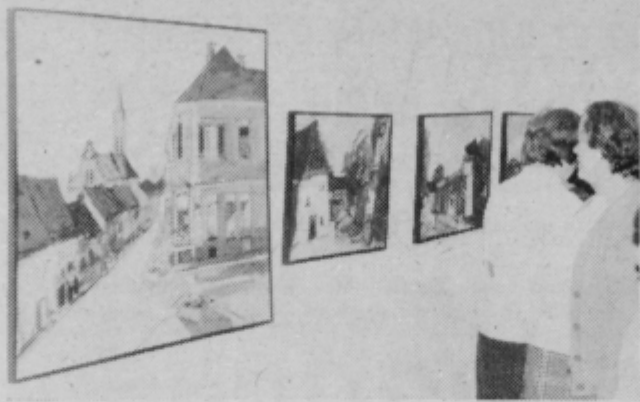
Na zasedanju so ugotovili: manjkajo strokovno usposobljeni ljudje. Kje so tisti sodelavci, ki so absolvirali številne seminarje Zveze kulturnih organizacij Slovenije? Izgubili so se v svoji lastni pasivnosti ali pa so se utopili v skomercializiranem času. Res je, da so seminarji le »krpanje« znanja o gledališki umetnosti in ne morejo nadomestiti znanja, ki ga lahko nudi akademija; res pa je tudi, da je prav ta šola tista, ki ne daje ustreznih kadrov za potrebe gledališkega amaterizma. Predlog za poseben oddelek na akademiji za gledališče je ostal izven programa šole. Morda bodo zahteve na novo usmerjenih šol spremenile odnos programskega vodstva?!

V razpravi je bilo rečeno, ista ugotovitev je bila opazna tudi na sami konferenci, da govorijo na »različnih valovnih dolžinah« in da se prav zavoljo tega slabo sporazumevajo. Težave so v lastnih vrstah! Naveličnost, apatičnost, želja po mirnem življenju brez velikih pretresov in naporov, prehitra samozadovoljnost in popustljivost do delujočih skupin, izgovori o težkem gmotnem stanju in nerazumevanju v kulturnih skupnostih, so lastnosti nekaterih vodilnih funkcionarjev v občinah. Res je, da marsikje menijo, da lahko gledališki amaterizem dela pod takimi pogoji kot nekoč, hkrati pa je res, da denar ne more nadomestiti entuziazma in ustvarjalnih želja. Imamo primere, ko so skupine zelo pridno delale v »nemogočih pogojih«, ko pa so dobile nove prostore, so usahnile ali pa le še životarijo. Zanimivo je bilo poslušati delegata iz Titovega Velenja, ki je podprl potrebo po medsebojnih izmenjavah, istočasno pa je povedal, da je tako gostovanje v Titovem Velenju nemogoče, ker njihovo Amatersko gledališče nima prostorov. Nerazumljivo je bilo tudi tarnanje delegata iz Šmarja pri Jelšah: želeli so nov in lep kulturni dom, zdaj pa večkrat ostaja dvorana prazna in se gostovanijskih izmenjav izogibajo. Verjetno je k temu pripomogla tudi predolga kulturna suša in so se ljudje enostavno odvadili obiskovati kulturne dogodke?!

Odlika razprave je bila iskrenost in želja, da vendarle nekaj spremenijo. Program, ki so si ga zastavili in ga tudi z dopolnitvami soglasno sprejeli, bo dobil pravo moč le, če ga bodo potrdili v vseh Občinskih zvezah kulturnih organizacij in ga s skupnim delom tudi pomagali realizirati. Delo Področnega združenja gledaliških skupin je torej skupna stvar in potreba!

Marjan Belina, glavni tajnik Zveze kulturnih organizacij Slovenije, je dal vse priznanje organizatorjem tega srečanja in poudaril pravočasnost, saj smo prav zdaj v času, ko pripravljamo letne načrte za prihodnje leto.

Na konferenci so izvolili tudi novo vodstvo: predsednik je postal Štefan Žvižej iz Celja, podpredsednik Leon Čizmek iz Titovega Velenja, tajnik bo odslej Jaka Jeršič iz Polzele. Sedež Združenja bo za naslednjo mandatno dobo v Zalcu.

ŽALEC V LIKOVNI PODOBI

V okviru praznovanja 800 letnice Žalca so se člani organizacijskega odbora za priprave prireditvev odločili, da povabijo v goste nekaj slikarjev, da bi sodelovali na priložnostnem extemporu pod naelovom »Žalec v likovni podobi.« V Zalcu in okolici so se mudili teden dni akademski slikarji Radule Andjelkovič in Milorad Djokić iz Kruševca, Lojze Čemežar in Veljo Toman iz Ljubljane ter slikarji Frahe Boštjan iz Raven na Koroškem, Milan Ipavec iz Ajdovšine, Bogdan Potnik iz Kamnika, Branko Pungartnik iz Maribora in slikarka Marija Čemežar iz Ljubljane.

Svoje vtise in neposredne doživljavske občutke so v različnih tehnikah prenesli na poslikana polja, v niz podob, ki spriče okoliščin in kratkega časa predstavljajo zanimiv dokument o današnjem trenutku tega, stoletja starega mesta.

Svoje ustvarjalno delo so zaključili z razstavo v Savinovem razstavnem salonu, ki so jo odprli v petek zvečer. Spremnobesedo o razstavljenih delih je napisala Marlen Premšak, razstavo pa je odprl predsednik skupščine KS Žalec Venko Satler. V kulturnem programu je nastopila pianistka Irena Zakonšek. Na sliki: del razstave, v ospredju pa Žalec, kot ga je videl akademski slikar Veljko Toman.

TONE TAVČAR

USPEH PREŠERNOVE ZDRAVLJICE V ZADRU

Prešernova Zdravljica, kot jo zapoje Mešani pevski zbor ŽPD France Prešeren iz Celja, je pretekli teden zaživel ne le na koncertu v cerkvi Sv. Donata v Zadru in na otoku Molatu, temveč tudi v srečanjih med pevci in pevkami celjskega zbora in mešanega pevskega zbora Petar Zoranić iz Zadra. Prijateljstvo, ki je vzkliko že pomladi ob obisku zadarskega zbora v Celju, je rodilo bogate sadove. Sadove spoznavanja, razumevanja, prijateljstva in glasbenega dopolnjevanja dveh narodov. »Prešeren« je svojo kulturno nalogo v celoti izpolnil.

Pevski zbor se je v cerkvi Sv. Donata, kamor Zadrčani vabijo tudi največje umetnike, predstavil s zahtevnim programom iz glasbene zakladnice preteklih stoletij in sedanjega časa, z umetnimi in ljudskimi pesmimi. Dirigent Edvard Goršič pa je za predstavitev na otoku Molatu, ki je žrtvoval številne svoje sinove v narodnoosvobodilni borbi, izbral pesmi borbe in revolucije ter narodne pesmi, ki so prebivalce otoka, ki so se zbrali takorekoč vsi, najbolj navdušile.

Poleg pesmi, poleg pogovorov, ki so utrjevali prijateljstvo med pevci, je predstavnik zbora sprejel predsednik Izvršnega sveta občine Zadar, pevci pa so položili venec k spomeniku žrtev fašizma na Molatu.

DRŽAVNA ODLIKOVANJA PEVCEM

Prva redna pevska vaja po počitnicah se je letos za Učiteljski pevski zbor Slovenije Emil Adamić pričela slovesno. Na njej so v Celju podelili pevkam in pevcem 15 visokih državnih odlikovanj. Med njimi so pevke in pevci s celjskega območja prejeli: Red republike z bronastim vencem Jaka Majcen, Red dela s srebrnim vencem Vida Bukovac, Albert Korošec in Albina Kmecl ter Medaljo za sluz za narod Dragica Zvar. Državna odlikovanja je podelil namestnik predsednice Republiškega komiteja za vzgojo in izobraževanje dr. Izток Winkler, odlikovancem pa je čestital podpredsednik celjskega izvršnega sveta Janko Poklič.

Gradovi in graščine na slovenskem Štajerskem

71

Piše: dr. IVAN STOPAR

EKENŠTAJN (Eckenstein), grad Ognjeni grad, Gorica

Na skalni kopi vrh položnega grebena jugovzhodno od Velenja v naselju Šalec v neposredni bližini šaleškega gradu. Občina Velenje.

Ekenštajn je bil krški fevd tako kot Erkenstein ob Savi, s katerim ga starejša literatura večkrat zamenjuje. Kot fevdniki nastopajo pred 1322 vovbrški grofje. 1329 se grad prvič omenja kot **vest Ekenstein**. Takrat sta bila fevdnika Ulrich Mertinger Ekenštajnski in njegov brat Ott Schuerprant. 1335 je utrdba prišla v posest svobodnika Friderika Zovneškega, kateremu jo je v Vitanju na dan sv. Urbana izročil v fevd krški škof Lorenz. V listini se takrat omenja kot **Ekkenstein vest**. 1357 se brata Ulrik in Ahac Mertinger označita kot celjska podložnika. V posesti Celjanov ostane Ekenštajn do 1456, ko rodovina izumre. Medtem se 1378 v virih omenja ponovno kot **vest Ekenstein** in 1387 **vest Ekenstein**. Krški škof je grad 1458 izročil v fevd Ahacu Ekenštajnskemu in 1468 njegovemu sinu. 1489 se omenja kot **gslos**. Posest je bila tedaj že v lasti deželnega kneza, ki jo je tega leta izročil v skrbništvo Frideriku Lambergerju, 1498 pa jo je ta od cesarja Maksimilijana dobil v fevd. Po Friderikovi smrti je utrdba najprej prišla v posest njegovih dveh sestr, 18. feb. 1500 pa jo je kupil od cesarja Friderik grof pl. Zollern. 1542 sta bila v njeni posesti Apolonija in Jurij pl. Altenhaus. 1545 je bilo v vizitacijskem protokolu zabeleženo: **Hat - im Gschloss Ekenstein auch ein Cappeln**. Grad, ki je imel torej tudi kapelo, je bil potemtakem sredi 16. stol. še obljuden. V naslednjih desetletjih so bili ekenštajnski gradniki Jurij Sirski (Scheyer), Jörg in Wolf Apfaltrer, Hanns Apfaltrer, nato spet Jurij Sirski. 1598 je nadvojvoda Ferdinand izročil Ekenštajn v fevd bratom Janezu, Juriju in Abrahamu Sirskemu. V posesti te rodovine ostane grad do o. 1640; takrat se Johan Tautscher omenja kot **arcis Ek-**

hensta'n possessor. 27. feb. 1658 je Delea baronica pl. Löwenburg, roj. Gabelkhoven, kupila za 1500 fl. pristanovo Gorica, ki jo je bila že 1634 vzela v zakup, obenem z zidano, pravzaprav že povsem ruinozno in razpadlo stavbo Ekenštajn - **samt dem gemauertem, im Grunde ganz ruinirt und eingefallenem Stock Eckenstein**, last pokojnega Janeza Sirskega. Pristava oz. dvor Gorica je bila tedaj že sedež gosposčine, medtem ko je bil grad Ekenštajn opustel.

Ekenštajn je skromna razvalina z nekaj fragmentarno ohranjenimi zidovi, ki segajo največ do višine dveh metrov in so ne le brez vsakih stilno opredeljenih arhitekturnih sestavin ampak tudi že brez zidnega plašča. Nasprotno pa je situacija gradu še lepo razvidna v konfiguraciji zemljišča, kjer so vidni ostanki notranjega in zunanega grajskega jarka. Kot razberemo iz Vischerjevih upodobitev, dvakrat na upodobitvi graščine Gorica in enkrat na upodobitvi gradu Šalec, je bil Ekenštajn nekdanj impozanten grad verjetno kastelnege tipa z dvema ločenima sestavinama srednjeveškega izvira. V 16. stol. je izgubil na svojem pomenu, zato je tudi pogosto prehajal iz rok v roke, ne da bi posamični lastniki čutili po-

trebo, da ga prezidajo v duhu sodobnih stavbnih konceptov. Zato tudi na Vischerjevih upodobitvah ni videti renesančnih fortifikacijskih ali drugih sestavin, ki bi jih lahko postavili v 16. stoletje.

FALA (Fall), graščina

Na pomolni ravnici nad reko Dravo, Fala 64. Občina Maribor.

Zametek današnje graščine Fala je morda nastal kmalu po 1407, ko je Oton der Pergauer razdejal stari falški grad, vendar o tem nimamo arhivalnih podatkov. Gosposčina je bila v posesti benediktinskega samostana iz St. Pavla na Koroškem. Ob vrednotenju premoženja 1542 je bila graščina ocenjena na 200 funtov in je s tem tudi prvič neposredno izpričana. Stavbo in zaporo ob Dravi, t.i. turški zid, ki ga je bilo mogoče ob nevarnosti zapreti, je dal šentpavelski prior Jakob Pachler 1550 zaradi nenehnih turških vpadov utrditi. Da bi lahko odplačal uporabljeni denar, je dal gosposčino v zajem Luki Szekelyju iz Viltuša za 6000 fl. Opat Vincenc Lechner je zapisal gosposčino Fala svojemu bratu Niklasu in šele opatu Hieronimu (1616-1638) se je nato po dolgem procesu posrečilo, da jo je od družine Lechner spet dobil nazaj. Na njej je potlej nastavil prefekta in uredil tu samostan. V njem so živeli redovni bratje, zaposleni na gosposčini, pa tudi profesorji in kleriki, ki so tu študirali. 1628 je na Fali izpričan tale personal: poleg upravnika in pisarja še vratar, sodni sluga (licitor), lovec, ribič, mlinar, konjar, kuhar in 3-5 vojakov za potrebe dežele. Graščina je v urbarju 1638 takole opisana: »Ima tri lepe sobe, tri velike izbe, dvorano, dve kleti, obokano kuhinjo in kuhinjske srambe, izbe za služince in potlej precej veliko kapelo sv. Miklavža.«

Ekenštajn, razvaljeni grad z graščino Gorica ob koncu 17. stoletja

OBJAVO JE OMOGOČIL - STC SKLADIŠČNO TRANSPORTNI CENTER CELJE

IZ ŽIVLJENJA IN DELA DELAVCEV V OBRTNEM SEKTORJU

ŠE SO ODPSTOPANJA OD KOLEKTIVNE POGODBE

VEZI ŠE OKREPITI

Že dejstvo, da predlog Resolucije za 10. kongres Zveze sindikatov Slovenije ne vključuje besedila o delavcih, ki so zaposleni pri obrtnikih, zgovorno pričča o tem, da družba in njeni organizmi še preveč potiskajo ob stran probleme, ki se pri teh delavcih vsakodnevno pojavljajo. Zato je še toliko bolj vredna pohvale pobuda Občinskega sveta ZSS Celje in osnovne organizacije delavcev, zaposlenih pri obrtnikih, da ravno položaju delavcev v zasebnem sektorju namenijo problemsko razpravo kot prispevek k 10. kongresu ZSS.

V občini Celje je v 259 obratovalnicah zaposlenih 708 delavcev, od tega 262 žensk. Od skupnega števila delavcev jih je v osnovno organizacijo sindikata vključenih 321 iz 118 obratovalnic, to pa je še premalo glede na število vseh delavcev, zaposlenih pri obrtnikih. Ravno osnovna organizacija in njen izvršni odbor sta v zadnjih letih opravila velike in pomembne naloge pri urejanju problemov delavcev, zaposlenih pri obrtnikih in pri reševanju nekaterih stanovanjskih in drugih težav. Organizirana je bila na primer razprava o kolektivni pogodbi, ki opredeljuje razmerja med obrtnikom in pri njem zaposlenih delavcih. Pripravljena je bila prioritarna lista prosilcev stanovanj in bilo rešenih tudi več stanovanjskih problemov delavcev. Ob tem pa je bila kopicca dela opravljenega tudi pri razmahu športne dejavnosti, letovanj delavcev, izobraževanja in informiranja. Vseskozi pa si je osnovna organizacija z izvršnim odborom na čelu prizadevala, da bi pri urejanju problemov našla skupen jezik s posameznimi obrtniki in pa z Obrtnim združenjem Celje. Prav to pa je področje, ki bi mu lahko rekli tudi uresničevanje kolektivne pogodbe v občini Celje in ob katerem veljajo ugotovitve, da prihaja še do prevelikih odstopanj.

Sicer pa so na celjskem predkongresnem posvetu v zvezi s tem rekli, da največja odstopanja pri uresničeva-

nju kolektivne pogodbe nastajajo pri izplačevanju osebnih dohodkov in zaposlovanju delavcev. Dogaja se, da so osebni dohodki med delavci precej različni od obratovalnice do obratovalnice, pa čeprav kolektivna pogodba določa mejo osebnega dohodka delavcev glede na njegovo kvalifikacijo in osebni prispevek. Odkloni pa nastajajo tudi zato, ker morebitno povečanje osebnih dohodkov delavcev sproža pritiske za povišanje cen obrtnikovega izdelka. Sicer pa je bila skupna misel posveta, ki je obravnaval še nekatere druge teme, kot je na primer delovanje sklada za dopolnilno izobraževanje delavcev, pa uresničevanje delegatskega sistema v zasebnem sektorju ter usposabljanje delavcev, da bi bilo treba storiti vse, da bi se določila kolektivne pogodbe v praksi tudi uresničevala, kajti le to je porok, da bo ustrezno zagotovljena tudi socialna varnost pri obrtnikih zaposlenih delavcev. In končno je bil na posvetu soglasno podprt predlog, ki ga je dal Občinski svet ZSS Celje, da se prepove zaposlovati delavce pri tistih obrtnikih, ki ne izpolnjujejo kolektivne pogodbe in ne morejo ali nočejo zagotavljati minimalne socialne varnosti svojim delavcem.

SKLAD ŠE NI ZAŽIVEL

Na seji izvršnega odbora osnovne organizacije ZSS, ki vključuje delavce, zaposlene pri obrtnikih, so obravnavali dve pomembni zadevi. Najprej je razprava stekla o osnutku pravilnika in statuta združenega sklada za dopolnilno izobraževanje delavcev, nato pa so sprejeli še poročilo stanovanjske komisije.

V zvezi s samoupravnimi splošnimi akti združenega sklada za dopolnilno izobraževanje je bilo na seji najprej slišati ugotovitev, da sklad, ki je bil ustanovljen spomladi in v katerega so združeni vsi prejšnji skladi za dopolnilno izobraževanje pri osnovnih organizacijah sindikata delavcev, zaposlenih pri obrtnikih iz občin

celjskega območja, razen laške, še ni zaživel. Slabost, ki pa se je že pojavila v zvezi z delovanjem združenega sklada pa je v tem, da nekatere osnovne organizacije skušajo uveljaviti pri združenem skladu večje koristi na račun drugih. Seveda pa je jasno, da je bil združen sklad ustanovljen z namenom, da bi bolje in bolj racionalno pripravljali različne izobraževalne oblike za delavce, in da bi bile v njih enakopravno udeležene vse osnovne organizacije. Zato bi bilo treba sproti in natančno obveščati delavce in njihove osnovne organizacije o delu sklada. Na seji so predlagali, naj bi to obveščanje teklo preko Novega tednika ali Delavske enotnosti.

Sicer pa razpravljali na predlog aktov združenega sklada niso imeli bistvenih pripomb, menili so le, da bi bilo treba 8. člen pravilnika o delovanju sklada bolj razumljivo napisati. Zahtevali so tudi, naj se o obeh aktih z mnenjem izreče tudi ustrezen republiški odbor.

Ko so na seji izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata delavcev, zaposlenih pri obrtnikih, poslušali poročilo o delu stanovanjske komisije, je bilo najprej slišati pojasnilo, da na prioritarno listo prosilcev stanovanj, ki je bila objavljena v Novem tedniku, ni dospel noben ugovor. Zato bo komisija naprej delala v tem smislu, da bo pridobila dve stanovanji za dva prosilca za stanovanje, ki sta bila zapisana na vrhu prioritete liste.

Člani izvršnega odbora pa so se zavzeli za to, da bi delavci, ki bodo v letu 1983 prosili za dodelitev stanovanja, izpolnili pogoje, ki je v združenem delu že dolgo uveljavljen. Namensko naj bi varčevali sredstva za stanovanje. To je bil seveda prvi predlog izvršnega odbora, o katerem bo še tekla razprava.

LJUBLJANSKI DELAVCI V CELJU

V času sejma obrti je Celje obiskalo 150 delavcev, ki so zaposleni pri obrtnikih v ljubljanskih občinah. Strokovno ekskurzijo zanje je pripravil njihov sklad za dopolnilno izobraževanje. Delavci iz Ljubljane so si najprej ogledali sejem, nato pa so se sešli s predstavniki osnovne organizacije sindikata delavcev, zaposlenih pri obrtnikih iz Celja. Na srečanju so izmenjali mnenja o uresničevanju kolektivne pogodbe, dogovorili pa so se tudi, da bodo tovrstne oblike srečanj še večkrat pripravili v obojestransko zadovoljstvo in korist.

GOSTA IZ REPUBLIKE OBISKALA OBRTNIKA

Nedavno sta dva obrtnika iz Celja, Maksa Flisa in Franca Kravanjo, obiskala predsednik in sekretar republiškega odbora obrti pri ZSS in se z njima pogovarjala o možnostih nadaljnega razvoja njihovih obratovalnic. Iz razgovora je mogoče povzeti ugotovitev, da se obratovalnice lahko razvijajo le do določene stopnje, pozneje pa njihov razvoj glede na delovna sredstva in omejeno število zaposlenih ni več mogoče. Rešitev bo treba iskati v ustanavljanju POZD, vendar pa bi bilo treba še ugotoviti vzroke, zakaj se obrtniki ne zavzemajo za to obliko organiziranja.

KOFIL FILTER

filter za čiščenje zraka
uporablja se za odpraševanje
v vseh vrstah industrije

KONUS

Konus
Slovenske Konjice

ANGELOS BAŠ

10

SAVINJSKI SPLAVARJI

od začetka 20. stoletja do 1941

1 Splavarski gospodarji in splavarji

Če gre v drugem delu pričujoče obravnave za upodobitev novejšega načina življenja pri splavarskih gospodarjih, je treba najprej opredeliti navedeni enoti. Ti sta, kot smo videli, prav zgoščeno izpričani že v prejšnjem obdobju, vendar ne dovolj natančno. Nadrobneje ju je mogoče osvetliti za dobo od začetka 20. stoletja naprej.

V ta namen naj najprej naštejemo tiste kraje v zgornji Savinjski dolini in v Zadretju, v katerih so se v večji ali manjši meri ukvarjali s splavarstvom. V Zadretju so bili to Bočna, Smartno, Spodnje Kraše, Pusto polje, Lačja vas, Kokarje in Nazarje (7 naselij). Ob Savinji ali blizu Savinje pa so splavarili na Ljubnem, v Savini, Teru, Juvanju, Radmirju, Melišu, Homcu, Okonini, Grušovljah, Sentjanžu, Nizki, Varpolju, Zgornjih in Spodnjih Pobrežah, Trnovcu, na Rečici in Spodnji Rečici, v Prihovi, Mozirju, Lokah in Ljubiji (21 naselij). V teh naseljih (skupaj jih je bilo 28) je živel v času med svetovnjima vojskama 7578 prebivalcev (od tega 5542 ali 73% ob Savinji in 2036 ali 27% v Zadretju).

Ohranjeno ustno izročilo spričuje, da je

bilo v navedenih naseljih ob Savinji nekaj čez 60, v Zadretju pa okoli 30 splavarskih gospodarjev. Glede na število naselij in na število prebivalstva je bilo torej v Zadretju nekaj več splavarskih gospodarjev kakor ob Savinji. Toda opredelimo pojem splavarskega gospodarja. Splavarski gospodar (imenovan »birt«, »flosarski birt«) je bil

Vežanje splava drug nad drugim v Bočni (1935)

lastnik lesa, ki se je vozil v obliki splavov in se prodajal ob Savi in Donavi, in obenem delodajalec splavarjev, ki so les, zvezan v splave, vozili v mesta, kjer ga je gospodar prodajal.

Pri omenjenih številnih splavarskih gospodarjev je treba imeti v razvidu, da so vanju všteti ne samo tisti splavarski gospodarji, ki so se iz leta v leto, največkrat pa tudi iz roda v rod ukvarjali s splavarsko lesno trgovino, marveč tudi tisti, ki so se ukvarjali s to trgovino po nekaj let, nato pa so jo v poglavitnem opustili, saj so na število splavarskih gospodarjev vplivala zlasti tudi konjunktorna leta. In prav tako so všteti v omenjeni števili tisti splavarski gospodarji, ki so vozili in prodajali les brez obrtnega dovoljenja. Zakaj za splavarjenje je bilo potrebno obrtno dovoljenje, ki ga je izdajal okraj ali srez v Gornjem gradu. Nekateri manjši splavarski gospodarji so vozili brez tega dovoljenja, vendar so bili taki na splošno redki.

V savinjskih in zadrečkih splavarskih

krajih je bilo med svetovnjima vojskama 1142 posestnikov ali kmetov (od tega jih je bilo ob Savinji 856 ali 74%, v Zadretju pa 286 ali 26%). Če vzporedimo to število s številom splavarskih gospodarjev, bomo ugotovili, da je bilo glede na število kmetov nekaj več splavarskih gospodarjev v Zadretju (okoli 30 splavarskih gospodarjev, kar bi bilo približno 10% vseh tamkajšnjih kmetov) kakor ob Savinji (čez 60 splavarskih gospodarjev, kar bi bilo dobrih 7% vseh tamkajšnjih kmetov).

K temu je treba dodati, da splavarski gospodarji niso bili edinole kmetje, marveč tudi, čeprav le redko, tisti, ki niso imeli svoje zemlje. To so bili deloma obrtniki. Deloma pa tudi najemniki ipd., ki so se z uporabo svojih prihrankov začeli ukvarjati s splavarsko lesno trgovino (sčasoma pa so zemljo kupili). Vsekakor je bilo pravilo, da je imel splavarski gospodar tudi zemljo in da je bil potemtakem kmet; trgovci praviloma niso bili splavarski gospodarji. Razmeroma največ splavarskih gospodarjev, ki niso imeli svoje zemlje, je bilo na Ljubnem in v Bočni, ki sta bila po številu prebivalcev največja splavarska kraja: Ljubno je šlo med svetovnjima vojskama 697, Bočna 771 prebivalcev.

Povečini so imeli splavarski gospodarji tudi svoje žage. Tisti, ki jih niso imeli, so žagan les kupovali ali pa so dajali žagat hlode. Kar zadeva les, ki so ga splavarili, ni nihče imel toliko gozdov, da bi lahko v ta namen porabljal edinole svoj les. V poglavitnem so vozili in prodajali malo svojega lesa, največ so ga kupovali (Zadrečani v velikih količinah nad Gornjim gradom, Savinčani okoli Luč in Solčave).

Pobudo za splavarsko lesno trgovino je dajal, razmeroma velik zaslužek. Hkrati pa je pred to dejavnostjo svarilo tveganje, ki je bilo povezano z njo. Nesreče med vožnjo, ko je šlo včasih tudi veliko lesa v izgubo, in pa težave ali celo izgube ob nerednem obročnem plačevanju kupcev so marsikoga odvrgle od tega, da bi se bil lotil splavarske lesne trgovine.

P ISMA

DOM V LOKI

Na pismo, ki je bilo objavljeno v tej rubriki v številki 35., 2. septembra 1982 želimo dati bralcem nekaj pojasnil. Nikakor se ne mislimo opravičevati ali polemizirati, ker menimo, da je naše delo drugje, potrjujejo pa ga tisti, ki razmere dobro poznajo.

Trubarjev dom v Loki je ustanovil 1. avgusta 1947 OLO Trbovlje, sedaj pa si delijo ustanoviteljske pravice Občinske skupnosti socialnega skrbstva Hrastnik, Laško, Sevnica, Trbovlje in Zagorje.

Ob ustanovitvi so bili oskrbovanci nameščeni le v stari graščini, leta 1970 je bil dograjen prizidek z 48 ležišči, v letu 1975 pa še en paviljon s 60 ležišči. V teh objektih so le eno in dvoposteljne sobe. Tik pred dograditvijo je še kuhinja, ambulanta, fizio in delavna terapija. Čaka nas še sanacija stare graščine, katere upamo, da bomo končali še v tem srednjeročnem obdobju.

Delavci doma, trenutno nas je 43, si skupaj z društvi upokojencev. Skupnostmi socialnega skrbstva in drugimi dejavniki, ki jim je skrb za starostnike blizu, prizadevamo, da bi se ljudje v našem zavodu dobro počutili.

Tudi gosti, ki so ob »selitvi«² tov. Ane Felzer pili pri »upravniki«² kavico so prišli z namenom, da pomagajo pri sanaciji doma.

Naj nadalje povemo, še da nas inšpekcijske službe obiskujejo z rednimi pregledi, vendar njihova mnenja niso tako porazna, kot je mnenje tov. Koroščeve. Če bi bilo tako kot navaja ona, bi že davno morali prekiniti z delovanjem.

Tovarišica Ana Felzer je bila v Trubarjev dom Loka premeščena iz doma upokojencev na Polzeli, 30. 1. 1961,

RAZCVETELA PLANINSKA ROŽA U ŽALCU

Uprizoritev operete Planinska roža Radovana Gobca v Žalcu je presešla vsa pričakovanja. Sprva nekoliko nezaupljivo gledanje na stroške te prireditve, se je razblinilo ob neizmerni prizadevnosti nastopajočih in vseh tistih, ki so pripomogli, da je, po 20 letih, ta opereta ponovno zaživela na žalskem odru. Dokaz zato je tudi razprodana dvorana na vseh predstavah in pa številna vabila na gostovanja.

Ustvarjalci letošnje Planinske rože so bili: režiser Bogomir Veras, zborovodja in dirigent Franci Rizmal ter igralci Irena Vremšak-Bar, Jože Grobler, Roman Kozovinc, Drago Kastelic, Vojko Rizmal, Jožica Ocvirk, Izток Božiček in drugi.

Na fotografiji je prizor z vaje in po nasmejanih obrazih lahko presodimo, da so bile te prijetne.

še prej pa je bila v domu v Vojniku, ki je bil 1959 ukinjen. Ob sprejemu v Loko je bila nameščena v večposteljni sobi, ob dograditvi prizidka pa se je preselila v dvoposteljno sobo. Ker je z levi opešala in ji je bila potrebna pomoč pri opravljanju nekaterih življenjskih funkcij, je bila sporazumno premeščena na negovalni del. Nega v eno in dvoposteljnih sobah ni mogoča, ker oprema za to ni primerna. Vse premetitve opravimo v soglasju z oskrbovanci in doslej zaradi njih še ni bilo težav.

Glede higiene v bivalnih prostorih in ostalih skupnih prostorih lahko povemo, da so dnevno počiščeni in razkuženi, postelje v bolniških sobah preoblačijo večkrat dnevno, kot to pač narekujejo potrebe. Sobni WC je uporabljala izključno Felzerjeva in je bil nameščen ob njeni postelji.

Ne zanikamo, da imajo nekateri oskrbovanci svojo neposredno okolico bolj onesnaženo. Na to vplivajo nji-

hove higienske navade in je učinek čiščenja zato le kratkorajen. Zobovja tov. Felzerjeve res nismo našli, ker ga je imela v vrečki. Del njenih stvari pa je že pred preselitvijo odpeljala njena vnukinja. Tovarišica Koroščeva z glavno sestro ni mogla govoriti, ker je bila ta na letnem dopustu. Sicer pa ni čudno, da smo se komaj poznali, saj je prihajala na obisk k materi in enkrat letno. Tudi tedaj se ni utegnila pozanimati niti pri zdravniku, ki je v domu dvakrat tedensko, za materino zdravstveno stanje, kar bi bilo, glede na njeno starost - 85 let, gotovo prav. Reakcije direktorice na vse obdolitve tovarišice Koroščeve res niso bile tako burne, kot je verjetno tovarišica pričakovala, ker menimo, da bi to privedlo še do hujših napolcevanj. Ko je zagrozila; da bo opisala razmere v našem domu v časopisu, ji je direktorica pojasnila, da je to pravica vsakega občana.

Vtis o razmerah v domu si ni mogoče ustvariti z enkratnim obiskom, pač pa je potrebnih vsaj nekaj dni.

TRUBARJEV DOM
V LOKI
ZOFKA KOREN

UREDNIŠTVO:
Hvala za odgovor in pojasnila na kritiko naše bralke. Teško je od daleč presoditi, kdo ima prav. Najbrže bo delček resnice v obeh pismih. Sicer pa bomo o domu v Loki resnično, kot nam predlagate v zaključku pisma, obširno pisali v eni prihodnjih številkih Novega tednika.

NESREČNA ŠTRUČKA

Na Tomšičev trg v Celju vabijo občane v zadnjem času razne zabavne prireditve. Nastopajo razne folklorne skupine, igrajo pihalne godbe, tam se lahko tudi pleše. Oba gostinska obrata sta razširila svoje protore na trg. Vse za zabavo ljudi, kar je tudi prav. Ni pa prav, da s trga počasi zginjajo značilni objekti in »shajališča«² občanov. Ukinjena je bila prepotrebna stara lekarna, nato je prišla na vrsto še prostorna prodajalna kruha Presta. Porabniki imajo tako v mestu le eno lekarno, kjer se dregnajo in čakajo v vrstah. Še hujše je z novo prodajalno kruha - Štručka. To se je pokazalo, ko so v že tako tesnih prostorih namestili še slaščičarno, kljub temu da je v neposredni bližini dosti velika in nič dražja slaščičarna Zvezda. V Štručki prodajajo kruh in krušne izdelke le pri enem pultu. Vse se gnete tam, le kaj bo pozimi, ko bo-

do morali vrata lokala zapirati? Zakaj delati občanom težave pri nabavljanju vsakdanjega kruha in med ljudmi širiti nejevoljo? Ni socialistično, da je povsod merodajen le večji zaslužek, mnilo je zadovoljstvo občanov. Štručka se, takšna kot je, ne bo obnesla.

Dr. ERVIN MEJAK

UREDNIŠTVO:

V zadnjem tednu so se kar vrstile pripombe na prodajalno Štručka, ki res dela v precejšnjih prostorih. Zato je kritika našega bralca upravičena in na mestu. Upajmo pa, da bodo pri Merxu našli dovolj sredstev in volje za smotrnejšo ureditev prodaje kruha, ki je, ne nazadnje, eno osnovnih živil.

LEPO JE V SLIVNICI

Sedaj, ko je lepo vreme, obiščite slivniško pokopališče in videli boste, kaj vse je narejenega. Postavljena je nova mrliška vežica, ki je na novo opremljena. Dokupljena je nova parcela za povečanje pokopališča. Postavljena je nova betonska ograja, nova vrata. Vse to je financirala KS Slivnica. Delo je vodil agilni predsednik odbora Jože Voga. Sedaj pa je dolžnost lastnikov grobov, da jih popravijo in uredijo.

STANE KURNIK,
Slivnica

Odkupujemo vse vrste starega zlata in srebra.

Nova odkupna cena za en gram zlata je 615,60 din za en gram srebra pa 20 din. Po tako visoki ceni odkupujemo samo določen čas oziroma, dokler ne bomo odkupili zadostno količino starega zlata in srebra. Stranke pa prosimo, da svoje izdelke, ki so jih dale k nam v popravilo in so pri nas že več let, dvignejo vsaj do 31. 12. 1982.

Zlatarstvo
Kragolnik Vili
Zidanškova 6
Celje

Srednja šola za ekonomsko in družboslovno usmeritev Tone Grčar Celje, Vodnikova ul. 10

sprejme v delovno razmerje

čistilko

Nastop službe takoj.

PRIREDITVE

MUZEJ REVOLUCIJE

Muzej revolucije je odprt vsak dan razen ob ponedeljkih od 9. do 12. ure, ob sredah tudi popoldan od 14. do 17. ure, obiskovalci pa si lahko ogledajo stalno razstavno zbirko.

V spodnjih razstavnih prostorih Muzeja revolucije pa bo danes ob 13. uri otvoritev razstave Celje v luči arhivskih dokumentov, ki jo pripravlja Zgodovinski arhiv Celja. Razstava bo odprta do sobote, 9. oktobra.

LIKOVNI SALON

V prostorih Likovnega salona je odprta razstava likovnih del Mladena Jernejca. Razstava bo odprta do 9. oktobra.

KNJIŽNICA EDVARDA KARDELJA

V avlah osrednje knjižnice na Muzejskem trgu v Celju je bila včeraj ob 13. uri otvoritev razstave Delež celjskih avtorjev v slovenskem zgodovinskoisju. Razstava bo odprta do 29. oktobra vsak dan v času, ko knjižnica posluje za bralce.

DOM KULTURE TITOVO VELENJE

V Domu kulture v Titovem Velenju bo danes ob 19.30 uri drugi od obeh koncertov, ki so jih pripravili organizatorji v Titovem Velenju. Koncertiral bo pianist Ivo Pogorelič. Predprodaja vstopnic v Knjižnici v Titovem Velenju.

KINO VOJNIK

V kinodvorani v Vojniku bodo v nedeljo, 3. oktobra ob 10. uri, za matinejsko predstavo, predvajali ameriški risani film Kje sta Tom in Jerry, popoldan ob 17. in zvečer ob 19.30 uri pa bo na sporedu ameriški film Grški ladjar.

KINO ŠMARJE

V kinodvorani v Šmarju bodo predvajali danes za četrtkov filmski abonma in izven ameriški akcijski film Veliko tveganje. Jutri ob 16. uri bo predstavljena za šolski abonma. Predvajali bodo ameriško kinotečno komedijo Stanlio in Olio v deželi smeha, ob 20. uri pa ameriški pustolovski film Kľofuta. V soboto, 2. oktobra ob 20. in v nedeljo, 3. oktobra ob 18. uri bo na sporedu ameriški vojni film Pekel v Vietnamu, v sredo, 6. oktobra ob 20. uri pa angleški erotični film Zrebec.

KINEMATOGRAFI V ČELJU

UNION: Do 3. 10. italijanski vestern Štirje asi, od 4. do 6. oktobra jugoslovska drama Kiklop. Vse predstave so ob 16., 18. in 20. uri.

METROPOL: Od 30. 9. do 6. 10. nemški film Resnične zgodbe, 4. del. Predstave bodo ob 16., 18. in 20. uri. Matineja: 2. 10. ob 10. uri hongkonški film Zmaj proti tihotapcem mamil.

DOM: do 3. oktobra sta na sporedu dva filma. Ob 15. nemški vestern Med jastrebi, ob 17. in 19. uri pa hongkonški akcijski film Varnost zajamčena. Od 4. do 6. oktobra pa bodo predvajali hongkonški akcijski film Zmaj proti tihotapcem mamil ob 15., 17. in 19. uri.

RAZSTAVNI SALON ROGAŠKA SLATINA

V Razstavnem salonu v Rogški Slatini bo jutri otvoritev razstave slikarskih del Živoslava Mijatovića-Žileta, ki jo je organizirala Delavska univerza Rogška Slatina v sodelovanju z občinsko kulturno skupnostjo Šmarje in Turističnim društvom iz Rogška Slatine. Otvoritev bo ob 19.30 uri, sodeloval pa bo moški pevski zbor iz Rogške Slatine s krajšim kulturnim programom.

KNJIŽNICA ŠMARJE

V torek, 5. oktobra bo v prostorih knjižnice v Šmarju ob 15.30 ura prva ura pravljic v novi sezoni. Otroci bodo lahko prisluhnili ruski ljudski pravljici Lisica in volk.

V čitalnici knjižnice je odprta razstava literature o planinah pod naslovom Kjer tišina šepeta.

ZDRAVILIŠČE ROGAŠKA SLATINA

V dvorani Zdraviliškega doma v Rogški Slatini bo v soboto, 2. oktobra ob 19.30 uri koncert mednarodnega orkestra iz Fohsdorfa.

ZDRAVILIŠČE DOBRNA

V avli hotela Dobrna je od torika, 28. septembra odprta prodajna razstava Ex Tempore 82, ki bo odprta do 15. oktobra. Za goste in obiskovalce zdravilišča bo danes zvečer v narodni restavraciji družabni večer.

AVLA POSLOVNEGA CENTRA INGRAD

V avli Poslovnega centra Ingrad na Lavi je odprta razstava slikarja amaterja Jožeta Perčiča-Juškina. Razstava bo odprta do ponedeljka, 4. oktobra.

V istih prostorih pa bo od 7. do 15. oktobra odprta razstava ročnih in likovnih del delavcev Ingrada za izbornu občinsko razstavo v Likovnem salonu.

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠČE

Četrtek, 30. sept. ob 19.30: Peter Shaffer: AMADEUS. ABONMA ČETRTEK IN IZVEN.

Ob 18.: Platon: SOKRATOV ZAGOVOR igralec Jože Zupan v lapidariju Pokrajinskega muzeja. Vstopnice lahko dobite pri gledališki blagajni od 9. do 11. ure in eno uro pred začetkom v lapidariju.

PETEK, 1. okt. ob 18.: Peter Shaffer: AMADEUS. ABONMA LAŠKO IN IZVEN.

PONEDELJEK, 4. okt. ob 11.: Peter Shaffer: AMADEUS. IV. MLADINSKI IN IZVEN.

TOREK, 5. okt. ob 15.30.: Peter Shaffer: AMADEUS. II. MLADINSKI IN IZVEN.

SREDA, 6. okt. ob 15.30.: Peter Shaffer: AMADEUS. III. MLADINSKI IN IZVEN.

DVORANA GOLOVEC

Zavod Golovec pričinja 10. oktobra z novo koncertno sezono. Otvoritveni koncert bo Večer športa in zabave, ki bo v dvorani Golovec ob 18. uri. Sodelovali bodo številni športniki, zabavali pa vas bodo Andrej Sifer, Pepel in kri, Meta Močnik, ansambel 12. nadstropje s pevko Romano in narodno zabavni ansambel Mihe Dolžana. Za humoristični del pa bo poskrbel Muppet show.

OZIMNICA

Tudi v letošnjem letu smo vam v ETI v Kamniku pripravili ozimnico iz vložene in pasteurizirane povrtnine na osnovi predlogov naših številnih kupcev. Kupite jo lahko preko vaše osnovne organizacije sindikata in v trgovinah z živili.

Na voljo vam je v dveh paketih:

VELIKA OZIMNICA - 24 kozarcev 830 din

Kumarice	6 kom
Kumarice rezane	2 kom
Paprika paradajz	2 kom
Paprika fileti	2 kom
Mešana solata	3 kom
Ajvar	1 kom
Kislo zelje	1 kom
Rdeča pesa	5 kom
Kisla repa	1 kom
Gorčica	350 g in 120 g

MALA OZIMNICA - 12 kozarcev 430 din

Kumarice	3 kom
Kumarice rezane	1 kom
Paprika fileti	1 kom
Paprika paradajz	1 kom
Ajvar	1 kom
Mešana solata	2 kom
Rdeča pesa	2 kom
Gorčica	350 g in 120 g

Prodaja ozimnice se bo pričela septembra

P
A
K
E
T
I

Titovo Velenje s središčem v današnji KS Desni breg je začelo nastajati okoli leta 1950. Takrat modernim in udobnim stanovanjskim blokom so danes šteti dnevi, kajti porušili jih bodo in zgradili nove, večje, za več ljudi...

Čudno nasprotje vlada v KS Desni breg, ki je najštevilnejša, saj ima preko 8500 krajanov, od katerih jih je kar 70 odstotkov mlajših od 40 let! Pa kljub temu imajo v svoji krajevni skupnosti Dom za varstvo ostarelih oseb! Dom z novim prizidkom je sicer lep, vendar stoji sredi betonske oaze, kjer je veliko prometa, kaj dosti prostora na svežem zraku pa za ljudi stanujoče v njem ne ostane. Vsaj lokacija verjetno ni najbolj posrečena...

V najštevilnejši krajevni skupnosti premorejo od trgovin z živili poleg samopostrežnice Trznica samo še tale miniaturni kiosk. Po vse ostalo je treba drugam.

Krajevna skupnost Desni breg, ki predstavlja »srce« sodobnega Titovega Velenja, meji na zahodu na Korosko in Aškerčevo cesto s KS Stara vas...

Na jugu meji na reko Pako s KS Levi breg, na severu s KS Velenje - Šmartno. Del meje je tudi s KS Konovo.

TOKRAT SMO BILI NA POTEPU V KRAJEVNI

INJEKCIJA SRCE V

Krajevna skupnost Desni breg v Titovo najštevilnejša, saj šteje več kot 8500 prebivalcev. Mesta razdelili na dve ali tri krajevne skupnosti s prioritarnimi nalogami v sedanji krajevni skupnosti: povečanje trgovskih lokalov in ureditev v središču vendar s sedmimi šolami, Domom ostarelih in zasebnikom, slaščičarjem!

V velenjski občini imajo trenutno 26 krajevnih skupnosti, vse pa kaže, da jih bodo že z začetkom prihodnjega leta imeli nekaj več. »Sporna« je krajevna skupnost, ki smo jo izbrali za današnje predstavljanje pred občinskim praznikom velenjske občine, 8. oktobrom, to pa je Krajevna skupnost Desni breg, ki ima trenutno na svojem področju več kot 8500 prebivalcev. Tako je številčno največja krajevna skupnost v velenjski občini, je pa tudi »srce« mladega mesta, ki je svoj razvoj začelo doživljati po končani II. svetovni vojni. Prav v krajevni skupnosti Desni breg so še vedno vidni bloki iz časov, ki so bili težki, vendar je vsak rad poprijel za delo, samo da je prišel do primerne stanovanja. Časi pa se spreminjajo in napovedi so, da se bo spreminjalo tudi »srce« mladega Titovega Velenja. Najstarejše stavbe, pomniki težkih, vendar uspešnih povojnih dni, se bodo morali umakniti, kajti tam bodo zrasle nove stolpnice, novi bloki...

To pa seveda še ni vse! Problemov, delovnih nalog in želja je mnogo več!

Prva je ta, da bo treba zaradi boljše samoupravne organiziranosti to krajevno skupnost razdeliti na tri ali vsaj dve krajevni skupnosti. Sedanja krajevna skupnost je sorazmerno slabo komunal-

Ljubo Supić

Franc Tamše

no urejena, kar so tudi posledice začetne povojne gradnje. V sedanjem naselju ni dovolj parkirnih prostorov, neustrezno je število trgovin, nimajo obrtniških delavnic, slabo je urejena semaforizacija križišč, kjer prav zaradi tega večkrat prihaja do nesreč z najhujšimi posledicami.

Trenutno je njihova največja naloga ureditev daljinskega ogrevanja za celotno krajevno skupnost. Tako bodo letos priključili na omrežje okoli 150 stanovanj, do konca prihodnjega leta pa še zadnjih sto.

Krajevna skupnost Desni breg v Titovem Velenju je brez pravih tovarn, ima pa štiri osnovne šole (Miha Pin-

tar-Toledo s katero je Desni breg podpisal pravnih sporazumov o najštem sodelovanju, Gušilih, Anton Aškerc in vizije), Rudarski šolski ter, gimnazijo, štiri Dom za varstvo ostarelih, dve trgovini (samopostrežnica in trgovino s težkim blagom), kiosk, noben stilne (razen v sklopu benega standarda REA) mopostrežni bife in pri Sumiju), ima enočo in en zasebni lokal črno »Vardar« zas Davida Ziberovića, ki sploh prvi zasebnik obrtjo v današnjem Titovem Velenju takoj po svoji obrtjo je začel pri vi v Starem Velenju.

NOVOSTI DESNI BREG V TITOVEM VELENJU

ZA OSTARELO MLADEM MESTU

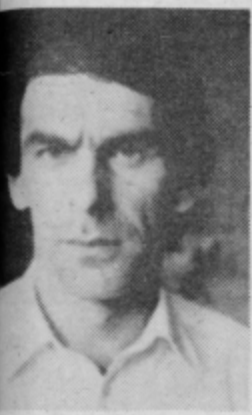
Velenju je med 26 krajevnimi skupnostmi v velenjski občini. Z zdaj razmišljajo, kako bi to krajevno skupnost v srcu mesta, kar bi samo koristilo boljši krajevni samoupravi - Med drugim je dokončna ureditev daljinskega ogrevanja, ki ga KS Desni breg je brez večjih delovnih organizacij, nimajo vrtci, Zdravstvenim domom in lekarno ter enim

To ni avtobusna postaja pa čeprav je le - ta v neposredni bližini. To je ostanek prve reklamne table, ki so jo pred nekaj manj kot tridesetimi leti postavili v današnjem Titovem Velenju. Z zdaj so reklamno tablo prestavili na drugo stran ceste na zelenico, kjer pa bi rabil daljnogled, bi videl, kaj piše. Okostje trideset let stare table (na sliki) pa služi kot edina tovrstna avtobusna postaja s streho...

KDO JE KAJ V KS DESNI BREG V TITOVEM VELENJU

Predsednik Skupščine KS je LJUBO SUPIČ, predsednik Sveta KS FRANC TAMŠE, predsednik Krajevne konference SZDL TOMO JURČEC, predsednik Krajevne organizacije Zveze komunistov ALOJZ RAJTER, predsednik Krajevne organizacije ZSMS FRANC SKUTNIK, predsednik Krajevne organizacije ZVB NOV ZVONE STEMBERGER, predsednik Krajevne organizacije Rdečega križa pa VERA ŠINIGOJ. Trenutno ustanovljajo v Krajevni skupnosti organizacijo Zveze prijateljev mladine, imajo že društvo medicinskih sester (sedemnajst članic), nimajo kulturnega društva, šport in rekreacijo pa so zaupali mladim organizatorjem, to je Krajevni organizaciji mladine.

Franc Jurčec

Alojz Rajter

Franc Skutnik

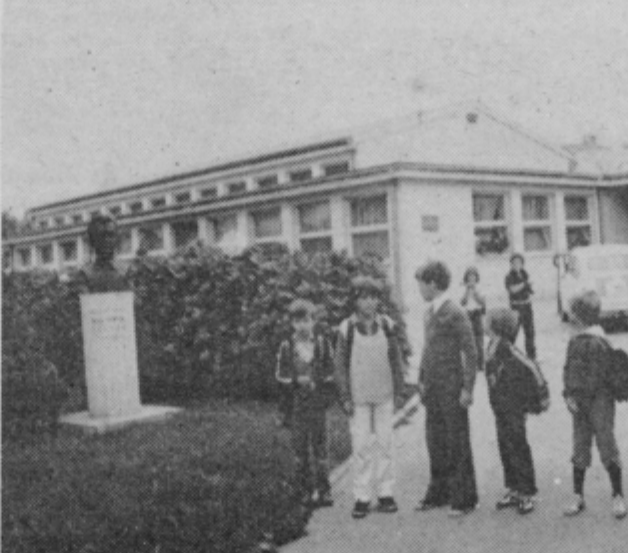

Zvone Stemberger

Krajevni skupnosti Desni breg nimajo nobenega prostora, 70 odstotkov prebivalstva pa je mlajših od 40 let. Vsi starejši so se preselili v nove zaselke Titovega Velenja v sodobnejša stanovanja, sem pa prihajajo mlade družine, ki so zadovoljne s stanovanjem, pa tudi nad glavo za prvo otroka. V tej krajevni skupnosti je prav gotovo največja situacija prebivalstva! Vredno veliko je otrok, saj jih ob zadnjem obisku dika mrza našli več kot 100. KS Desni breg imajo v prostoru še del DO ZA, Zavod za urbanizem, zdravstveni center z le-...no!

tudi srednjeročni program. Na prvem mestu je že omenjena ureditev daljinskega ogrevanja celotnega naselja, ki naj bi bilo po programu končano do konca prihodnjega leta. Veliko pozornost bodo posvetili urejevanju zelenic, po katerih je Velenje nekoč slovelo, danes pa se vse prerado dogaja, da si ljudje namesto sicer urejenih poti med zelenicami izbirajo kar svojo pot po zelenici. Za urejevanje zelenic so sklenili tudi pogodbo o sodelovanju z arboretumom iz Volčjega potoka. Odpraviti želijo črne točke križišč, eno še letos, drugo prihodnje leto. Načrtujejo izgradnjo pokritega avtobusnega postajališča nasproti sedanje samopostrež-

ne trgovine Trznica. Že dve leti se dogovarjajo o razširitvi trgovinskega omrežja, ki je za sedanje potrebe neustrezno. Radi bi našli prostor za lokale drobnega gospodarstva. Omenili smo že tudi pomanjkanje parkirišč. Trenutno še nimajo uradnega praznika svoje krajevne skupnosti, predlog pa je, da bi ga poimenovali (seveda, če se bodo s tem strinjali prebivalci!) po končani akciji napeljave daljinskega ogrevanja v celotno krajevno skupnost. Delno imajo že izdelan urbanistični plan, kjer pa prostora za novogradnje praktično ni več. Torej bodo poskušali z rušitvijo najstarejših objektov, ki jih bodo nadomestili z večjimi. Samo, kako najti stanovanja za ljudi, ki stanujejo v za rušenje predvidenih stavbah? Novost je gradnja dvanajst stanovanjskega bloka ob Tomšičevi cesti, ki ga Vegrad gradi kot prvega v Jugoslaviji po sistemu celične gradnje (to je Vegrad pri drugih objektih že preizkusil). Ostarelo srce v mladem mestu ima veliko težav pa še več načrtov. Injekcija bo potrebna in nanjo se vsi tudi temeljito pripravljajo.

Osnovna šola Miha Pintar - Toleda je ena izmed štirih, ki imajo »sedež« v KS Desni breg. KS najbolj tesno sodeluje prav s to šolo, kjer pa imajo neprijeten madež na spomeniku, kajti piše, da je bil mož rojen 1.-13... Leto pa seveda nima trinajst mesecev. Uganko so razvozljali učenci, da je pač številka med »ena-in-trinajst« (verjetno devetka!) - odpadla, zdaj je pa drugje ni moč dobiti ali kupiti, kot v Italiji. Za prvo silo bi partizani - in to je Miha Pintar vendar bil! - naredili kaj drugega, da ne bi prihajalo do težav. Nič nas ne sme presenetiti ali pa nas tudi lahko...

KS Velenje - Smartno in na vzhodu s Kidričevo cesto tudi s KS

KS Desni breg v Titovem Velenju sta pred občinskim praznikom velenjske občine obiskala in vam jo predstavila v tekstu: TONE VRABL in fotografiji: LOJZE OJSTERŠEK

Stara Glažerjeva hiša se ne umika blokom, ampak končni ureditvi križišča s Koroško in Tomšičevo ulico.

KMETIJSTVO V CELJSKI OBČINI

NAPREDEK V ŽIVINOREJI

Rast zadružne proizvodnje hrane je očitna

Podatki za celjsko občino kažejo, da se kmetijska proizvodnja v zadružnem sektorju stalno veča od 1975. leta dalje. Povečana proizvodnja je bila dosežena v glavnem zaradi uvajanja nove tehnologije oziroma preusmerjanja v bolj kakovostno proizvodnjo in obdelavo.

Večja tržna proizvodnja je na tržno usmerjenih kmetijah, ki jih je bilo 1975 leta komaj 79, konec lanskega pa že 238, ki se jim je pridružilo še 26 kmetij v prvem polletju letos. Hitrejšo preusmerjanje v tržno proizvodnjo zavira pomanjkanje kreditnih sredstev, pa tudi velike predračunske vrednosti preusmeritve. Za celjsko občino pa je ovira tudi dejstvo, da sodi med razvite, zaradi tega pa tudi njeno kmetijstvo nima pogojev za kreditiranje raz-

voja iz sredstev mednarodne banke po kriterijih poslovnih bank v Sloveniji.

Največ tržnih viškov zasledimo v zadnjih letih pri pridelavi zelenjave, saj so se vanjo vključili tudi polkmetje na manjših površinah obdelane zemlje. Po številu živine je celjska občina na 3. mestu na območju in sicer takoj za Šmarjem in Sentjurjem. Trenutno ima občina 8166 govedi, na novo pa so začeli z vzrejo konj in ovac.

V letošnjem polletju je pomanjkanje koruze, močnih krmil in beljakovinskih koncentratov povzročilo zaostanke pri intenzivnem pitanju živine, saj so vzrejo morali zaradi tega preusmeriti na domačo krmno osnovo. Toča je naredila celjskemu kmetijstvu letos še posebno veliko škodo zlasti v sadov-

njakih, kar se bo poznalo tudi prihodnje leto, pa tudi pridelek hmelja je zmanjšan za polovico.

V težave je zašla tudi brojlerska proizvodnja zaradi izrednih težav pri zagotavljanju deviz za uvoz krme za piščance v okviru SOZD Merx, zato je reja piščancev začasno prepuščena Perutni Zalog.

Akcija za večje tržne viške je v celjski občini dobro uspela, letos se bo tudi nadaljevala in računajo, da bodo v zadruzi združeni kmetje v prihodnjem letu pridelali še več zrnja pšenice. Bolje se je tudi organizirala pospeševalna kmetijska služba, čeprav so pridobili samo enega kmetijskega strokovnjaka.

MITJA UMNIK

NA PRAZNIČNEM ŠMOHORJU

Planinsko društvo Laško je v teh dneh proslavilo kar tri pomembne obletnice: 55-letnico ustanovitve, 30. obletnico planinskega doma na Šmohorju in 15. obletnico obstoja mladinskega odseka društva.

Da bi kar najbolj slo-

vesno proslavili te jubileje so se laški planinci dobili v nedeljo na Šmohorju, medse pa so povabili še ostala planinska društva v občini.

Zbrane je najprej pozdravil Andrej Mavri, predsednik planinskega društva Laško, nato pa je

o dolgoletni poti društva spregovoril Stane Kužnik, predsednik občinske konference SZDL Laško.

Z osrednjo proslavo na Šmohorju se je društvo želelo zahvaliti predvsem tistim članom društva, ki so pomagali zgraditi dom, ki je danes ena najprijetnejših planinskih postojank ter pomagali razvijati planinsko dejavnost v Laškem in okolici. Zahvala je veljala tudi delovnim organizacijam in širši družbenopolitični skupnosti za pomoč.

Nedeljsko praznovanje so popestrili dogodki kot je ustanovitev odseka gorskih stražarjev, športno-planinska tekmovanja itd. V kulturnem delu programa so sodelovali moški pevski zbor TIM Laško, godba na pihala Laško, folklorna skupina kulturnega društva Anton Tanc iz Marijagradca in učenci osnovne šole Primoža Trubarja iz Laškega.

M. AGREŽ

30 LET PODČETRŠKIH RIBIČEV

ZASKRBLJENI NAD OKOLJEM

Pobrateni z ribiči iz Šempetra v Savinjski dolini

Obilje čistih in bogatih voda je majhni skupini ljubiteljev narave in ribiškega športa iz Podčetrka pred tridesetimi leti utrnilo misel o ustanovitvi ribiške družine Sotla - Podčetrtek. Rečeno - storjeno! Peščica takratnih članov je lahko izbirala med rekami in potoki, ob katerih je namakala trnek, saj je bilo mogoče uloviti ribo v domači vsakem potoku, da o bogastvu trofejnih rib v Sotli sploh ne izgublamo besed. Ob takšnih pogojih za razvoj ribolova je bilo seveda razumljivo, da je na novo rojena ribiška družina namenila glavno skrb preprečevanju križolova in pridobivanju novih članov,

ob tem pa je prirejala še vrsto tekmovanj, organizirala prostovoljno delo pri čiščenju obrežij in drugo. Od samega začetka je ribiška družina Sotla - Podčetrtek uspešno sodelovala tudi z drugimi ribiški družinami, posebej s tistimi onstran Sotle.

Hiter razvoj družbe, ki je zaradi malomarnosti in nerazumevanja prevelikega števila ljudi hudo iznakazil naravo, pa je tudi pred podčetrške ribiče postavil nove naloge. Danes so z ramo ob rami z drugimi člani ribiških družin eni pomembnejših borcev za čistejšo vodo in za čistejšo okolje, saj sami skoraj dnevno lahko vidijo, kako umirajo

še pred desetletjem čiste vode. Priča so vse večji onesnaženosti Sotle, priča umiranju življenja v Šmarskem in nekaterih drugih potokih. Znova in znova opozarjajo tudi na nujno zgraditev čistilne naprave v Rogški Slatini, saj se sedaj vse odplake stekajo v Sotlesko jezero, ki naj bi bilo nekoč pomemben vir pitne vode. Kljub številnim opozorilom pa so ribiči skupaj z nekaterimi somišljeniki nemočni, da bi zajezili nesnago, ki se zgrinja v vode. Zato poudarjajo, da je nujna stremitev celotne družbe, preden onesnaženost voda in okolja nevarno ogrozi človekovo zdravje in življenje. Obenem pa tudi pozivajo, da bi morali končno vendarle pričeti izvajati zakonske predpise, ki v svojih besedilih sicer terjajo ostre kazni za onesnaževalce voda in okolja, v praksi pa določil teh predpisov še zdaleč ne izvajamo.

Na sobotni proslavi ob 30-letnici ribiške družine Sotla - Podčetrtek je Ribiška zveza Slovenije podelila devetnajst visokih priznanj posameznikom in organizacijam, med njimi red tretje stopnje z zastavico Postajam ljudske milice iz Šmarja pri Jelšah, Rogške Slatine in Kozjega. Tudi ribiška družina sama je ob svojem jubileju podelila priznanja prizadevnim članom in sodelujočim ribiškim družinam, od predstavnika občinske konference SZDL Šmarje pri Jelšah pa je prejela zahvalo za izkazano skrb pri varstvu okolja in za prizadevnost pri društvenem delu. Na slovesnosti so ribiči še posebej toplo sprejeli sklep o pobratenu ribiške družine Sotla - Podčetrtek z ribiško družino iz Šempetra v Savinjski dolini ter podpisali listino o pobratenuju.

DAMJANA STAMEJČIČ

ZLATA POROKA IVANA IN JUSTINE

V Trnovljah živita mož in žena, 71-letna Justina ter 74-letni Ivan Golec. Pred kratkim sta imela velik jubilej - zlato poroko. Leta nosita dobro, to se vidi, prešerna pa sta tudi verjetno še tako kot včasih.

SPOZNALA STA SE PRED MNOGIMI LETI

Minilo je več kot petdeset let, odkar sta se spoznala kot delavca pri isti hiši. Ivan je pekel kruh, Justina pa je bila natakarka. Čudno bi bilo, če se ne bi spletla ljubezen. Potem sta se poročila. Seveda so bili časi drugačni kot danes in na poročno potovanje nista šla. Prišli so tudi otroci, kot v vsaki družini. S trdim delom sta služila denar in ga skušala čim več tudi prihraniti. Mož Ivan se je kasneje

zaposlil kot poštar, žena Justina pa je postala gospodinja. Prišla je vojna in razmere so postale še slabše. Zlomili pa so tudi to prepreko.

KO JE MINILA VOJNA

Prišla je tako zaželena svoboda in kot mnogi drugi je tudi Golčeva družina začela znova. V Trnovljah pri Celju so si zgradili majhen dom, ki pa je danes dograjen in obnovljen. Staro življenje ostaja le še na zbledelih fotografijah, ki jih mati rada kaže. Pri njih doma je res večinoma živahno. Justina ima veliko dela z vnuki, pa tudi s pravnukom Gregcem. Rada ima otroke in vse mlade.

DANES

Justina opravlja vsa gospodinjinska dela v hiši, pa tu-

di z vrtom je veliko skrbi. Z veseljem pa tudi pomaga svoji družini. Z možem večkrat hodita na izlete z društvom upokojencev, katerega član je Ivan. Seveda sta bila tudi na morju. Justina pravi, da ji tam ni všeč, ne voda ne vročina. Pa tudi uživati ne zna, saj je bila celo življenje navajena trdo delati. Raje gresta s svojimi otroci v hribe, če je le čas. Dobili smo vtis, da so res dobra in prijazna družina, saj se dobro razumejo s sosedi, ki so jima pripravili lep sprejem, ob koncu pa so vsi odšli na gostijo. Pravita, da na poročno potovanje tudi zdaj ne bosta šla. Življenje se je tudi zanju izboljšalo, pa imata še vedno malo kot nekoč. Ob koncu lahko le še rečemo »Bodita še dolgo srečna!«

MATEJA KOMEL
SIMONA PRODAN

SPRAVILO ZELJA

V teh dneh so pričeli kmetje s spravilom zelja. Na posnetku, ki smo ga napravili minulo nedeljo na Gomilskem vidimo družino Urankar pri spravilu zelja. Gospodar, Tone Urankar nam je dejal, da bo letos pridelal okrog 30 ton zelja.

T. TAVČAR

PETNAJST LET FRANKOLOVSKEGA KVARTETA

Eden najuspešnejših in priljubljenih malih vokalnih ansamblov so brez dvoma pevci frankolovskega kvarteta, ki te dni slavi svoj petnajstletni jubilej. Kot mnogim takim pevskim skupinam začetki segajo k prepevanju v domači hiši ali za omizjem vaškega Bachusovega hrama. Začne se za lastno zabavo iz čistega veselja, vendar redki so, ki se s trudom in talentom prebijajo do radijskih mikrofonov, do televizijskih oddaj, do snemalnic kaset in gramofonskih plošč, do pomembnejših koncertov po vsej domo-

vini. Zelezen program kvarteta »Frankolovčani« so narodne pesmi, ki jih člani zbirajo neposredno med ljudmi, kjer kot narodna pesem še živi, precej pa si pomagajo tudi s starimi pesmaricami in drugimi viri ljudskega pevskega izročila.

Kvartet je pred 15 leti začel v postavi Jože Korošec, Ferdinand Semečnik, Metod Jakop in Valdi Podjavoršek. Slednji je tudi edini preostali v novi postavi, ko pojejo še: Edi Šibanc, Rado Pinter in Tone Gregorc.

Med najdaljše domete sodijo snemanja na radiu in TV, koncerti v Kruševcu, Bački Palanki in Titovem Velesu ter številni koncerti po vsej Sloveniji ter uspešno sodelovanje z instrumentalnimi skupinami Jureta Zdvoca, Francija Zemeta in Vikija Ašiča.

Na jubilejnem koncertu, ki bo v soboto zvečer na Frankolovem, bo sodeloval narodno-zabavni ansambel »Nasi znanci«.

J. K.

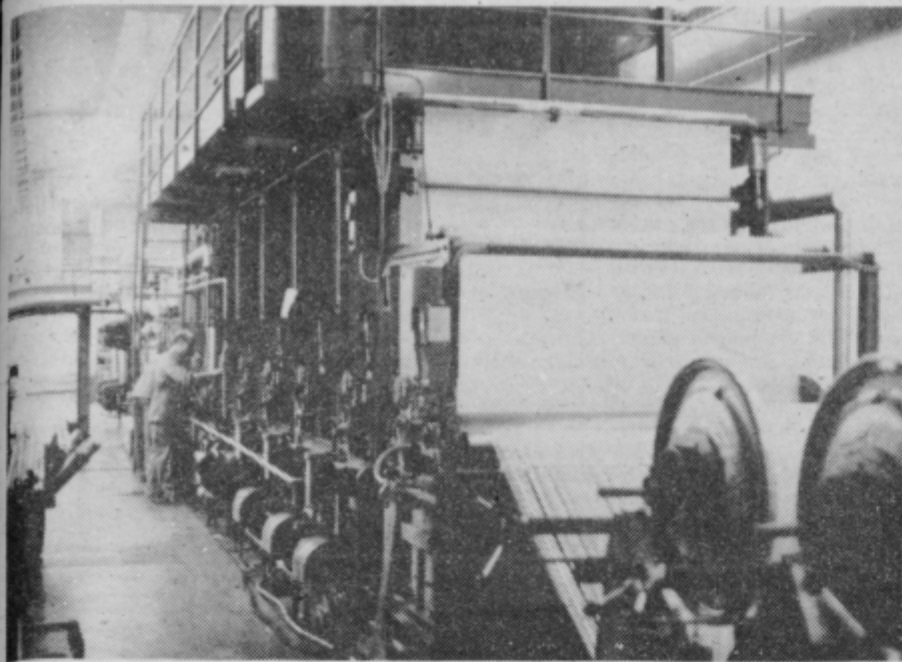
VIŠJA SOCIALNA POMOČ

Zaradi skokovitega naraščanja cen v letošnjem letu se bodo povišale denarne pomoči tistim upravičencem, ki jim je to edini vir dohodka, s 3900 na 4300 dinarjev mesečno.

Upravičencem, ki jim je denarna pomoč dodatni vir za preživljanje pa s 1950 dinarjev na 2150.

Z. S.

V Preboldu bodo proizvajali tudi tekstilne stroje

Takole izgleda obrat TT Prebold v Pristavi

TEKSTILNA TOVARNA PREBOLD

140 LET DELA IN IZKUŠENJ

Letos so podvojili izvoz

Preboldska tekstilna tovarna je ena izmed najstarejših tovrstnih tovarn v Jugoslaviji, saj letos praznuje 140 letnico obstoja. Vsako leto v začetku septembra pa delavci te velike tovarne praznujejo svoj praznik, v spomin na dan, ko so leta 1950 prvemu delavskemu svetu svečano in simbolično izročili ključke tekstilne tovarne. Starejši člani kolektiva in mnogi upokojenci se še spominjajo začetkov delavskega samoupravljanja. Delavci so se takrat zavedali, da je tovarna postala njihova, da z njo sami upravljajo, zato so živeli z njo in zanjo. O tem so nemalo besed spregovorili tudi na nedavnem srečanju upokojencev tekstilne tovarne. Kar okrog štiri sto se jih je zbralo in si ogledalo proizvodnjo.

Eden izmed pomembnih povojnih mejnikov je prav gotovo leto 1950, ko so prvič, odkar obstaja tkalnica, natkali deset milijonov metrov tkanin. Prvi povojni izvoz je bil dve leti kasneje. Takrat so nekaj izdelkov izvozili v Turčijo, leta

1954 pa so izvozili že skoraj pet milijonov metrov tkanin. Izvoz ima torej v tej tovarni že dolgoletno tradicijo in pomembnosti izvoza so se v Preboldu že od nekdaj zavedali.

Značilnost tekstilne tovarne Prebold je tudi ta, da so vedno znali vsak vloženi dinar nekajkrat oplemenititi. Večina odločitev v preteklosti je bila pravilna in koristna. Leta 1959 so tako modernizirali oplemenitilnico ter med drugim nabavili nove stroje Textima.

Z razširitvijo reke Bolske leta 1968 je bila dana možnost za nov razvoj te delovne organizacije. Tako so zgradili novo toplarno, leta 1969 pa so začeli z gradnjo nove tkalnice, ki so jo sodobno opremili z modernimi avtomatiziranimi brezčolničnimi stroji. Ukinili so staro tkalnico, zato je bilo treba temeljito razmisliti, kako zaposliti 150 delavcev. Odločili so se za proizvodnjo nogavic. Deset let so poslovali z nemško firmo Schulte-Dieckhof. Kasneje so se poslovno povezali s

firmo Kunert, s katero se odvija podobna proizvodnja, vendar mnogo bolj zahtevna. Prav takšnim poslom pripisujejo, da tudi v največji domači konjunkturi niso izgubili stikov z zunanjimi tržišči. Pozitivno pa se jim takšne odločitve obrestujejo v sedanjih časih, ko si vsi skupaj prizadevamo za čim več deviz. Napori za celovitejšo vključitev v mednarodno delitev dela so še bolj prišli do izraza leta 1979, ko se je preboldska tovarna vključila v mednarodno združenje proizvajalcev medvlog za lahko in težko konfekcijo ETACOL iz Züricha. V tem združenju ima tekstilna tovarna Prebold pomembno mesto, saj je lani dobila prehodni pokal za največjo proizvodnjo medvlog. Ta mesec je bila letna skupščina članov grupacije ETACOL v Preboldu.

Referendum, ki je bil tretjega decembra leta 1980, je znova izpričal visoko zavest delavcev in njihovo razgledanost.

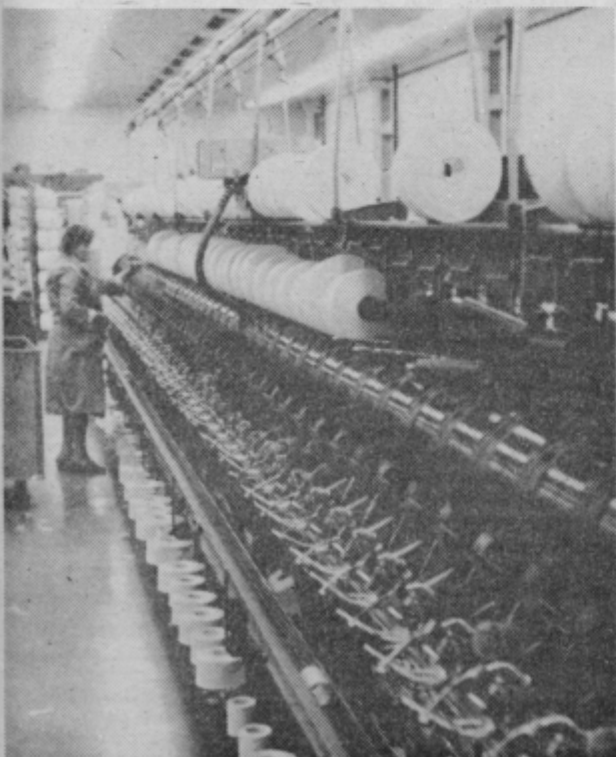
Tekstilna tovarna je pod svoje okrilje prevzela predilnico v Biogradu na moru. V tem času grade v Biogradu novo predilnico, ki bo moderno opremljena, zgrajena pa bo še to leto. Nova predilnica bo velika 6000 kvadratnih metrov, proizvodnja pa se bo podvojila. Tako bo imela preboldska tovarna še vnaprej dovolj preje. Predilnico v Biogradu na moru gradijo s sredstvi tozgov TTP, sklada za nerazvite SR Hrvatske, občine Biograd, Ljubljanske banke - Splošne banke Celje, skupščine občine Zalec ter rezervnega sklada SR Slovenije. Kot vse kaže, bodo pod svoje okrilje prevzeli tudi tovarno v Imotskem, tako da bo ponudba Prebolda še kompleksnejša.

V začetku lanskega leta so se odločili za nadaljnjo modernizacijo tkalnice. Tako so že nabavili štiriinšestdeset brezčolničnih tkalskih strojev dvoje širine. S tem bodo zmanjšali obseg nočnega dela žena ter še povečali možnost za izvoz.

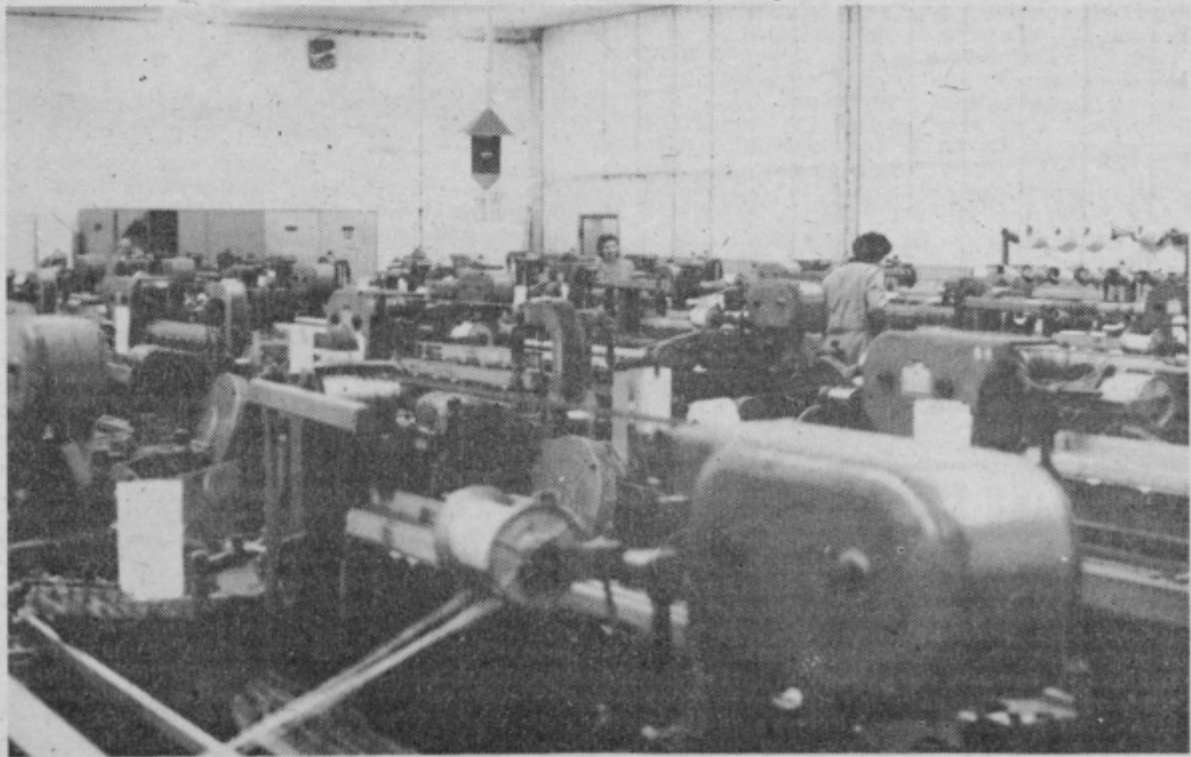
Glavna naloga kolektiva TT Prebold je seveda povečevanje izvoza. Na tem področju so letos dosegli pomembne uspehe, saj so izvoz podvojili, uvoz pa zmanjšujejo. TT Prebold se uvršča med naše največje izvoznike tkanin. Vsi se zavedajo, da bo treba čim prej usposobiti novo predilnico ter STB tkalnico in skupaj s tovarno v Senožečah, s katero odlično sodelujejo, bo izvoz možno še povečati. Za povečano proizvodnjo predilnic bo treba uporabiti tudi ustrezne količine domačih surovin.

Seveda, brez težav ne gre. Največ jih je s pomanjkanjem energije. Zaenkrat so težave uspeli prebroditi, z varčevanjem pa bodo prav gotovo težave še manjše.

Tekstilna tovarna Prebold je kljub vlaganjem, izrednim naporom za razširitev in modernizacijo proizvodnje ves čas namenjala veliko pozornost tudi družbenemu standardu zaposlenih delavcev. Vsa leta so gradili stanovanja, imajo sodoben obrat družbene prehrane ter dva počitniška domova v Biogradu na moru in v Piranu. Pomembno pa je tudi to, da je ves čas bilo vzorno sodelovanje s krajem, saj se zavedajo, da gre za en kraj, v katerem vsi skupaj živijo in delajo.

V Preboldu stkejo milijone metrov tkanin

Nova strojna opremljenost bo povečala možnosti za izvoz

OTROŠKI VRTILJAK

Dragi prijatelji!

Teden je naokrog in spet smo skupaj. Na moji mizi se je nabral že zajeten kup vaših prispevkov. Resnično sem vesela, da tako pridno pišete. Vesela pa tudi žalostna, saj je naš kotiček tako majhen, da vsega, kar mi pošljete, ne morem objaviti, pa čeprav med prispevki ni niti enega takšnega, ki bi si tega ne zaslužil. Zato naj vam nikar ne vzame poguma, če tudi v tej številki niste našli svojega imena. Še naprej pridno pošiljajte svoje prispevke, saj so prav vsi tako imenitni, da jih z veseljem preberem. Zares ste pravi mali pisatelji.

V današnjem vrtiljaku boste spet našli nekaj zanimivosti, ki vas bodo, upam, razveselile. Še posebej dobro pa preglejte stran vsi, ki radi pišete pesmi, saj smo tokrat pripravili nekaj posebej za vas.

Veliko zabave na vašem vrtiljaku vam želi

Nadja

TIK PRED SLOVESOM

Zazvonil je šolski zvonec. Poslednje leto v šoli. Vsi zbrani smo zdrveli v razred, da si zagotovimo čim boljši prostor. Zadnjič. Tovaarišica nam je zadnjič razlagala, kako naj se učimo, da bo čim boljše za nas. Zadnjič. Vse to se dogaja zadnjič in misel na to res ni prijetna.

Ko pomislim nazaj, nisem nikoli s posebnim odporom hodila v šolo. Ne, prav nasprotno. Tudi z veseljem sem šla. Saj šola zame ni le pouk. Šola so vsakdanja srečanja v sošolci. Šola je tisoč drobnih skrbi. Šola je smeh. Šola je predvsem prijateljstvo. Tisto prijateljstvo, ki nas veže. Tistih sto pogovorov med odmor. Tiste lepe stvari, ki se ne dajo povedati. Vendar pa šola, kljub vsemu ni šala. Letos je pred nami naša življenjska odločitev. Poklic. Kaj bo kdo postal? Vsakega skrbi zase, pa vendar nas skrbi za vse. Če kdo ne bo sprejet ali ne bo naredil sprejemnega izpita, nam bo vsem hudo. To niso le prazne besede. Saj se kljub temu, da smo prava mešanica vseh vrst značajev, dobro razumemo. To lahko trdim z gotovostjo. V naši razredni skupnosti ni meje mestni -

vaški ali fantje - dekleta. Ne, mi vsi smo ena celota. Držimo skupaj in si pomagamo. Z veseljem zberemo sto kilogramov papirja, ga prodamo Dinosu in plačamo izlet nekomu, ki sam tega ne bi zmogel. Večkrat pri kontrolni nalogi ali pri spraševanju pomagam nekomu, ki se zaradi dela doma ali zaradi kakršnihkoli skrbi ni mogel naučiti. Vem, ne le jaz, vsi vemo, da to ni prav in pošteno, ker naj bi vsak dobil oceno, kot si jo zasluži. Zato, da bi lahko vsak dobil oceno, kot si jo zasluži, in to brez tuje pomoči, pa pomagamo učencem, ki se težje uče po

ali pred poukom. Mi smo takšni in na to smo ponosni.

Imamo lepo šolo. Je velika, skoraj nova stavba. Učilnice so svetle in moderno urejene. Letošnje leto je zadnje leto v njej. Vendar mi na to ne mislimo. Ne mislimo na konec. Konec osnovne šole so za nas velika vrata v življenje. Velika vrata, za katerimi bo vsakdo izbral svojo pot. Pravijo, da so osnovnošolska leta najlepša in najbolj brezskrbna. In zdaj, ko sem na koncu teh osnovnošolskih let, bi rada še enkrat doživela tistih sto ur smeha, skrbi in strahu, tistih sto odmorov in tistih tisoč stvari, ki so tako lepe. A žal se časa ne da postaviti nazaj. To se ne povrne nikoli več, ker pač vse enkrat mine. Žal je tako.

MANCA ULČNIK, 8. b
OŠ Dušana Jereba
SLOV. KONJICE

Kdor visoko leta...

S prijatelji smo šli nekega sončnega popoldneva na potep v gozd. Dogovorili smo se, da bomo plezali po drevju. Ko smo našli primerno drevo, smo določili točko, do koder je bilo treba splezati. Na drevo smo se vzpenjali drug za drugim. Vsi pred mano so se spretno povzpeli na drevo in lepo odskočili. Zadnji sem bil jaz. Ko sem priplezal do tja, kamor so plezali drugi, sem šel še malo višje in si mislil: »Naj vidijo, kako sem pogumen.« Splezal sem še višje in skočil. Skok se mi ni posrečil in telebnil sem na glavo. Vsi so se mi smejali, ko so videli, da mi na čelu raste buška. Prav tako pa sem imel potolčena kolena. Tako smo odšli domov. Doma pa mi je oče rekel, da se ne smem peteliniti pred drugimi.

MARIO CRNJAC, 6. a
OŠ bratov Letonje
SMARTNO OB PAKI

KAKŠEN JE STRAH?

Bil je večer, ko sta oče in mama delala zunaj. Jaz sem sedel v kuhinji in bral knjigo. Vrata so bila odprta toliko, da sem imel pogled na hodnik. Nekaj časa sem bral knjigo in nenadoma mi je pogled ušel na vrata hodnika. Opazil sem, da se za vrata nekaj premika. Stopil sem bliže, vendar me je bilo tako strah, da sem skočil na kuhinjsko okno. V tistem trenutku, ko sem kar drhtel od strahu, je v kuhinjo prišla sestra in me vprašala, kaj norim. Povedal sem ji, da je za vrata nekaj čudna pošast. Sestra se je začela na ves glas smejati in mi povedala, da je to vendar obešalniki, ki se vidi v šipi ob svetlobi luči.

SANDI OCEPEK, 7. a
OŠ bratov Letonje
SMARTNO OB PAKI

PESNIKI, NA PLAN!

Gotovo je med vami veliko takšnih, ki vsaj kdaj pa kdaj zložijo kakšno rimo. Tokrat imate priložnost, da se pokažete.

IŠČEMO NAJLEPŠO JESENSKO PESMICO.

Pišite nam o jeseni, o njenih barvah, o trgatvi, o prvih šolskih dnehi; skratka o vsem, kar je kakorkoli povezano z jesenjo. Za pokušino lahko preberete tole pesmico:

Jeseni
postanejo listi rumeni
in sonce nariše
skriat na nebo.
Čriček si gode
na gosli zelene:
»Ze grozde je zrelo.
Zdaj brat ga grem!»

In zdaj brž na delo. Vaše pesmice zbiramo do 20. OKTOBRA 1982. Pošljite jih na NOVI TEDNIK, Trg V. kongresa 3a, 63000 CELJE, na ovojnico pa pripišite še »Jesenska pesmica«.

PRI ČEBELARJU

Mi smo bili pri čebelarju. Tam smo videli čebele. Čebelar nam je pokazal, kako dobi med iz satovja. Tudi orodje nam je pokazal.

LIDIJA FLJAV

PSIČEK

Jaz imam majhnega psička. Ime mu je Kaci. Ko se igrata, skače za menoj in me lovi. Večkrat mu dam tudi jesti.

MILAN MATEVŠE

KONJICEK

Pri sosedovih imajo konja. Konjiček je domača žival, rjave barve. Je zelo močan. Vozi drva in orje.

PETER KONJ

OD DREVEŠA DO MIZE

V gozdu so podirali drva. Potem je prišel tovarnjak. Odpešal je plohe na žago. Potem so plohe razrezali na deske. Odpešal so deske k mizarju. Mizar je naredil stole in mize.

PAVLI KONJ
Učenci 1. razreda, OŠ STRANJE

NASMEJMO SE

Poglejmo danes, čemu so se nasmejali dopisniki COŠ Stranice:

- Tabornica je poročala: VALILI smo svoj odbor
- Smiljana je napisala: Igrala je godba na IGRALA
- Nekdo je zapisal: Za PASOM je imel PLAŠČ in butarico.

Trgovska delovna organizacija

SOZD
merx
CELJE

»TEKO«

63000 Celje, Gubčeva 2

Ta teden v prodajalni »MELODIJA«:

kitare, pianina PETROF, FÖRSTER, LINA, harmonike, pihala, godala, violine, orgle, kasete, gramofonske plošče in albumi, velika izbira notnega materiala in strokovne literature.

Hrast jih je pričakal kot velika hiša. Veje so mu segale do kakšnih dveh metrov nad tlemi. Deblo je bilo debelo. Palček se je ozrl v krošnjo in rekel:

»Tudi pred dežjem bomo nekaj časa varni!«
»Kaj pa pred miličniki, tudi bomo?« je vprašal Rudi. Miloš pa je ponovil:

»Rekel sem, da bomo srečali kosce!«
Polegli so.
Miloš se je opotekel in obsedel tik ob deblu. Rudi in Ciril sta si našla prostor levo od njega, Palček pa desno. Žalostno jih je bilo videti.

Nihče ni vedel, kje so. Tudi Palček je približno ugibal. Kupa hlovov, mimo katerih so šli, se je spominjal. Mislil je, da se jih spominja. Hrasta ni poznal. Ko pa jih je toliko! Dotlej še nikoli niso prenočevali pod drevosom tako na planem. So bili daleč od vasi? Palček je sklenil, da si bo pozneje ogledal teren. Ko si oddahne.

Prilegla bi se jim kakšna pijača. Vsi so od izčrpanosti na glas sopihali. Napor je bil prehud. Bežali so že več ur. Ciril je narahlo bruhal. Belo nakodrano slino. Rudi je grgral in gledal nekaj hipov samo z očesno belino.

Nato sta se Rudi in Ciril ulegla vznak. Razširila sta roke in noge, kot bi bila pribita na križ. Miloš se je bil naslonil na deblo. Napol leže je nekaj časa kimal in pritomno govoril:

»Rekel sem, da bomo srečali kosce!«
Globoko je vdihnil. Okolica je dišala po poletju. Bil je brez moči. Ko je za hip dvignil glavo, je Palček opazil njegov prazen pogled. Palček ga je poklical:

»Miloš!«
»Ja!« se je koj oglašil. »Kaj je, Palček?« Njegov glas je bil razumljiv in nič osoren. Iz ust se mu je raztegnila dolga slina.

»Smo jih, kaj?« se je pohvalil Palček. Miloš je prestregel slino, kot bi segel po pajčevini.

»Smo! Pa še jih bomo!«
»Dobro se moramo odpočiti!«
»Naspati, napiti, najesti, potem gremo pa v Dolgo goro, Palček. Obiskali bomo tajnico! Se je spomniš? Mlada je še in rdeča kot vrab! Privoščili si jo bomo!«

Komendant križarjev se je hotel nasmehniti svojim besedam. Pa ni šlo. Samo nakremžil se je. Brzostrelko si je zvlekel na kolena in jo objel.

Rudi in Ciril sta že spala. Ležala sta kot kladi.

Palček se je zvil v klobčič. Čez čas je spanec premagal tudi njega.

MIRAN SATTLER

PALČEK, ROKE KVIŠKU!

24

Leta 1947 so na Štajerskem strašile nekatere bande - same so se imenovale »križarska vojska«. Po dokumentih o njihovem delovanju in o tem, kako jih je ljudstvo zatiralo, je napisana naša pripoved. Nekateri udeleženci in kraji imajo drugačna imena, kar pa bistveno ne vpliva na opis posameznih prizorov in resničnost takratnih dogodkov.

25

Rafal.
Palček je zgrabil brzostrelko. Segel je v prazno. Ni se bil še zdrnil.
Segel je nekoliko niže in otipal cev. Planil je pokonci.
»Kaj je? Jutro? Večer?«
Bilo je pozno popoldne. Zelo prozoren mrak se je že privlekel pod hrast. Pred njimi, kakšnih sto metrov, je bil širok, svetel trak. Cel kos neba.
Vsega okoli sebe sploh ni natanko videl. Težko je razločeval stvari in ljudi okoli sebe. Ni se še popolnoma zavedal. Ko se je zaslišal, zavpil je brez zveze: »Tukaj so!«, se je začel nagonsko ritensko umikati. Stran izpod krošnje.
Zavpil je: »Miloš!«
Videl je, kako se na drugi strani debela prerivata Ciril in Rudi. Kako begata, nekaj kričita drug na drugega. Nato sta stekla, omahnila, izginila.

Palček je imel vtis, da od vseh strani sliši glasove. Zdelo se mu je, da sliši mijavkanje, cviljenje, zavijanje siren. Trušč je bil nepopisen. Zaslišal je psa. Razločno je slišal lajež. In kot bi nekdo klepal koso.

Še vedno je bil nekaj metrov stran od hrasta. Miloša je videl na tleh.

»Saj tisto je Miloš!«
V glavi mu je bobnelo.
»Kaj so blizu železniškega tira? Ob nasipu? Lokomotiva bobni, kot bi peljala tik nad njim.«
Bežal je.

Pređen je zjutraj legel, si je zrahljal vezalke na čevljih. »Desni čevljev bom izgubil, madona!«
Začel je razlikovati okolico. Praprotni. Poljana praprotni. Padel je. Pljunil je kri.

Glasovi v glavi so potihnili. Pa ne vsi. Psa je še vedno slišal. Lajal je. Kot bi jokal, kot bi prosil.

Palček se je znova dvignil. Napol dvignjen nad pahljasto praprotno je begal s pogledom. Na levi je zagledal, kako gozd izginja. Pognal se je v grapo. »Voda!« je pomislil. Vode ni bilo. Gnilo listje. Začel se je vzpenjati. Po vseh starih. »Ali ni spet zalajal pes?« Zagrizel se je v breg. Nikoli še ni tako lezel. In tudi psa še nikoli ni slišal tako tik za seboj. »Ali je pes?« Strmina je bila huda. Palček je začutil, kako mu spet pojemajo moči.

»Prekleti breg! Kdaj ga bo konec?«
Naposled je dosegel nekakšen rob. S težavo se je prekopicnil čezenj. Gumbi na bluzi so podrsali po brzostrelki. Kovina se je oglašila ostro.

Nato se je zagnal za deblo velike bukve in obmiroval. Ni imel pojma, kakšna je situacija! Ni si predstavljaval, kaj se je zgodilo.

Odpel si je srjaco in bluzo. Hropel je. Usta je pritisnil ob mah. Ni bil moker, je bil pa svež in lepo je dišal. Spomnil se je na jaslice. Znoj mu je kapljal z obraza. Usta je imel izsušena. Mah mu je dobro del. Mehak je bil in čist, kar jedel bi ga.

Povsod je bila tišina. Negibna. Ze nekaj trenutkov ni slišal nobenega glasu. Tudi ptica ni slišal.

»Tukaj imam dobro krite, pravočasno jih bom opazil!«

Dihal je globoko, da ga je bolelo. Prisluhnil je v globel, poslušal, ali je kaj slišati iz daljave. Slišal pa ni nič drugega kot bitje svojega srca.

Krošnje so vse bolj tonile v gost mrak.
Na dnu globeli, kamor je zapičil pogled, je bila že nepredirna tema. Od tod je udarjalo k njemu po trhnobi.

KOŠARKA

JUGOPLASTIKA DA, ZVEZDA NE!

Gledalci se vračajo h košarkarjem

Celjska košarka je imela pretekla dni svoj praznik. V prvem finalu jugoslovanega pokala so celjski košarkarji pripravili največje presenečenje in po mnogo bližji igri premagali člana zvezne lige Jugoplastiko iz Splita 85:83 (42:40) in to v srečanju, v katerem so bili igralci Libele boljši vse srečanje in gostje niso povedli nikoli enkrat.

Po tem uspehu so se Celja-

ni kot edini slovenski klub uvrstili v četrtfinale, med osem najboljših v Jugoslaviji. To pa je že velik uspeh celjske košarke in celjskega športa nasploh. Zrebo je bil muhast in v goste so tako prišli najmočnejši - košarkarji Crvene zvezde, večkratni prvaki Jugoslavije in osvajalci mednarodnih lovorik. Njihov trener Ranko Zerjavica se ni dal presenetiti. Potem ko so Celjani vodili

v prvih šestih minutah, je temeljito izkoristil naklonjenost sodnikov in prevzel pobudo in vodstvo, katerega gostje niso izpustili vse do zadnje minute. Tako so igralci Crvene zvezde izločili Libelo z rezultatom 122:104 (54:44). Toda ta zmaga je bila čista in predvsem, Celjani so nudili močan in ogorčen odpor. Igrali so odlično in zato je tudi ocena trenerja Crvene zvezde več kot pohvalna.

Seveda naša izkušnost in rutina ni popustila in zmagali smo zaslužno. Gostiteljem pa vse naše čestitke.

Koške proti Crveni zvezdi so dosegli Golc in Aničič po 21, Tovornik 28, Pipan 24 in Medved 10. V srečanju proti Jugoplastiki pa Golc 10, Tovornik 21, Pipan 25, Kahvedžič 6 in Aničič 23.

Z zadnjim nastopom pa je bil zelo zadovoljen tudi trener Libele, prof. Mile Čepin, ki je po srečanju dejal:

»Fantje so v obeh srečanjih pokazali dejansko vrednost celjske košarke. V dveh srečanjih nismo mogli pripraviti dvakrat presenečenja in tako je Crvena zvezda zaslužno zmagala. Škoda je le, da sta sodnika v prvem delu igre močno navijala za goste, kar pa ni bilo potrebno, kajti Beograjčani so le boljši. O naših fantih lahko povem le-to, da so storili vse kar so mogli in sem z njihovo igro zelo zadovoljen.»

J. KUZMA

Visoki igralci Crvene zvezde niso dovolili celjskim igralcem pristopa pod koš. Zato so se morali odločiti za mete od daleč in pri tem so uspevali. Žižič poizkuša ovirati Tovornika pri metu, toda ni uspel. Med Tomičem in Kovarčevićem pa Pipan (11) čaka na rezultat akcije. V ozadju do zadnjega kotečka napolnjena dvorana Tehniškega centra. Košarka v Celju znova pridobiva gledalce.

ROKOMETNE VZPOREDNICE

Piše: Vlado Bojovič

Z današnjim dnevom začenjamo z objavo komentarjev, ki jih bo z rokometnega področja pisal znani celjski športnik, državni reprezentant, član Rokometnega kluba Aero Celje, pravnik, Vlado Bojovič. Zaenkrat smo se dogovorili, da bodo ti komentarji objavljeni enkrat mesečno, predstavili pa bodo pregled skozi vse lige, kjer nastopajo rokometne ekipe s širšega celjskega območja, Vlado pa bo vsaj večini dodal še kaj posebej zanimivega, saj takšnih stvari dosti in dobro pozna. Prepričani smo, da boste te prispevke radi prebirali.

EKIPA ZA ATRAKTIVNO IGRO

Odigrano je že nekaj prvenstvenih kol v rokometu nove tekmovalne sezone 1981/82 v ligah vseh rangov rokometne ekipe in rokometne šole. Če sedaj je mogoče podati prve ocene glede pripravljenosti ekip, tekme nove sezone pa so prinesle tudi prva presenečenja. Večina moštvev se je za novo tekmovalno sezono dobro pripravila.

V I. zvezni rokometni ligi je že bilo nekaj večjih presenečenj. V negativnem smislu preseneča večkratni državni in evropski prvak Borac iz Banja Luke, ki je še brez osvojenih točk. Kot favoriti za osvojitev letošnjega prvenstva se že uveljavljajo Crvena Zvezda, Metaloplastika in Sloga iz Doboja. Slovenski predstavnik Koliška-Slovan iz Ljubljane je slabo startal. Šele naslednje tekme bodo pokazale ali je izguba nekaj ključnih igralcev res bila tako boleča in narekovala takšen padec v kvaliteti ali pa gre samo za športno smolo.

V I. B rokometni ligi smo Celjani dobro pričeli. Še bolj pa je vredno pohvale, da je igra ekipe hitra in atraktivna. Takšna je celjski rokometni šoli vedno odgovarjala in bo ob nadaljnjem primernem delu morda prinesla tudi ustrezne tekmovalne rezultate.

Tudi v ostalih tekmovalnih ligah so slovenski predstavniki uspešno startali in le zaželeli je, da bodo to uspešnost nadaljevali tudi v naslednjih tekmah. Ekipe Soštanja je pokazala, da se je dobro pripravila na novo tekmovalno sezono in prvi rezultati so že vidni.

Nova sezona je pokazala, da je v moštvih veliko novih, mladih, še neuveljavljenih igralcev, ki se bodo v tekmah letošnjega prvenstva dokazovali in kalili, kasneje pa dosegli z vestnim delom še mnogo več.

Če bosta sodniška in rokometna organizacija šli v korak z rezultati, ki jih rokometne ekipe dosežajo v zadnjem času, bo nova sezona prinesla zanimive boje, na drugi strani pa potrdila kvaliteto rokometne ekipe naših najboljših množičnih in najuspešnejših športov.

ROKOMETNI DOSEŽKI

Aero Celje je v 2. kolu zmagal po odlični igri v Slavonskem Brodu proti Derventi 37:28, najboljša strelca sta bila V. Bojovič 10 in Ščurek 9. Celjani po dveh kolu vodijo, v 3. kolu pa igrajo doma v nedeljo ob 10.30 v hali Golovec proti Zametu iz Reke.

V I. B zvezni ligi so rokometne ekipe Velenja tesno izgubile v Borovu 19:18, v 3. kolu pa bodo igrali doma z ljubljansko Olimpijo.

V II. zvezni ligi je pripravila presenečenje ekipa Soštanja z visoko zmago v Varaždinu proti Varteksu 36:25, najboljši strelca pa je bil Potušek 10. Soštanj je tretji, v 4. kolu pa bo igral doma z zadnje uvrščeno Jelovico.

V republiški moški ligi dve zmagi: Aero je premagal Krško 34:29 v Krškem (najboljši strelca Medved 11), Minerva pa doma Branik 27:22 (Pavlovič 9). Minerva je četrta, Aero sedmi. V 5. kolu gostuje Minerva v Trzinu proti Peku, Aero pa igra doma s Prulami.

V ženski republiški ligi je Smartno visoko premagalo Duplje 28:18 (Šmerc 11) in je na 8. mestu, v 5. kolu pa gostuje v Trzinu proti Peku. TV

**10. TEDEN DOMAČEGA FILMA
CELJE, od 3. do 10. novembra**

STRELCI NA POLZELI

V počastitev krajevnega praznika so strelci na Polzeli pripravili tekmovalno zvezo, kamor so povabili vse strelske družine iz žalske občine, prišle pa so žal samo tri. Zmagala je SD Grize 322 krogov pred SD Polzela 298 in SD Prebold 296 krogov. Med posamezniki je bil najboljši Jože Turnšek iz Griz 89 pred Francem Posedelom iz Polzela 86 in Jožtom Pintarjem iz Prebolda 84 krogov. DRAGO GRESAK

KROS V TITOVEM VELENJU

ZTKO občine Velenje in Atletski klub Velenje bosta 30. septembra pripravila jesenski občinski kros. Ta množična športna manifestacija, na kateri se bodo za značke, plakete in pokale borili tako cicibani iz vrstev kot veterani pa seveda »vmesne« generacije, bo za velenjske atletike in druge športne delavce tudi neposredna in zadnja »živa« priprava za republiški kros »Dela«.

TRIM KOLESARJENJE

Ob občinskem prazniku, ki ga v Titovem Velenju praznujejo 8. oktobra, bo v žalski metropoli tudi več športnih prireditev. Na

JOŽE MESAREC POŠKODOVAN

V Portorožu je bila predzadnja dirka za republiško prvenstvo v kartingu. Ekipe AMD Slander je osvojila četrto mesto, kar ni najboljši uspeh, če vemo, da so bili Celjani lani stalno drugi. Letos nimajo močnih predstavnikov v kategoriji do 125 cm, kjer izgubljajo »ragocene« točke.

Pri posameznikih državni prvak v nacionalnem razredu Jože Mesarec ne bo tudi republiški prvak. Startal je dobro, toda v drugi vožnji se je poškodoval in republiški naslov je odšel na Bled. Mesarca je dobro nadomestil Rado Romih, ki je bil četrti, Roman Kristof pa deseti. Član Smartnega Viktor Vardev je bil enajsti.

Najboljše moči imajo Celjani v mladinski in članski kategoriji do 100 ccm. Pri mladincih je bil Friderik Brečko četrti in Peter Škof peti. Alojz Prek in Jure Bitenc pa sta pri članih osvojila tretje oz. četrto mesto. Na desetem in enajstem mestu z enakim številom točk sta Marjan Livk in Aleš Pepel, ki pa čez nekaj dni odhaja v JLA in ekipa Slandra bo še bolj oslabljena.

Za Slander so še nastopili Branko Jelenko, Peter Kranjc, Darko Kranjc, Mohor Hrastnik in Jože Mesarec.

J. KUZMA

svoj račun pa ne bodo prišli le aktivni športniki, temveč tudi ljubitelji - rekreativci. Tako ZTKO pripravlja veliko trim akcijo kolesarjenja. Devetega oktobra bodo »trimčkarji« s kolesi prevozili 25 km dolgo progo po cestah v občini in si s tem »priljubljeni« nalepke, značke in diplome.

VLADO VIDMAR

III. DEBELJAKOV MEMORIAL

V odlični organizaciji Partizana Gabeje in pod pokroviteljstvom OK ZKS Celje in TKANINE, TOZD Maloprodaja Celje, se je preteklo nedeljo odvijalo III. orientacijsko tekmovalje za vse strukture rekreativcev, posvečeno spominu na znanega celjskega družbenopolitičnega in športnega delavca dr. Alfonza Debeljaka. V petih starostnih kategorijah na dveh različnih progah se je pomerilo 75 ekip s 330 udeleženci.

Pri kategoriji osnovnošolcev je zmagala ekipa pionirk Partizana Gabeje (Hrboka, Đurić, Cerar) pred pionirji (Stancar, Pirš, Kačičnik) in pionirkami (Lipovšek, Mohorić, Štante) iz Partizana Kovinar Store.

Pri mladincih so bili najboljši pripadniki Garnizije JLA v Celju (Popović, Zubelić, Eperješi) pred Mladinskih odsekom Planinskega društva Celje Kunc, Horvatić, Peček, ki je bil drugi in pred tretjim - OO ZSMS Gostinska šola (Ribar, Bračko, Basilij).

V kategoriji ČLANI - od 26-35

let je bila prva ekipa članov iz Planinskega društva AERO Celje (Majcen, Poljšak, Založnik), druga ekipa članov iz Partizana Store (Lišanin, Videc, Sprajcer) in tretja ekipa članic Partizana Gabeje (Povalej, Tominc, Ramšak).

Pri kategoriji ČLANOV - nad 36 let pa je bila prva na cilju in z vsemi opravljenimi nalogami ekipa Občinskega štaba teritorialne obrambe iz celja (Friderik, Kralj, Klemen, Danilo), druga ekipa Partizana Gabeje - st. članice (Dejak, Maroša, Vrnč, Kristan) in tretja ekipa st. članic iz Partizana Gabeje (Ječič, Melavec, Turnšek, Kamplet).

V memorialni disciplini DRUŽINE, katerim je kristalne pokale podelila žena pokojnega dr. Debeljaka, pa je bil vrstni red ekip naslednji: 1. Mežnar Branko, Alenka in Miha; 2. Mežnar Franc, Slavica in Spela ter 3. Cvetko Andrej, Urška, Spela in Manca. Četrta in peti sta bili ekipi družine Conradi in Lah.

METOD TREBIČNIK

ŽOGA JE OKROGLA

Našim ligašem v republiški nogometni ligi gre slabo. Velenjski Rudar je že četrteč remiziral, tokrat doma s poprečno Nafto 3:3, strelca pa sta bila Buković dvakrat in Omladič. Smartno je po dveh prepričljivih zmagah in ko smo pričakovali, da se mu bo odprlo, izgubilo v Kamniku proti Stolu 3:1, strelca pa je bil v 89. minuti Hren. Na lestvici je Rudar četrta, Smartno pa osmo. V 7. kolu bo Rudar gostoval v Kamniku proti Stolu, Smartno pa bo igralo doma proti kranjskemu Triglavu.

V vzhodni ligi Kladivar po uvodnem remiju nadaljuje z zmagami in tako tudi vodi na lestvici. Zdej je dobil derbi s Steklarjem v Rogasiki 5:3, medtem ko sta Dravinja in Elkrój remizirala 2:2. Dravinja doma s Fužinarjem, Elkrój pa v Ljutomeru z istoimensko ekipo. Vodi Kladivar, na odličnem tretjem mestu je novinec Dravinja, Elkrój je šesti in Steklar zadnji. V 6. kolu bosta dva derbija: Kladivar - Elkrój in Steklar - Dravinja.

T. VRABL

NA KRATKO

REGATA NA PLEVELOVEM JEZERU

DŠV Nivo je skupaj z Jadralskim klubom Titovo Velenje pripravilo na Plevovelovem jezeru jadralsko regato v razredih Fireball, Zeta in Optimist. Vreme je bilo nepo, veter pa je bil jadralscem ugoden. Nastopilo je 18 tekmovalcev iz treh klubov Ljubljane, Maribora in Celja v Fireballu so prvi tri mesta razdelili tekmovalci iz Ljubljane, v Zeti sta bila na drugem in tretjem mestu Jeremir in Marolt iz Nivoja, v Optimistu pa so prvi tri mesta osvojili tekmovalci iz Ljubljane in Maribora. Zal ni bilo tekmovalcev za zim regato.

trov. Nastopijo lahko pionirji in pionirke, članice, mladinci, člani in veterani, za vsakega pa je dolžna proge različna. Pravico nastopa imajo vsi, ki so člani KK Merx Celje ali pa bodo to postali pred startom.

SANDI JELENC REPUBLIŠKI PRVAK

Na Savi Bohinjki je bilo republiško prvenstvo v kajakah in kanujih na divjih vodah za mladince, kjer je sodeloval tudi Celjan, član Nivoja SANDI JELENC in v kategoriji kajak enosedi med 30 tekmovalci osvojil prvo mesto ter naslov republiškega prvaka.

TURK - BRINOVEC TRETJA

V Slovenj Gradcu je bilo memorialno šahovsko tekmovalje v spomin na šahista Franca Šmona. V finalni skupini je nastopilo 26 parov, tretje mesto sta osvojila Turk in mladinec Brinovec iz Žalca, četrta pa sta bila Šorman in Peternel iz Šempetra.

JOŽE GROBELNIK

ŠAHOVSKA NAGRADNA IGRA

33

Šahovska sekcija Cinkarne Celje obstoja že 32 let. Njene vrste so v teh letih zastopali mnogi znani šahisti, med njimi tudi prvi celjski mojstrski kandidat. Kateri?

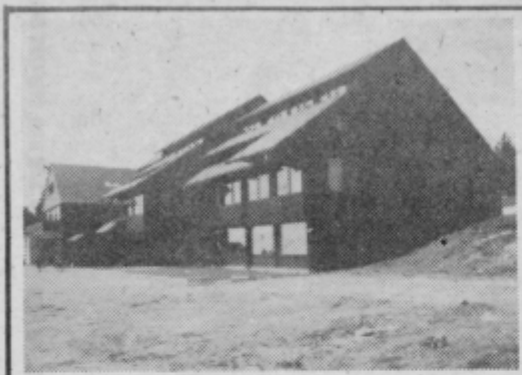
ANDRIJA MIŠURA

SLAVKO VRHOVEC

JOŽE ŠNAJDER

Pravilni odgovor obkrožite, kupon izrežite in nalepite na dopisnico ter vse skupaj pošljite na naše uredništvo do najkasneje 10. oktobra 1982. Tokrat nagraduje CINKARNA Celje.

NAGRADNO KRIŽANKO VAM POKLANJA RTC UNIOR ZREČE

ASFALT DO HOTELA	PRILOGA K JEDEM	MESTO BLIZU REKE	DEL DENARJA	OTROČJE V BALTIKU	UPORABA ELEKTRONIKE V LETALIH	NEM. MESTO	ROGLA
ROGLA vas vabi	OBREZJE	ENO CO IMEN ZA DUŠK	STARO PERZUSKA MITOLOŠKA ZBIRKA	KONEC MOLITVE	AFRIŠKA DRŽAVA	TELEČEK	REDOVNICA
ROGLA	ANTE KOVAČ	ŠPANSKI PRISTAN	TURŠKO GOSTIŠČE	ZENSKO IME	TANKA TKANINA	KRAJ PRI OPRTJU	ROGLA
POGOJNE V DURNI			BILJKA ZELIKA	JAPONSKI DRAMATIK Morikaeon	VALJEVO		
RUDARSKO MESTO V SREDNJI BOSNI			ZAVRŽENA KAČINA KOŽA			KEMJSKO ELEMENT Se	
ROGLA	DIŠČI DELI RASTLIN ZA MAZE		NEKDANJI JAPONSKI POLITIK Kakuai			ROGLA	FRINKULA

NAGRADN RAZPIS

Spoštovani reševalci, tokrat nagrad poudarja UNIOR ZREČE.

1. nagrada velik komplet orodja
2. nagrada srednji komplet orodja
3. nagrada mali komplet orodja

Pri zrebu bomo upoštevali le pravi ne rešitve, pošljite jih najkasneje d torka, 5. oktobra do 9. ure. Rešene kr žanke lahko prinesete tudi osebno, n vhodnih vratih je poštni nabiralnik. Na kuverto napišite NAGRADNO KRIŽANKA in svoj točni naslov.

REŠTEV NAGRADNE KRIŽANKE NOVI TEDNIK

Vodoravno: MAO, TOKAJ, PALME OLIVA, ALBION, AJVAR, ORJAŠKI SKIRO, DESEN, AORTA, SOLITEB NE, BE, ORK, PRIMEZ, CADIZ ATAL, LATERNA, SEJNA, SOBA ADEN, ISTRATI, IRAČAN, KARG KASTRAT, KOMET.

IZID ŽREBANJA

1. nagrado velik komplet orodja prejme: Vilma Novak, Čuprijska 63000 Celje.
2. nagrado srednji komplet orodja prejme: Ivo Krkovič, Miloša Zidanš 8 a, 63230 Šentjur pri Celju
3. nagrado mali komplet orodja prej me: Tončika Hrvatič, Ljubljanska 27 63000 Celje

Nagrajancem iskreno čestitamo! Nagrade dvignite osebno v uredništv Novega tednika!

HOROSKOP

● OVEN 20. 3.-20. 4.

Čakajo vas nove naloge. Nekatere boste uspešno zaključili. Zaradi tega bodo problemi s sodelavcem, s katerim tudi dosedaj niste bili v najboljših odnosih. Bodite oprezn, ker ga boste še potrebovali. Pomirite neko osebo.

● BIK 20. 4.-21. 5.

Stanje bo zadovoljivo. Dela se odvijajo normalno, vendar kaj posebnega ne pričakujte. Doma bo prišlo do nesporazumov, predvsem zaradi mlajše osebe. Denarno stanje bo boljše ob koncu tedna. Pokazite več čustev. Težave z zdravjem.

● DVOJČKA 21. 5.-21. 6.

Poskrbite za pristranejšje odnose na delovnem mestu. Čakajo vas nevspešnosti in neprijetnosti. Uspeh v poslu osebnega značaja, za katerega veste samo vi. V ljubezni niste zadovoljni, čeprav tega ni videti. Pazite na zdravje.

● RAK 21. 6.-23. 7.

Napetosti in nevspešnosti so zelo blizu. Izognite se večjih odgovornosti in dobro razmislite o vseh načrtih. Posvetite se samo nalogam, za katere ste osebno odgovorni. Sporočilo ob koncu tedna. Morali bi že vedeti, koliko lahko popustite.

● LEV 23. 7.-23. 8.

Kar ste začeli, boste izpeljali. Nekaj celo s pomočjo vaših znancev. V denarnem pogledu bi utegnili priti do krize, vendar se boste kmalu izvlekli. Skrbni doma, star problem je spet tu, a sedaj večji. Ljubezen prikinite, še je čas. Zdravje bo dobro.

● DEVICA 23. 8.-24. 9.

Edino, kar je zanesljivo, so osebne obveznosti in načrti. Pri tem ne bo neugodnosti, vendar presenečenja niso izključena. Ob koncu tedna vas bo skrbelo denarno stanje, pazite na denar. V ljubezni bodite za odtenek aktivnejši.

● TEHTNICA 23. 9.-23. 10.

Čas je primeren za urejanje vsega, kar se je nakopičilo. Tudi v službi uredite odnose, da bodo neke stvari jasnejše. To bo pripomoglo, da tudi za naprej težav ne bo. Manjši nesporazum doma. Povejte, kaj vas moti, a bodite kratki.

● ŠKORPION 23. 10.-22. 11.

Poslovno obdobje ugodno še naprej. Določena dela doživljajo manjši upad, vendar ni v vaši moči, da bi bilo bolje. Srečali boste ljudi s težavami, zato bodite previdni z nasveti. Če boste popustili prvi, boste veliko dobili. Gibajte se.

● STRELEC 22. 11.-22. 12.

Obdobje brez kriz in prepirov. Učvrstili boste prijateljske vezi in sklenili nova poznanstva, kar bo ugodno za prihodnost. Denarno stanje brez sprememb, le ob koncu tedna bodo večji stroški. Dajte več upanja neki osebi. Zdravje bo slabše.

● KOZOROG 22. 12.-20. 1.

Stanje je zadovoljivo. V medsebojnih odnosih bo prišlo do izboljšanja, zahvaljujoč osebi, od katere tega niste pričakovali. Manjše potovanja bo prineslo materialno korist in zadovoljstvo. Nekoga ste precenili. Ne pijte hladnih pijač.

● VODNAR 20. 1.-19. 2.

V naslednjih dneh pričakujte za vas pomembne dogodke. Vse vsemu pa ne pričakujte rešitve vseh težav ali večjih uspehov. Ostanejte mirni in ne reagirajte na izzivanje sodelavca. Večji stroški, bodo, zato pazite na denar. Spremenite odnos do partnerja.

● RIBI 19. 2.-20. 3.

Verjeti morate v sebe in svoje zmogljivosti, ki niso slabe. Dokončajte naloge, ki ste jih začeli, sicer boste naleteli na težave v službi oziroma drugje. Včasih je potrebno malo, da dobite veliko. Zdravje bo, kot vedno.

MAGIČNA KRIŽANKA

PRVA ŠTEVILKA VELJA ZA VODORAVNE, DRUGA PA ZA NAVPIČNE BESEDE.

1,1. vrsta lesene piščali, 8,38. naprava ki zaznava različne spremembe, mehansko čutilo, 14,2. ime rokometša Krivokapiča, 15,39. starogrška gorska nimfa, 16,3. italijansko ime za mesto Videm, 17,30. način konjskega teka, 19,53. začetnici imena in priimka vodje našega narodno-zabavnega ansambla, 20,4. odprtina v zidu, 21,27. droben povzročitelj bolezni, 22,50. kratica društva inženirjev in tehnikov, 23,5. ime slovenskega slikarja Šubica, 24,24. ime skladatelja in popevkarja Dediča, 25,47. grška boginja zmage, 26,6. kemijski simbol za prvino kobalt, 27,21. duri, 28,44. znan drevesni škodljivec, 29,7. Agamenomov morilec iz starogrške mitologije, 31,34. stavek ali skladba v zelo počasnem tempu, 33,18. površina, območje, 35,41. jezikovni novotar, kdor uvaja nove besede, 38,8. pomembno grško pristanišče (Thesalonike), 40,32. ime pesnika Aškerca, 42,55. avtomobilska oznaka Libanona, 43,9. grški bog ljubezni, 44,28. potomec Špancev v južni Ameriki, 45,51. turški velikaš, 46,10. nogometni stadion v Budimpešti, 47,25. dedno pogojena potreba, 48,48. surovina za pivo, 49,11. soglasnik in samoglasnik, 50,22. del radijske ali TV antene, 51,45. iransko nomadsko pleme, 52,12. odličen izkaz, 54,36. sistem načel in pravil za znanstveno raziskovanje, 56,13. tiskarsko sito, 57,37. nivo vode.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
14							15						
16					17	18				19			
20				21						22			
23			24						25				
26		27						28					
29		30				31	32						
						33		34	35			36	37
38	39				40	41						42	
43				44							45		
46				47							48		
49				50							51		
52		53						54	55				
56										57			

ALI VESTE...

Tovariš Tito je bil med peto ofenzivo na Ljubinem grobu ranjen v roko. Nemški letalci so med strmoglavljanjem z bombami zasipavali partizanske položaje. Tovariš Tito se je spominjal tistih trenutkov takole:

»Zaklonil sem se za podrto bukvijo, kar je trščila ob meni bomba in me je obdala tema. Za trenutek se mi je zdelo, da sem mrtev. Moj pes Lux, ki mi je s telesom zavaroval glavo, je ležal razmesarjen... Sredi tega razdejavanja se mi je pogled ustavil na polomljenem drevesu, ki je na njem žalostno čivkala ptičica. Eksplozija ji je prebila nožico in polomila krila... Uboga stvarčica je stala na eni nogi in prhutala s krilcem. Ta prizor se mi je globoko vtisnil v spomin...»

Ali veste kako se imenuje področje kjer se nahaja Ljubini grob in kjer je bil ranjen tovariš Tito?

Opij uporabljamo za lajšanje bolečin. O zdravljenju z opijem beremo že v 7000 let starih Sumerskih zapisih. Opij pa je mogoče tudi kaditi. Kajenje povzroča kratkotrajno opojnost in prijetno vznemirjenje, katerima pa sledita utrujenost in mlahavost. Pogosto uživanje opija telo zastrupi, to pa se odraža v hujšanju, nespečnosti in vrtoglavici.

Ko se je na Kitajskem začelo širiti kajenje opija (v začetku prejšnjega stoletja) je vlada prepovedala ves uvoz opija. Angleži, ki so imeli od prodaje opija velike koristi, se prepovedi niso držali in tako je prišlo do znamenite opijske vojne. Trajala je tri leta. Kitajci so bili prisiljeni sprejeti neenak mirovni dogovor. Odpreti so morali vrsto pristanišč tudi dovozu opija, eno največjih pristanišč pa so sploh morali odstopiti Angležem. Ali veste katero?

Vemo da se vse stvari zaradi toplote širijo. Pri manjših stvareh je to raztezanje tako majhno, da ga ne opazimo. Čisto drugače je pa pri velikih rečeh. Eifflov stolp v Parizu, ki je visok 310 metrov, v vročem dnevu zraste kar za nekaj centimetrov.

Ali veste za koliko?

ANAGRAMA V VPRAŠANJH

Kako je ime staremu kitajskemu filozofu ki je nase prevzel FUNKCIJO zaščitnika modrosti, kreposti, pravičnosti in zvestobe staršem?

Kakšne vrste kmet je POLDE če hodi CELJE kupovat motike?

REŠITEV IZ PREJŠNJE ŠTEVILKE NAGRADNO VPRAŠANJE

Rešitev za vpis v nagradni kupon: RUMENA

1. nagrado 300 din prejme: Rok Zahrastnik, Hotemež 61433 Radeče
2. nagrado 200 din prejme: Janez Bučar, Čopova 16, 63000 Celje
3. nagrado 100 din prejme: Janez Jakič, Glinškova pl. 61113 Ljubljana

Nagrajencem iskreno čestitamo! nagrade boste prejeli po pošti.

MALA KRIŽANKA
Vodoravno: MOTO, ORIKS, PAVA, SAHIB, URA, ODA SINOD, ORADA, RACIN, CONA.

MAGIČNA LIKA DVOJČKA
Prvi lik: LOKRUM, OPROGA, KRAVAR, ROVINI UGANDA, MARJAS.

Drugi lik: EVROPA, VRATAR, RAMONA, OTOKAR, PAMA, ARARAT.

Bodeči

NOVI tednik

CELJE PRED VELENJEM

Dobili smo nove podatke, ki kažejo, da je Celje spet pred svojim (večnim) rivalom Titovim Velenjem. V primerjavi cene tako imenovane gospodinjske košarice je namreč Celje v Sloveniji na drugem mestu, Titovo Velenje pa šele na predzadnjem.

No, vsaj v tem pogledu Velenjčani Celjanom ne zavidajo.

KDOR V ROKAVICAH BIJE BOJ ZA ZMAGO, TA LAHKO TO PLAČA DRAGO, DRAGO!

SLOVENSKA VOZNIŠKA

Mi, Slovenci, vinca ne prodamo, ker le z vincem mi voziti znamo!

Slovenija je postala kulturnejša! Čeprav so včasih rekli, da so orgle cerkveni instrument, je postala Slovenija kulturnejša zdaj prav zaradi znamenitih orgel v Cankarjevem domu. To so ene najboljših orgel v Evropi. In najdražje tudi!

ČUDNO - GLAVA JE NA VRHU TELESA, PA VENDAR DOBIMO PO NJEJ TOLIKO NIZKIH UDARCEV.

VPRAŠANJE

- Kdo pravi, da v potoku, ki teče skozi Šmarje pri Jelšah, ni prav nobenih živali?!

- Saj so v njem vendar podgane!

ZAKAJ

- Čuj, zakaj pa se Janez zadnji čas drži tako važno?

- Zato, ker misli, da je zdaj več vreden. Sladkor se je podražil, on ima pa sladkorno bolezen.

V večini evropskih držav so končali poletni delovni čas. Uro so spet pomaknili za eno uro nazaj.

Tudi veliko naših delavcev je prešlo s poletnega na zimski delovni čas: s pliva so prešli na vinjak.

ČUDNO

Pravijo, da je naše mleko vse bolj podobno vodi.

Čudno, da se kljub temu vseeno tako rado skisa!

KONČNO

Končno je le veliko občanov začelo »pometati pred lastnim pragom«.

Veliko je namreč takih, ki kritizirajo čez našo družbo.

Znano pa je, da smo družba mi vsi!

ZGLEDI VLECEJO

(Zraven si lahko požete pesem - Ne maraj za težave)

S parolo »Investicije je treba omejiti!« so v občini Zgledno mesto pričeli pomembno sejo. Sicer je bilo nekaj pomembnih sej že prej, vendar se je potem zamenjalo nekaj pomembnih občinskih mož in tako so s pomembnimi sejami morali začeti znova.

- Tovariši, stvar je resna. Zadeve se moramo zdaj resno lotiti, ali kakor bi rekli nekateri: bika je treba res zgrabit za roge. Ne gre več tako kot doslej. Glejte statistične podatke - ves čas odkar se pri nas borimo za zmanjšanje investicij, so se te znižale le za en odstotek. Pa še tu moramo statistiki res verjeti. Govorili in govorili smo, da moramo na področju investiranja narediti red, sprejeli smo ustrezne ukrepe in se zavezali, da bo bolje. In kaj smo dosegli? Nič! Nič, vam pravim.

- Ja, to je res zaskrbljujoče. Skoraj neverjetno. Če samo pomislim, da smo vendar na tem področju začeli delati. Saj smo vendar pri nas mislili ustaviti gradnjo družbenega prostora.

- In v naši krajevni skupnosti smo že skoraj mislili ustaviti gradnjo kopališča.

- Pa, kolikor vem, so v sosednji občini mislili ustaviti gradnjo občinskega poslopja.

- V severni občini pa so se skoraj odločili, da bodo ustavili gradnjo tovarne, za katero vedo, da izdelkov ne bodo imeli kam prodati.

- V južni občini so tudi mislili ustaviti gradnjo umetniškega paviljona.

- Vidite, vidite, povsod so mislili, naredili pa niso nič. Zato je treba začeti zdaj znova in zares.

- Pa mislite, tovariš predsednik, da bi moralo to veljati tudi za nas? Saj veste, tisto, kar smo začeli...

- No, ja - nekako se bomo morali sporazumeti. Kar smo že začeli graditi, no, ja, to bo pač treba nadaljevati. Stvari se dražijo. Moramo jih dokončati. To bomo že dogradili. Pa tiste načrte, ki smo jih sprejeli za to obdobje, bomo tudi uresničili. Drugače pa, tovariši, na področju investiranja moramo zavzeti odločna stališča. S takim stanjem kot je sedaj, moramo prekiniti. Se strinjate z mano?

- Seveda se. Če povsod drugod tako mislijo, zakaj ne bi še mi!

ZDRAVILNE RASTLINE

JANEŽ

Janež (*Pimpinella anisum L.*) je enoletna, zeljasta rastlina, velika do en meter. Spodnji listi so okroglasti, na dolgih pecljih in grobo narezljani; srednji so dvopernati, a gornji so ozki in trikrat razdeljeni. Majhni beli cvetovi tvorijo ščitasta socvetja. Posamezni cvet ima pet lističev, pet prašnikov in nizko ploščico, v sredini podolžno razdeljeno na dva dela in je zaradi tega tudi plod podobno razdeljen. Plod je sivo zelene barve, ploščat in poln mastnega eteričnega olja, ugodnega vonja in okusa. Vsebuje do 4% eteričnega olja, precej beljakovin, sladkorja, anetola, in slično. Na zraku in svetlobi se janeževo olje kvari in postane strupeno. Zato ga moramo shraniti v temnem in hladnem prostoru v temni steklenici z obrušeni zamaškoma.

V glavnem uporabljamo kar semena (fructus anisi) in ga dobimo v lekarni. Ljudsko zdravilstvo pa uporablja tudi korenino, ki jo dobro posušimo in zmeljemo v prah. Vzamemo eno čajno žličko semena in ga skupaj z vodo ali mlekom zaužijemo. To pomaga če nas muči astma, ali imamo slab apetit, pomirja živce. Še boljši učinek dosežemo, če seme zdrobimo in pomešamo z medom. Če pa vzamemo žličko semena in ga zdrobimo ter skuhamo na mleku z dodatkom žlice medu, dobimo dobro domače zdravilo zoper napenjanje in za ublažitev hudega kašlja.

Sedaj si lahko pripravimo tudi čajno mešanico in sicer zoper kašelj - dva dela janeža, en del lučnika, en del topotčevih listov in dva dela bezgovih jagod. Žlico te mešanice poparimo in pustimo pokrito, da se nekoliko ohladi, zasladimo z žlico medu in pijemo večkrat na dan, če smo prehlajeni, če se ne moremo izkašljati. Ljudsko zdravilstvo pa priporoča tudi zvečenje samih semenk in sicer proti nespečnosti, proti glavobolu, zlasti pa to priporoča doječnicam, ker eterično olje vzbuja izločanje mleka, pa tudi dojenček bo imel manj vetrov, ker se janeževo olje izloča tudi z materinim mlekom. Če pa že matere ne morejo zvečiti janeževih plodov naj pijejo čaj sestavljen iz enakih delov janeža, kumine, kamilic in šipka.

BORIS JAGODIČ

MRAZNICA, PRAVA ŠTOROVKA...

Smo tik pred zdajci, ko bo iz starih štorov, ob obronkih in v vlažnih, meglenih predelih začela rasti tako težko pričakovana goba štorovka. Marsikateri »gobar« sploh skozi vso gobarsko sezono ne gre v gozd, temveč čaka, da zasliši novico, »rastejo štorovke...« To je pač goba, ki se lahko nabere v velikih količinah, kar pomeni, da ni treba hoditi in tekati sem ter tja, temveč lahko gobjo ozimnico nabereмо v trenutku oziroma v zelo kratkem času.

Poudaril bi, da je štorovka pogojno užitna goba, kar pomeni, da je treba izpolniti določen pogoj pri pripravi omenjene gobe. Ta pogoj je, da štorovko prekuhamo in odljemo vodo, kajti surova štorovka je strupena. Za marsikaterega ljubitelja narave in seveda gob je štorovka izredno lepa goba, posebno še tedaj, kadar jo utrgamo v šopu. Sicer pa mraznica v kulinaricnem pogledu spada v I. kakovostni razred. Zelo okusne so pečene in ocvrte ali dušene z jajci. Nenadkriljive pa so vložene v kis. V zmrzovalniku zdržijo kakšnih osem mesecev, vendar zmrzovanje ni najbolj priporočljivo, ker štorovke potemnijo in osteklenijo.

AMADEO DOLENC

RECEPT TEDNA

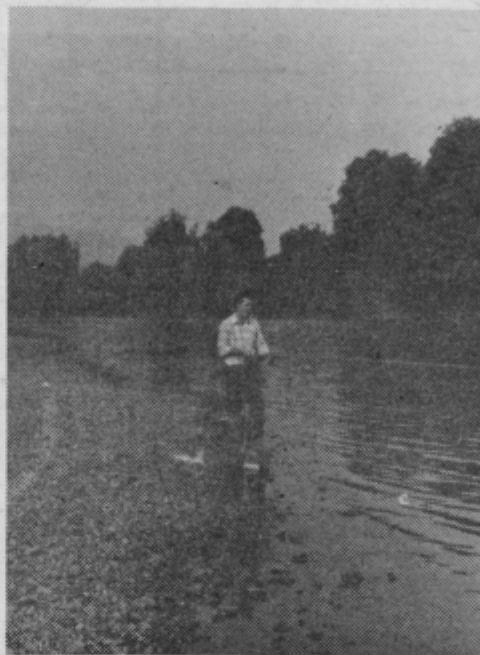
KROKETI IZ ŠUNKE Z GOBAMI

Sestavine: 20 dag šunke, pest suhih gob (ali dve sveži), 15 dag sesekljane nemastne govedine, 15 dag moke, 3 jajca, 10 dag naribanega sira, žlica masla, pol litra mleka, ščepec peteršilja, ena srednja čebula, drobtine, ščepec muškatanega oreščka, olje, sol, poper.

Najprej suhe gobe namočimo v mlačni vodi. Če imamo sveže gobe, jih dušimo na čebuli, čez nekaj časa dodamo sesekljano nemastno govedino, solimo, popopramo in dušimo, dokler je potrebno.

Polovico moke prepražimo posebej v preostalem maslu in dobro mešamo, da se ne delajo grudice. Razredčimo s toplim mlekom, ki ga dodajamo po malem, solimo, popramo in kuhamo nekaj minut. Nato odstavimo z ognja, dodamo nariban suh sir in mešanico mesa ter gob s sokom, v katerem smo dušili, sesekljano šunko in sesekljan peteršilj, začimimo z muškatinim oreškom in povežemo vse skupaj z enim jajcem.

Mešanico stresemo na pomokano desko in jo zgladimo na debelino prsta. Ko se je shladila in strdila, jo razrežemo v pravokotnike in jih z rokami oblikujemo v velike zamaške. Potresemo jih z moko, pomočimo v razžvrkljani jajci in v drobtine ter ocvremo v vročem olju, da zarumenijo po vseh straneh. Postrežemo vroče ter ponudimo zraven še solato iz čebule, soli, kisa in bučnega olja. Zraven se prileže kozarec črnega vina.

POKAL SAVA V MARIBOR

Slovenski ribiči so se minulo soboto ob bregovih Save v Radečah srečali na 9. tradicionalnem turnirju za pokal SAVA. Sodelovalo je 25 ekip ribiških družin iz Maribora, Litije, Sijaja, Sempetra, Sevnice, Brestanice, Krškega, Radeč, Murske Sobote, Straže-Save in Ljubljane, Vevč, Brezic, Laškega, Zagorja in Hrastnika. Skupno je 76 tekmovalcev ujelo 214 rib ali 213,19 kilograma.

Med posamezniki je bil daleč najboljši Mariborčan Anton Klampfer s 3200 grami, drugo mesto je zasedel Marjan Kocman iz ribiške Družine Vevče 3132 grami, tretja pa je bila, kar je največje preseženje, Marija Leskošek iz ribiške družine Brezice-Krško s 3105 grami. Med družinami so tokrat slavili Ljubljanci iz ribiške družine Straža-Sava s 27 točkami, tretji pa so ribiči družine Brestanica-Krško. Iz celjske regije so se tekmovalci udeležili poleg domačinov še ribiči iz Laškega in Sempetra. Prvi so bili sedmi, Sempeterčani pa osemnajsti. Kot zanimivost naj povemo, da je letošnji državni prvak med športnimi ribiči iz Krškega Dušan Vončajnik osvojil šele 17 mesto. Najtežja riba, ki jo je ujel Mariborčan Klampfer, zmagovalček tekmovalca, je tehtala 3000 gramov.

Po besedah tajnika ribiške zveze Slovenije, tovariša Podlesnika, pa so ribe, ki so jih lovili v Savi, še vedno zastrupljene, zato ne priporoča, da bi se znašle velikokrat na jedilniku slovenskih družin. Sodi pa to tekmovalstvo v okvir letošnjega praznika radeške krajevne skupnosti.

FRANCI KADUNC

GORA OLJKA: DOM KOT NOV

V soboto so v okviru krajevnega praznika KS Polzela odprli obnovljen planinski dom PD Polzela na Gori Oljki. Slovesnosti se je udeležilo veliko planincev od blizu in daleč ter predstavniki republiške planinske zveze in sosednjih planinskih društev. Kako so potekala obnovitvena dela je govoril predsednik PD Polzela Vili Vybihal in poudaril, da je bil dom obnovljen z veliko družbeno pomočjo in osebno prizadevanostjo med mnogimi delovnimi akcijami. Opravili so več kot 6000 udarniških ur, nekateri planinci so jih opravili po več sto. Dom ima sedaj 15 sedežev v petih prostorih, veliko razgledno teraso, 15 postelj v devetih sobah in 30 skupnih ležišč. Poleg tega ima moderno kuhinjo, sanitarije in kleti. V imenu KS Polzela je planincem izrazil priznanje za to veliko delo podpredsednik skupščine KS Polzela Marjan Sever, v imenu Planinske zveze Slovenije pa Tine Bučar, ki je Viktorju Kojcu izročil zlati znak Planinske zveze Jugoslavije, Ernestu Štoklesu in Janku Šalamonu pa zlati znak Planinske zveze Slovenije.

Po krajšem kulturnem programu je dom odprl 70 letni Ernest Jelen, ki je najstarejši član PD Polzela.

Ob tej priložnosti so proslavili tudi 10 letnico Savinjske planinske poti, ki ima 26 obveznih točk, doslej pa jo je prehodilo 955 planincev-transverzalec. O tem je govoril Stanko Šorman, nato pa so 74 planincem podelili značko za opravljeno Savinjsko planinsko pot.

T. T.

KOMPASOVA SMUČARIJA NA STARTU

PREDPROGRAM

KOMPAS
JUGOSLAVIJA

smučanje · skijanje
82-83

KRANJSKA GORA	
Hotel Kompas	2., 9., 30. 1., 6. 2. od 16. 1. do 26. 1.
Motel Kompas	9., 30. 1., 6. 2. od 16. 1. do 26. 1.
Alpina	9., 30. 1., 6. 2. od 16. 1. do 26. 1.
BOHINJ	
Kompas	8., 15., 22., 29. 1., 5. 2.
Jezero	8., 15., 22., 29. 1. 5. 2.
Bellevue	8., 15., 22., 29. 1. 5. 2.
Dom Savica	8., 15., 22., 29. 1. 5. 2.
Dom Ukanc	8., 15., 22., 29. 1. 5. 2.
Ski hotel Vogel	8., 15., 22., 29. 1. 5. 2.
BLED	
Kompas	3., 10., 17., 24., 31. 1., 7. 2.
LJUBELJ-ZELENICA	
Kompas	8., 15., 22., 29. 1., 5. 2.
BOVEC - KANIN	
Kanin	18. 12. 82 ① 26. 12. 82 ① od 8. 1. do 12. 3. od 12. 3. do 23. 4.
odhodi vsako soboto polasci svake subote	
Alp	26. 12. 82 ① 8., 15., 22., 29. 1., 5. 2.
JEZERSKO	
Planinka	8., 15., 22., 29. 1., 5. 2.
KOPE-SL. GRADEC	
Kompas hotel Pohorje	8., 15., 22., 29. 1., 5. 2.
Grmovškov dom	8., 15., 22., 29. 1., 5., 12. 2.
ROGLA	
Planja	8., 15., 22., 29. 1. 5., 12., 19. 2.
Dobrava	8., 15., 22., 29. 1. 5., 12., 19. 2.
ŠAR PLANINA	
Popova Šapka	8. 1. - 25. 4. vsako soboto svake subote
Slavija	
JAHORINA	
Panorama	8., 15., 22. 1.
BOHINJ	
Kompas bungalovi	8., 15., 22., 29. 1., 5. 2.
BOVEC - KANIN	
Apartmaji / apartmani Kaninska vas vsako soboto / svake sub.	18. 12. 82 26. 12. 82 8. 1. do 25. 4.
ROGLA	
Brinje - apartm.	8., 15., 22., 29. 1., 5. 2.
Bungalovi	8., 15., 22., 29. 1., 5. 2.

PAMPEAGO	
Sporthotel Pampeago	8., 15., 22., 29. 1. 12. 3.
Rododendro	2., 8., 15., 22., 29. 1. 5. 2. 5., 12., 19., 26. 3. 3. 4.
Scoiattolo	8., 15., 22. 1.
Erika	15., 22., 29. 1.
ALLEGHE	
Coldai	8., 15. 1. 5. 3.
Central	22. 1. 29. 1., 5. 2.
Garni	22. 1. 29. 1., 5. 2.
NEVEGAL	
Olivier	8., 15., 22., 29. 1. 5. 2.
Olimpo	8., 15., 22., 29. 1. 5. 2.
PASSO PORDOI	
Pordoi	14., 22. 1.
FALCADE	
Belvedere	15., 22., 29. 1.
BRUNICO	
Martinerhof	8., 15., 22., 29. 1.
NEVEGAL	
Le torri	8., 15., 22., 29. 1. 5. 2.
ALLEGHE	
Residence	8., 15., 22. 1. 29. 1., 5. 2.
Renato	8., 15., 22. 1. 29. 1., 5. 2.
FALCADE	
A Molino / Al Sas	15., 22., 29. 1.
BRUNICO	
S. Martino	8., 15., 22., 29. 1.
PAMPEAGO	
Ciresa - Tesero	8., 15., 22., 29. 1. 5., 12. 3.
Pichler - Egen	

**JASNA -
N. TATRE**

Bystrina	8., 15., 22., 29. 1., 5. 2.
Kosodrevina	8., 15., 22., 29. 1., 5. 2.

Ceprav je šele september, ne bo napak, če boste vedeli, kam boste lahko odšli na smučanje in kako globoko bo potrebno seči v žep. Kljub temu, da ima Kompas na razpolago šele

predprogram s pustimi tabelami, se že lahko prijavite v vsaki Kompasovi poslovalnici. Letos je Kompas občutno povečal predvsem število postelj v domovini in omogočil bogato izbiro za vsak okus, žep in znanje smučarskih veččin. Izbirali boste lahko med hoteli, zasebnimi sobami in apartmaji.

Kljub povečanemu številu ležišč pa to število ni neskončno. Pri Kompas priporočajo, da se prijavite čimprej. Če boste to storili do 15. NOVEMBRA, vam bo Kompas priznal poseben 5-odstotni POPUST.

TURISTIČNA IN GOSTINSKA DELOVNA ORGANIZACIJA KOM-

LOČE-LATSCHACH	
Pirker	19. 12. 82 26. 12. 82 ① 8., 15., 22., 29. 1. 5. 2.
KORALPE	
Berger	15., 22. 1.
E. Jäger	8., 15., 22., 29. 1.
H. Jäger	8., 15., 22. 1.
SCHLADMING	
Neuwirt	15., 22., 29. 1. 12. 3.
Trinker	8., 15., 22., 29. 1. 12. 3.
BAD KLEINKIRCHH.	
Malinowski	8., 15., 22., 29. 1.
Radi	8., 15., 22., 29. 1.
KORALPE	
Waldrast-Gästehaus	8., 15., 22. 1.
TAUPLITZ	
Berghotel	15., 22., 29. 1. 12., 19. 3.
SCHLADMING	
Mitterhofer	8., 15., 22., 29. 1. 12. 3.
OBERTAUERN	
Winter	15., 22. 1.
AVORIAZ	
Snow	7., 14., 21., 28. 1. 4., 11., 18. 3.
AVORIAZ ①	
Snow	7., 14., 21., 28. 1. 4., 11., 18. 3.
Portes du Soleil	7., 14., 21., 28. 1. 4., 11., 18. 3.
Les Alpagnes	7., 14., 21., 28. 1. 4., 11., 18. 3.
TIGNES ② VAL D'ISERE ②	
Lavachet / Val Claret	7., 14., 21., 28. 1. 4., 11., 18. 3.
LES MENUIRES ③	
Reberty / Vacances	7., 14., 21., 28. 1. 4., 11., 18. 3.
CHAMONIX ④ Vacances	7., 14., 21., 28. 1. 4., 11., 18. 3.
ISOLA 2000 ⑤	
Front de Neige / Hameau	7., 14., 21., 28. 1., 4. 2. 4., 11., 18. 3.
LES ARCS ⑥	
La Nova	7., 14., 21., 28. 1. 11., 18. 3.

PAS JUGOSLAVIJA JE GENERALNI POKROVITELJ JUGOSLOVANSKE MOSKE ALPSKE SMUČARSKRE REPREZENTANCE ZA OLIMPIJSKE IGRE SARAJEVO 1984.

PROMETNA AKCIJA V OKVIRU NNNP 82

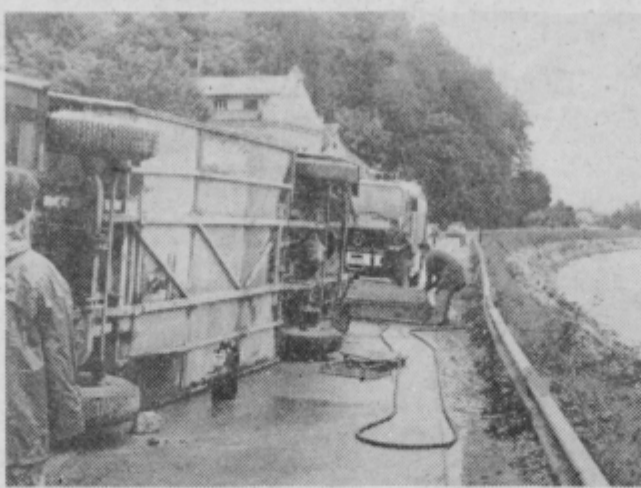
USPEL NENADNI PREIZKUS

Prometni inšpektor Franc Lavrič ocenjuje akcijo

»Danes okrog 10. ure se je na Partizanski cesti v Celju zgodila huda prometna nesreča med voznikom avtobusa in voznikom tovornega avtomobila, ki je v cisterni prevažal žvepleno kislino. Trčenje je bilo tako silovito, da se je avtobus Izletnika Celje, poln potnikov, prevrnil in začel goreti.

Cisterna Cinkarne Celje se je nagnila na desni bok, pri tem je začela iztekati žveplena kislina v Savinjo. Silovito trčenje je sprožilo tudi zemeljski plaz, ki je zasul del avtobusa. Po prvih ugotovitvah je več kot deset potnikov hudo poškodovanih, najmanj dva pa sta že podlegla poškodbam.

Takšnih primerov je na žalost na naših cestah vsak dan več, v opisanem pa gre na vso srečo samo za akcijo, ki so jo v okviru NNNP 82 (tu je promet poleg požarne varnosti na prvem mestu), izvedli delavci UNZ Celje. S to akcijo, ki je potekala v popolni tajni pripravljenosti, so hoteli preveriti pripravljenost vseh tistih služb, ki lahko sodelujejo pri odstranjevanju posledic nastale nesreče. Veliko prejšnjih vaj je bilo že vnaprej znanih in zaradi tega so se ljudje, ki so sodelovali

v njej, lahko nanje tudi bolje in temeljiteje pripravili. Tokrat ni bilo tako. Vajo so izpeljali, kakšni pa so rezultati?

O tem FRANC LAVRIČ, prometni inšpektor pri UNZ Celje, ki je vodil akcijo: »V vaji so sodelovali tisti, ki morajo pri odstranjevanju posledic prometne nesreče, vendar za to niso vedeli, niso bili prej obveščeni. Vedeli so samo pri Izletniku, Cinkarni in Cestni Kanalizaciji, ki so za imitacijo nesreče dali ustrezna vozila. Vse je pote-

kalo izredno dobro in lahko rečem, da smo v Celju dobro pripravljeni za ublažitev posledic ob določeni nesreči. To velja za Reševalno postajo, bolnišnico, pogrebni zavod in druge, žal pa je odlovedal Zdravstveni dom, pa čeprav smo jih prosili za pomoč in sodelovanje. Splošna ocena je, da je vaja uspešna, morebitne pomanjkljivosti - tudi te so bile - pa bomo pri naslednjih podobnih vajah poskušali odpraviti.»

TONE VRABL

PROMETNE NESREČE

NENADNO ZAVIJANJE V LEVO

Iz Zetal proti Rogatcu se je peljal s kolesom na pomožni motor ERNEST KRANJEC, 22, iz Rogatca, za njim pa je vozil z osebnim avtomobilom KRSTOMIR RULIČ, 24, iz Titovega Velenja. Nenadoma pa je kolesar, ne da bi prej nakazal spremembo smeri vožnje, zavil z levo, zato ga je voznik osebnega avtomobila, ki ga je nameraval prehiteti, zbil. Kolesar se je pri padcu težje poškodoval.

MRTEV SOPOTNIK

V Konjiški vasi sta se srečala voznika osebnih avtomobilov FRANC GABER iz Zič in RUDOLF OREŠNIK. Ker sta oba vozila po sredini vozišča, sta se oplazila. Pri nesreči se je težje poškodoval sopotnik v Gabrovem vozilu, 17-letni MARJAN ZDOLSEK, iz Kamne gore, ki je kmalu po prevozu v celjsko bolnišnico umrl. Škode pri nesreči je za okoli 100.000 dinarjev.

PREHITRO PO OVINKASTI CESTI

Iz Griž proti Žalcu je vozil z osebnim avtomobilom RUDOLF FURLAN, 27, iz Kasaz. Po precej ovinkasti cesti pa je vozil z neprijetno hitrostjo, zato ga je začelo

zanašati, nakar se je avtomobil večkrat prevrnil. Lažje sta se poškodovala voznik FURLAN in sopotnica ANICA TOMAŽ, težje poškodbe pa ima 16-letna sopotnica. Škode na vozilu je za 140.000 dinarjev.

TRČENJE NA LEVI STRANI

Voznik osebnega avtomobila JOŽE GOLIC, 31, iz Seš, je vozil iz Žalca proti Sempetru. V bližini gostilne Storman, je nenadoma zapeljal v levo in trčil v osebni avtomobil, ki ga je nasproti pripeljal MARTIN STORMAN, 49, iz Drobtrše vasi, ki se je Goliču sicer umikal, trčenja pa ni mogel preprečiti. Pri nesreči, pri kateri je škoda za 110.000 dinarjev, se je težje poškodoval voznik Storman.

ZAMEJSKI ŠPORTNIKI V AERU

Delavci celjskega AERA navezujejo trdne prijateljske stike z našimi zamejskimi Slovenci v Italiji.

V soboto, 25. septembra je bila na enodnevnem obisku v delovni organizaciji AERO skupina članov športnega društva BREG iz Doline pri Trstu, ki jih vodi prizadeveni rojak in športni delavec Silvan Klavian.

Predstavniki vodstva in Konference sindikata delovne organizacije AERO so gostom predstavili delo in življenje v svojem kolektivu, zamejski rojaki pa so orisali prizadevanja in uspehe svojega društva, ki združuje 450 Slovencev iz Doline in tržaške okolice.

Sobotno popoldne so namenili ogledu Celja in prijateljskemu srečanju - rekreativnim tekmam v malem nogometu na igriščih na Skalni kleti.

Na turnirju so tudi tokrat, nogometaši so se srečali že lani na gostovanju v Italiji, zmagali so igralci celjskega AERA, čeprav izidi niso bili najpomembnejši, saj je bil namen srečanja z našimi rojaki poglobljanje stikov in nadaljevanje potrjevanja tradicionalnih vezi, ki nam vsem veliko pomenijo.

Prisrčno in iskreno sodelovanje z našimi zamejskimi Slovenci se bo uspešno nadaljevalo in tudi v prihodnje prispevalo nemajhen delež pri podpori njihovih prizadevanj, povezavi z matično domovino in graditvi mostu prijateljstva med narodi.

TONE ŠKERBEC

7. SREČANJE ŠPORTNIKOV-UPKOJENCEV V CELJU

Celje je bilo 25. septembra gostitelj športnikov-upokojencev Slovenije. Zbrali so se šahisti in strelci iz 18 občin, zmagovalci medobčin-skih srečanj.

Prireditelje tega srečanja je bila Zveza društev upokojencev Slovenije, organizator pa je bilo Društvo upokojencev Celje, pokroviteljstvo nad srečanjem pa je prevzel Občinski sindikalni svet Celje.

V jedilnici Doma upokojencev v Celju so po ogorčenih borbah slovesno razglasili rezultate ter zmagovalcem izročili lepa priznanja, ter seveda tudi lične pokale. Priznanja so dobili vsi udeleženci, pokale pa prve tri ekipe.

To je bilo prisrčno srečanje starejših, pri merjenju svojih moči. Naloga so opravili z mladostno zagnanostjo, s smislom za humor in razvedrilo, vse je potekalo v pravem vzdušju.

In na koncu še zmagovalci. Pri šahovskem tekmovanju si je prvo mesto zasluženo priborila ekipa Društva upokojencev Trbovlje v postavi Rugelj, Jazbec, Frece in

Rupnik, ki je dosegla 20,5 točk. Le pol točke za njimi je bila ekipa DU Ljubljana Center, tretje mesto pa je zasedla ekipa DU Kranj s 19,5 točkami. Četrto mesto je zasedla ekipa DU Celje, šesto pa ekipa DU Titovo Velenje.

Pri strelcih pa je prvo mesto zasedla ekipa Društva upokojencev Murska Sobota v postavi: Ferencič, Šturm, Drole, Senčur. Nastreljali so 664 krogov. Druga je bila ekipa DU Maribor Pobrežje, tretja DU Nova Gorica, Laščani pa so bili osmi.

V soboto, 2. oktobra bodo zopet zbrani upokojenci iz cele Slovenije v Celju, tokrat pa kot tekmovalci v nabiranju gob, na 2. republiškem srečanju upokojencev-gobarjev Slovenije, kjer je prav tako pokrovitelj srečanja Občinski sindikalni svet, prireditelj Zveza društev upokojencev SR Slovenije in organizator Društvo upokojencev Celje. Tekmovalce bo gostil Dom upokojencev v Celju, ki mu gre za brezhibno in zelo dobro organizirano prehrano vsa čast.

KARL ŠMAUC

Pravniki za bralce

RAZVEZANA ZAKONCA IN STANOVANJSKA PRAVICA

»Predlog zakona o stanovanjskih razmerjih ne prinaša dramatičnih sprememb, vendar bo marsikatero vprašanje jasneje uredil... Zelo odmevna je novost (pojavi se je šele v predlogu zakona) pri urejanju zapletov, ki nastajajo ob razvezah. Po dosedanjih ureditvah se je moral razvezani zakonec, ki po sodni odločbi ni obdržal (ali pa ne pridobil) stanovanjske pravice, izseliti iz stanovanja. Vendar mu je moral tisti, ki je ostal v stanovanju, preskrbeti najpotrebnejše prostore. Ker ni dovolj stanovanj ali pa preprosto zaradi naganjanja tistega, ki bi se moral izseliti iz stanovanja, sta dostikrat bivša zakonca še naprej stanovala skupaj. Zakonski predlog uvaja v primerjavi z zdajšnjim polražajem radikalno novost, ki pa utegne sprožiti še precej pomislekov. Predlog je tak: prejšnji zakonec, ki po sodni odločbi ne obdrži oziroma ne pridobi stanovanjske pravice, se mora izseliti iz stanovanja najkasneje v enem letu po pravnomočnosti odločbe. Pri tem mu ne pripadajo niti najpotrebnejši prostori. Vse to velja tudi za tiste, ki so živeli v dalj časa trajajoči življenjski skupnosti in je ta skupnost razpadla.»

Po dosedanjih zakonskih ureditvah je določeno (člen 20 ZSR):

1. Če se zakonska zveza razveže, se lahko prejšnja zakonca sporazumno, kdo od njiju obdrži oziroma pridobi stanovanjsko pravico v stanovanju, za katero je bil imetnik sta-

novanjske pravice eden od njiju.

2. Če se prejšnja zakonca ne moreta sporazumeti o stanovanjski pravici, odloči o tem na zahtevo enega od njiju v nepravdnem postopku pristojno sodišče, na katerega območju je stanovanje; sodišče upošteva pri tem stanovanjske potrebe prejšnjih zakoncev, njunih otrok in drugih oseb, ki skupaj z njim stanujejo, razloge razveze in druge okoliščine.

3. Prejšnji zakonec, ki po sodni odločbi ne obdrži oziroma ne pridobi stanovanjske pravice, se mora izseliti iz stanovanja.

4. Zakoncu, ki se je dolžan po prejšnjem odstavku izseliti iz stanovanja, je treba preskrbeti najpotrebnejše prostore.

V nekem primeru je prišlo do razveze zakonske zveze, v kateri sta bila rojena tudi dva otroka, ki sta bila ob razvezi dodeljena v varstvo, vzgojo in oskrbo materi, ki pa ni bila imetnica stanovanjske pravice v stanovanju, v katerem je do takrat družina prebivala, ker je bilo stanovanje v enodružinski stanovanjski hiši - last moža že ob sklenitvi zakonske zveze. Prvostopno sodišče je v nepravdnem postopku odločilo, da pridobi stanovanjsko pravico na prej skupnem stanovanju razvezana žena, pri čemer je zlasti upoštevalo dejstvo, da sta bila oba otroka s pravnomočno razvezno sodbo dodeljena njej v varstvo, vzgojo in oskrbo. V pritožbi zoper prvostopni

sklep je nezadovoljni mož predvsem poudarjal, da je lastnik hiše, v kateri si bo ustvaril novo življenjsko skupnost s svojo izbranko (prejšnjo ljubico, zaradi katere je zakonska skupnost v resnici razpadla), ki je noseča itd. Zato ni sodišča, ki bi ga spravilo iz njegove hiše, za stanovanje njegove prejšnje žene in otrok pa naj skrbi tisti, ki je sprejel tako krivične zakone itd. Pritožbeno sodišče je njegovo pritožbo zavrnilo kot neutemeljeno in potrdilo izpodbijani sklep prvostopnega sodišča, pri čemer je poudarilo, da je stanovanjska pravica močnejša od lastninske. Kot lastnik bo upravičen zahtevati od bivše žene ustrezno stanarino, ostane pa mu tudi pravica zahtevati vselitev v stanovanje v njegovi hiši, če bo ponudil bivši ženi v zameno drugo, primerno stanovanje (84. člen ZSR). Seveda pa se bo iz svoje hiše dolžan izseliti, ko mu bo prejšnja žena zagotovila najpotrebnejše prostore. Do tega ni prišlo, ker se je tudi prejšnja žena ponovno poročila z delavcem, ki mu je delovna organizacija dodelila družbeno stanovanje, v katerega se je potem vselila tudi sama skupaj z otrokoma iz prejšnjega zakona.

Ali bo nova zakonska ureditev tako vprašanja drugače urejala in kako, je odvisno od zakonodajalca in bodoče sodne prakse posebnih sodišč združenega dela za stanovanjske spore, ki bi morala začeti delovati s 1. 1. 1983.

BORIS DEBIČ

SREČANJE POTAPLJAČEV V NEREZINAH

Kot vsako leto, so se štajerski potapljači po končanih treningih zbrali na zaključnem srečanju v Nerezinah, od 24. do 26. septembra. Srečanja se je udeležilo več kot 80 članov štajerskih klubov iz Celja, Maribora in Trbovelj ter večina članov pobratenega nerezinskega kluba Škarpina.

Udeleženci srečanja so izmenjali izkušnje pri doseganju klubskega delu, priložnost pa so izkoristili tudi za potapljanje z avtonomnimi potapljaškimi aparati in opravili več kot 20 potopov v globino od 10 do 40 metrov.

V soboto, 25. septembra so pripravili štajersko prvenstvo v podvodnem ribolovu,

ki ga je letos organiziral klub za podvodno dejavnost pri Ljudski tehniki Emu Celje. Prvenstvo je bilo dobro organizirano, organizatorjem bi lahko očitali le, da je bilo premalo spremljevalnih čolnov, zato so morali nekateri ribiči dalj časa vztrajati na enem lovnom področju, kar se je poznalo tudi pri rezultatih. V konkurenci 29 tekmovalcev je bil prvi Celjan Anton Krebs, ki je za ulov skoraj 3 kilogramskega ugorja zbral 5680 točk in si priboril Strupehove pokal, pokala za drugo in tretje mesto pa sta prav tako pripadla Celjanoma, Marjanu Vidoviču in Emilu Gregorčiču.

VALENTIN DAVID

PRODAM

ODLIČNO ohranjeno Z 101, letnik 77, prevoženih 66.000 km, prodam. Ključite v večernih urah (063) 850-161.

UGODNO prodam kombinirano peč za centralno kurjavo Stadler 35.000 cal. Franc Raček, Ulica bratov Frecetov 3, Celje, Ostrožno, pri Gasilskem domu.

VEČ vrst grozdja, razno sadje in domače žganje prodam. Adolf Lipuš, Zvodno 63, dostop iz Selc.

prodam Lado 1500, letnik 79, tel. 28-963, popoldan.

POCENI prodam Z 101 C, 42.000 km, moped T avtomatik 3 M, nov, sobno trim kolo, dirkalno kolo 10 prestav, barvni TV Gorenje. Inf. tel. (063) 710-856, popoldan.

PRODAM jabolka za stiskanje in za ozimnico, ter novi jabolčnik. Prevolnik, Cesta v Laško 12, Polule.

PRODAM nov silokombanji. Tel. 22-024.

PRODAM smrekove deske. Janez Štante, Verpete 13, Frankolovo.

PRODAM ali zamenjam za večji avto z doplačilom, GS club, 85.000 km, garažiran. Ogled v soboto ali nedeljo dopoldan. Vodšek, Škvarčeva 12, Celje.

KAMP prikolico brako-kamper s predprostorom, prodam. Torov, Čopova 9, Celje, 22-939.

R 4, letnik 76 ugodno prodam, za 4,5 M. Inf. popoldan na tel. 770-089.

PRODAM kravo – 3 leta, brejo. Golgranc, Ogorevc 3, Štore.

PRODAM hišo v Šempetru. Šifra: SAVINJSKA.

V SAVINJSKI dolini, v bližini Celja, ugodno prodam manjšo stanovanjsko hišo z vrtom in nekaj zemljišča. Inf. na naslov Milica Diklić, Kidričeva 1, Žalec, od 12. do 15. ure.

PRODAM električni štedilnik na 4 plošče. Paungartner, Delavska 16, Celje.

PRODAM 2 soda 400 l, grozdje kvinton samorodnica, ter rabljeni pohištvo. Škorc, Cesta na Dobrovo 62.

OPEL record 1900 prodam. Tel. 28-965

PRODAM avto Fiat 750, letnik 77, reg. do 28. 1. 83. Franjo Kukovič, Trg V. kongresa 3, Celje. Ogled popoldan, cena 4,8 M.

NEIZPRAVEN avto Zastava 430 F – zaprt, prodam za 1,5 M. Ogled Kleparstvo Zakovšek, Gorica 3, Mala Pirešica.

UGODNO prodam stiskalnico za grozdje in sadje 250 l. Inf. na tel. 21-247.

BARVNI televizor EI NIŠ prodam. Telefon (063) 22-719.

PRODAM štiri zimske gume Sava z jeklenim pasom 155x13 in dva platišča za 101. Telefon (063) 22-866.

PRODAM jabolka in jabolčnik. Martin Lešnik, Pristava 20, Dobrna.

NERCEDES 6 t kiper letnik 61, reg., brezhiben, ugodno prodam. Branko Salobir, Zabukovica 76, 63302 Griže.

ZASTAVO 101, ter Fiat 850 v celoti ali po delih prodam. Privožnik Stanko, Gornja vas 88, Prebold.

AVTORADIO Blaupunkt (brez kasetofona), dobro ohranjen in prenosno TV Iskra Pika, le malo rabljeno, ugodno prodam. Tel. 35-721.

UGODNO prodam, dve psički, nemški ovcarki z rodovnikom, star 9 tednov. Ivan Osetič, Vinska gora.

PRODAM malo posestvo ali zamenjam. Pot v Konjako 23, Voljnik. PRODAM 126 P, letnik 79. Vlado Zečevič, Čopova 25, Celje.

CENA MALIH OGLASOV:

– do 10 besed 120 din
– do 10 besed za naročnike 100 din
– vsaka nadaljnja beseda 8 din

Hkrati obveščamo bralce Novega tednika, da bo mali oglas objavljen v tekoči številki v primeru, da ga naročite najkasneje do vsakega ponedeljka, do 9. ure zjutraj.

Naslave oglaševalcev, ki so objavljeni pod šifro, v uredništvu nimamo. Vsi zainteresirani morajo zato oddati pismene ponudbe, skladno z vsebino oglasa in navedbo šifre, v oglasni oddelek.

PARCELO, travnik 3200 m², z lepim razgledom, primerno za vikend, na Zg. Polulah pri Celju, prodam. Inf. pri Krušič, Badovinčeva 2, Celje.

PRODAM navadno in knjižno omaro (nizki stil). Oglasite se lahko vsak popoldan v Milčinsko 4, stanov. 9.

PRODAM stroj za Opla letnik 71, Franc Rotar, Kapla 17, Tabor.

Prodam Opel kadett letnik 73, rdeče barve, za 140.000 din. Inf. po tel. (063) 720-120, od 18. do 19. ure.

PRODAM Zastavo 101, dobro ohranjeno, cena ugodna. Branko Falnoga, Verpete 22, Frankolovo. Ogled po 14. uri.

PRODAM mizarsko stiskalnico in vijake. Tel. 772-124.

FIAT 750 prodam. Videnšek, Zadobrova 117, Škofja vas.

PRODAM neškropljena jabolka za ozimnico ali za stiskanje. Jože Brinovec, Podvrh 72, 63314 Braslovče.

ZASTAVO 750 L, letnik dec. 77, prodam. Inf. po tel. (063) 751-157.

PRODAM nov sekular z motorjem. Ivan Vodončnik, Zadobrova 57 a, pošta Škofja vas.

PRODAM MZ 250 letnik 1979, športno opremljen. Janko Čepin, Zadobrova 87a, Škofja vas. Ogled popoldan.

R 4 prodam – reg. Tel. 21-178.

PRODAM avto VW 1200 letnik 67. Inf. tel. 21-871. Kadilnik Tomi, Trubarjeva 53b, Celje.

PRODAM trenutno zasedeno dvo in pol sobno stanovanje 75 m² v centru Celja. Ponudbe pod »GOTOVINA«.

PRODAM dobro ohranjeno diatonično harmoniko Mengeš Head. Stanko Esih, Gorliška 8, Celje.

Ugodno prodam FORD Escord letnik 70 in centralno peč 30.000 cal. Tel. 781-178 od 19. do 20. ure vsak dan.

PRODAM omaro z vitrino. Miha Ojstršek, Marija Gradec 29a, Laško.

PRODAM prikolico za osebni avto, nosilnost 500 kg. Zadobrova 71 c.

OTROŠKI voziček, stajico in Chicco stolček ugodno prodam. Gašparič, Starihova 1, tel. 33-860.

PRODAM sod 1000 l. Jože Žolnir, Lopata 41.

STISKALNICE nove, 40, 20 in 10 l, ter mlin za grozdje dobite pri Divjak, Zagred 76.

PRODAM Opel record 1700, letnik 1966, po delih. Kolar Helmut, Zidanškova 1, Celje.

PRODAM Zastavo 750, letnik 77. Branko Frece, Šentjanž 18, Štore.

PRODAM 3 peči kamin Emo 5, ter otroško posteljo z jogijem. Na rebru 2, tel: 27-431.

PRODAM trajno gorečo peč Emo 5, staro 1 leto. Vprašati na tel: 24-488.

PRODAM 550 kosov rabljenih, dobro ohranjenih salonitk. Avgust Jakše, Celje, Grčarjeva 10, tel. 35-800.

PRODAM Spačka letnik 75, tel. 32-112 int. 264 dop. in 32-852 popoldan.

PRODAM rabljeni 300 l sod. Anton Čepin, Celje, Dobrova 8.

AMI 8, letnik 74, obnovljen reg. do julija 1983, prodam. Inf. tel. 21-793 od 16. do 18. ure.

ZASTAVO 101 Confort, staro 6 mesecev, prodam. Inf. tel. (063) 772-127 int. 13 med 7. in 12. uro.

PRODAM lepo parcelo na sončni legi ob asfaltni cesti blizu Celja. Šifra: »Ugodno«.

UGODNO prodam osebni avto Zastava 750, letnik 76, dobro ohranjen, reg. do avgusta 83. Inf. Rajko Kolšek, Kasaze 8.

PRODAM raznovrstno pohištvo, okna, vrata. Skale 132, Zagrad, Celje.

UGODNO prodam dobro ohranjeno dnevno sobo Barbara. Ogled od 11. do 17. ure. Jože Veber, Vojkova 7, Celje.

AMI 8 ugodno prodam. Inf. do 14. ure na tel: 25-870 – Krampf.

TOVORNI avto OM Tigrotto 55, letnik 70, motor generalno obnovljen, poceni prodam ali zamenjam za osebni avto. Inf. po tel: (063) 722-135.

KUPIM

KUPIM garažo v centru Celja. Tel. 22-024.

PIANINO dobro ohranjen, kupim ali vzamem v najem. Tel. 26-461.

KUPIM starejšo hišo z vrtom ali manjšim zemljiščem na relaciji Frankolovo–Šentjur, do 60 SM. Šifra: »GOTOVINA«.

KUPIMO hišo v okolici Celja oz. Žalca. Ponudbe na tel. 24-115.

KUPIM nedograjeno hišo v ožji celjski okolici, do 1.500.000,00 din. Šifra: GOTOVINA – NEDOGRAJENA.

KUPIM večji gozd v okolici Celja ali Šmarja. Šifra: »ČEBELICA«.

STANOVANJA

DVEM dijakinjam oddam ogrevalno sobo z uporabo kopalnice. Inf. po tel. 27-319 od 19. do 21. ure.

ODDAM stanovanjsko hišo v najem za več let. Jože Lavbič, Dramlje 33.

DRUŽINA z otrokom išče stanovanje ali sobo z možnostjo kuhanja in pranja. Možna pomoč. Ponudbe pod: »REDEDEN PLAČNIK«.

MLAD fant išče sobo v Celju ali bližnji okolici. Možna tudi pomoč. Ponudbe pod »DOBRE USLUGE«.

MENJAM enosobno stanovanje, novo, s centralno kurjavo, za dvosobno ali več. Lahko tudi brez centralne. Šifra: MESEC OKTOBER.

slovensko ljudsko gledališče celje

Delavski svet SLOVENSKEGA LJUDSKEGA GLEDALIŠČA CELJE

razpisuje na osnovi 173. člena zakona o delovnih razmerjih prosta dela in naloge tehničnega vodje

Ker gre za dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi, bo delavec izbran za štiri leta.

Pogoji:
1. visoka ali višja izobrazba tehnične ali organizacijske smeri;
2. 5 let ustreznih delovnih izkušenj;
3. sposobnost organizacije in vodenja dela v skupini;
4. dobro poznavanje posebnosti dela v gledališču;
5. družbenopolitična aktivnost in predanost načelom samoupravljanja in socialistične morale.

Skupaj z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev naj kandidati predložijo koncept o načinu uresničevanja razvojnega programa SLG in opredelitev svoje vloge pri tem.

Prijave sprejemamo 15 dni po objavi razpisa. O izbiri bodo kandidati obveščeni 30 dni po zaključku razpisa. Kandidati naj pošljejo svoje prijave z dokumentacijo na naslov: SLG Celje, Šlandrov trg 5, p.p. 5, za razpisno komisijo.

MLADA družina vzame v najem stanovanje v Celju za dobo 2-3 let. Šifra: »PREDPLAČILO«.

SOBO s souporabo kopalnice oddam inteligentu. Šifra: »TAKOJ«.

PROFESORICA nujno išče opremljeno sobo s kopalnico ali souporabo v Celju. Šifra: OKTOBER.

ODDAM opremljeno sobo mirnemu dekletu. Kuhanje ni možno. Cigaletova 1, Celje, tel. 27-508.

STANOVANJE, dvosobno, komfortno, v bloku, zamenjam za večje s centralno kurjavo. Rosič, Miklošičeva 5, tel. 27-477 po 16 uri.

GARSONIERO ali sobo z uporabo kuhanja in kopalnice išče uslužbenka. Ponudbe pod šifro: »MIRNA«.

ZAPOSLOITEV

V REDNO delovno razmerje sprejememo PKV ali KV stavbnega kleparja. OD 18.000. Pliko, Celje, tel: 32-902.

DELO dobi priden in pošten delavec, lahko tudi nekvalificiran. OD po dogovoru. Inf. Adam Kožuh, Avtozaščita, Trnovlje pri Celju.

MIZARKEGA pomočnika in priučenega delavca potrebujem takoj. Plača po dogovoru. Mizarstvo Jože Škoflek, Klanc 83, 63204 Dobrna, tel. 778-065.

RAZNO

IZGUBIL se je lisast lovski pes pičar, rjavo bele barve. Sliši na ime Jaka. Prosimo, da ga vrnete na naslov Petrič, Trubarjeva 39, Celje.

PROSTOR all stanovanjsko poslopje primerno za mirno obrt, vzamem v najem. Ponudbe pod tel. 21-867.

V DOSMRTO oskrbo sprejmeva starejšo osebo brez svojcev, ki bi nama zapustila svojo hišo z vrtom, preseliva se k vam. Ponudbe pod: »DEDOVANJE«.

GARAŽO vzamem v najem. Plačam dobro. Predplačilo 1-2 leta. Šifra: SOLIDNA.

LJUBITELJEM živali oddam mlade mucke – tigraste. Oglasite se na tel. 28-050.

Srednja šola »Toneta Grčarja« za ekonomsko in družboslovno usmeritev v Celju

VPISUJE

v 1. letnik programa poslovno finančne dejavnosti – ekonomski tehnik.

Prijave sprejema delavska univerza Celje, Cankarjeva 1. Zadnji rok prijave je 10. oktober 1982.

ZAHVALA

Ob izgubi drage mame

Ane Felzer

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom in znancem, prijateljem za darovanje vencev in cvetja, ter duhovniku opravljen obred.

Žalujoča hčerka Veronika z družino in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta in dedka

BRANKA RAKIČA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, njegov grob zasuli z venci in cvetjem, na pa izrazili sožalje. Posebna hvala pevskega zboru AVTIK CELJE za odpete žalostinke ter tov. Kolenc Dinku za p. slovilne besede ob krsti. Enako hvala duhovniku za opravljen obred.

Žalujoči:

žena Ivanka, hčerka Vlasta ter vnuka Severin in Marcell

ZAHVALA

Ob težki elementarni nesreči, se iskreno zahvaljujem za pomoč Gasilec, Podjetju Remont, Zavarovalni skupnosti Triglav in sosedom. Vsem iskrena hvala.

IVAN PRAŽNIKAR
Brinarjeva 2, Celje

Ta mesec je minilo 10 let odkar je umrla draga žena in mama

Antonija Debelak

Vedno nam boš ostala spominu.

Mož, hčerki Marta in Nana

»METKA« tekstilna tovarna in konfekcija Celje Ipavčeva 22

Odbor za delovna razmerja TOZD Proizvodnja tkanin

objavlja prosta dela in naloge

1. tkalka – 8 oseb
2. previjalka votka – 2 osebi
3. barvar preje – 1 oseba
4. kalandrist – 2 osebi
5. pomožni delavec na suš. razp. stroju ARTOS – 2 osebi
6. pomožni delavec v barvarni navitkov – oseba
7. natik lamel – 2 osebi
8. čistilec s sesalcem – 1 oseba

Pogoji:

pod 1: zaželeno je končana osnovna šola. Delo je v treh izmenah s poskusno dobo 3 mesece. OD od 8.00 do 11.000 din.

pod 2: zaželeno je končana osnovna šola. Delo je v treh izmenah s poskusno dobo 3 mesece.

pod 3: zahteva se končana osnovna šola in 1 leto delovnih izkušenj. Delo je v treh izmenah s poskusno dobo 3 mesece.

pod 4: zahteva se končana osnovna šola, 6 mesecev delovnih izkušenj in odslužen vojaški rok. Delo je v treh izmenah. Poskusna doba je 3 mesece.

pod 5: zahteva se končana osnovna šola, 3 mesecev delovnih izkušenj in odslužen vojaški rok. Delo je v treh izmenah s poskusno dobo 3 mesece.

pod 6: zaželeno je končana osnovna šola, 3 mesecev delovnih izkušenj in odslužen vojaški rok. Delo je v treh izmenah s poskusno dobo 3 mesece.

pod 7: zaželeno je končana osnovna šola, 3 mesecev delovnih izkušenj. Delo je v dveh izmenah s poskusno dobo tri mesece.

pod 8: zahteva se končana osnovna šola in tri mesecev delovnih izkušenj. Delo je v dveh izmenah s poskusno dobo 3 mesece.

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev na naslov splošno – kadrovski sektor »METKA«, tekstilna tovarna in konfekcija Celje, Ipavčeva 22, Celje v 15 dneh po objavi.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 15 dneh po sprejetju sklepa o izbiri.

TV SPORED

CELJE, 3. 10.
POROČILA (Lj)
Ziv ZAV, otroška matineja (Lj)
ČLOVEKOVA GLASBA, glasbeni serija (Lj)
B. Čopić-A. Diklić: OSMA OFENZIVA, nadaljevanje in konec (Lj)
TV KAZIPOT (Lj)
SLOVENSKI PIHALNI ORKESTRI (Lj)
LJUDJE IN ZEMLJA (Lj)
Lendava: SPEEDWAY - za ZLATO ČELADO, prenos (za JRT 2) (Lj)
PRISLUHNI MO TIŠINI, oddaja TV Koper za slušno prizadete (Lj)
VISOK PRITISK, zabavno-glasbena oddaja TV Koper (Lj)
ALPE-JADRAN, aktualna oddaja sosednih dežel (Lj)
ŠPORTNA POROČILA (Lj)
JAZ, NATHALIE, ameriški film (Lj)
OPERA NARAVE: Iran - kakšna je tvoja usoda, 1. del, dokumentarna serija (Lj)
RISANKA (Lj)
CIK CAK (Lj)
TV IN RADIO NOCOJ (Lj)
ZRNO DO ZRNA (Lj)
TV DNEVNIK (Lj)
VREME (Lj)
PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
PARTIZANSKA ŠOLA, 1. del nadaljevanke TV Novi Sad (Lj)
PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
ŠPORTNI PREGLED (SA)
ČLOVEK BREZ MEJE: O tem pa pesmi ne pojo, dokumentarna serija (Lj)
POROČILA (Lj)
NEDELJEK, 4. 10.
TV V ŠOLI: TV koledar, Kultura pisanja in govora, Češčina, Odmor, Povej mi, povej (Zgb)
POROČILA (Zgb)
Starohrvatska arhitektura v le-su (Zgb)
TV V ŠOLI: Namesto odmora, Risanka, Zemljepis, Mali program, Risanka, Iz arhiva šolske TV, Zadnje minute (do 12.05) (Bgd)
KMETIJSKA ODDAJA TV ZAGREB (Lj)
POROČILA (Lj)
POVEZAVE, poljudnoznanstvena serija (Lj)
MUZEJI MAKEDONIJE: Memorialni muzej - 11. oktober - v Prilepu (Lj)
OBZORNIK (Lj)
HIT MESECA (Bgd)
RISANKA (Lj)
CIK CAK (Lj)
TV IN RADIO NOCOJ (Lj)
ZRNO DO ZRNA (Lj)
TV DNEVNIK (Lj)
VREME (Lj)
PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
Anton Ingolič: DELOVNI DAN SESTRÉ MARJE, drama (Lj)
KULTURNE DIAGONALE (Lj)
V ZNAMENJU (Lj)
PEK, 5. 10.
TV V ŠOLI: TV koledar, Bitka na Sutjeski, Otok Hvar, Odmor, Dnevnik 10 (Zgb)
POROČILA (Zgb)
Dalmacija v NOB (Zgb)
TV V ŠOLI: Namesto odmora, Risanka, Književnost in jezik, Mali program, Risanka, Glasbe-

ni pouk, Zadnje minute (do 12.05) (Bgd)
16.05 ŠOLSKA TV: Atletika I, Geološka preteklost, Generator Beograd (Lj)
17.20 POROČILA (Lj)
17.25 MALI PINGVIN, danska otroška serija (Lj)
17.40 LJUDSKI PLESI IN PESMI IZ ISTRE, 1. oddaja (Lj)
18.00 PISANI SVET: Jup (Lj)
18.30 OBZORNIK (Lj)
18.45 OBRAMBA IN SAMOZAŠČITA (Lj)
19.15 RISANKA (Lj)
19.20 CIK CAK (Lj)
19.24 TV IN RADIO NOCOJ (Lj)
19.26 ZRNO DO ZRNA (Lj)
19.30 TV DNEVNIK (Lj)
19.55 VREME (Lj)
19.57 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
20.00 AKTUALNO (Lj)
20.40 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
20.50 A. Döblin: BERLIN - ALEXANDERPLATZ, zahodnonemška nadaljevanke (Lj)
21.50 V ZNAMENJU (Lj)
SREDA, 6. 10.
8.35 TV V ŠOLI: TV koledar, Kakšno vodo pijemo, Velika Britanija, Odmor, Mačka (Zgb)
10.00 POROČILA (Zgb)
10.05 Učenci v samoupravni družbi: Moje mesto Rovinj, Risanka (Zgb)
10.35 TV V ŠOLI: Namesto odmora, Risanka, Predšolska vzgoja, Mali program, Risanka, Telesna vzgoja, Zadnje minute (do 12.05) (Bgd)
17.35 POROČILA (Lj)
17.40 CIBIBAN, DOBER DAN: Hura, pekli bomo koruzo! (Lj)
18.00 GUSARJI KAPITANA GANCHI, brazilska nadaljevanke (Lj)
18.30 OBZORNIK (Lj)
18.45 RAZIGRANA MLADOST, glasbena oddaja TV Beograd (Lj)
19.15 RISANKA (Lj)
19.20 CIK CAK (Lj)
19.24 TV IN RADIO NOCOJ (Lj)
19.26 ZRNO DO ZRNA (Lj)
19.30 TV DNEVNIK (Lj)
19.55 VREME (Lj)
19.57 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
20.00 FILM TEDNA: SLADOLEDAR, ameriški film (Lj)
22.50 MAJHNE SKRIVNOSTI VELIKIH KUHARSKIH MOJSTROV (Lj)
22.55 POROČILA (Lj)
ČETRTEK, 7. 10.
8.35 TV V ŠOLI: TV koledar, Mehkuži, Jedrska revolucija, Odmor, Čistoča (Zgb)
10.00 POROČILA (Zgb)
10.05 Človekovo telo (Zgb)
10.35 TV V ŠOLI: Namesto odmora, Risanka, Združeni Narodi, Kako naj... Risanka, »Kolaricu-Paniču«, Zadnje minute (do 12.05) (Bgd)
13.40 ŠOLSKA TV: Atletika I, Geološka preteklost, Generator (Lj)
14.55 Novi Sad: NOGOMET VOJVODINA - RIJEKA, prenos Novi Sad, (do 16.50) (Lj)
v odmoru...
17.05 POROČILA (Lj)
17.10 MLADI VIRTUOZI: Trobenta (Lj)
17.30 ZAPISI ZA MLADE: Slavko Mihelič (Lj)
18.00 BUNRAKU, japonsko lutkovno gledališče (Lj)
18.30 OBZORNIK (Lj)
18.45 MLADI ZA MLADE: Pred kongresom (Lj)
19.15 RISANKA (Lj)
19.20 CIK CAK (Lj)
19.24 TV IN RADIO NOCOJ (Lj)
19.26 ZRNO DO ZRNA (Lj)
19.30 TV DNEVNIK (Lj)
19.55 VREME (Lj)
19.57 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
20.00 TV KRIŽANKA (Lj)
21.30 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
21.35 ZRCALO TEDNA (Lj)
21.50 SHERLOCK HOLMES IN JACK RAZPARAČ, kanadski film (Lj)
23.40 POROČILA (Lj)
19.55 VREME (Lj)
19.57 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
20.00 STUDIO 2 (Lj)
21.30 BEG, dokumentarna oddaja (Lj)
22.05 V ZNAMENJU (Lj)
PETEK, 8. 10.
17.25 POROČILA (Lj)
17.30 BEGUNEC, nadaljevanje in konec serije TV Priština (Lj)
18.00 SREČANJE S TONČKO MAROLTOVO (Lj)
18.30 OBZORNIK (Lj)
18.45 OTROK IN PROMET (Lj)
19.05 EKONOMSKA TERMINOLOGIJA: Ukrepi v ekonomskih odnosih s tujino, 1. del (Lj)
19.05 RISANKA (Lj)
19.20 CIK CAK (Lj)
19.24 TV IN RADIO NOCOJ (Lj)
19.26 ZRNO DO ZRNA (Lj)
19.30 TV DNEVNIK (Lj)
19.55 VREME (Lj)
19.57 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
20.00 FANTJE S HILL STREETA, ameriška nadaljevanke (Lj)
20.50 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
20.55 NE PREZRITE (Lj)
21.10 ZGODBE IZ DELAVNICE, humoristična serija TV Beograd (Lj)
21.55 SPREMLJAJMO - SODELUJMO (Lj)
22.05 NOČNI KINO: LJUBEZEN POLDNE, francoski film (Lj)
23.40 POROČILA (Lj)
SOBOTA, 9. 10.
8.00 POROČILA (Lj)
8.05 MALI PINGVIN, danska otroška serija (Lj)
8.20 MLADI VIRTUOZI: Trobenta (Lj)
8.40 BEGUNEC, otroška serija TV Priština (Lj)
9.30 PISANI SVET: Jup (Lj)
9.40 GUSARJI KAPITANA GANCHI, brazilska nadaljevanke (Lj)
10.05 POVEZAVE, poljudnoznanstvena serija (Lj)
10.55 POZDRAVLJENA, MAKEDONIJA (Lj)
11.10 VČERAJ... ZA JUTRI: Počitniški mesec, dokumentarna serija (Lj)
11.40 POROČILA (do 11.45)
15.20 POROČILA (Lj)
15.25 SREČA NA VRVICI, slovenski mladinski film (Lj)
16.55 Čačak: KOŠARKA BORAC - ŠIBENKA, prenos Beograd (Lj)
v odmoru...
18.30 NAŠ KRAJ: Gornji Senik (Lj)
18.45 CIBIBAN, DOBER DAN: Hura, pekli bomo koruzo! (Lj)
19.05 ZLATA PTICA - Miškolin: V KREMPLJIH (Lj)
19.15 RISANKA (Lj)
19.20 CIK CAK (Lj)
19.24 TV IN RADIO NOCOJ (Lj)
19.26 ZRNO DO ZRNA (Lj)
19.30 TV DNEVNIK (Lj)
19.55 VREME (Lj)
19.57 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
20.00 TV KRIŽANKA (Lj)
21.30 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
21.35 ZRCALO TEDNA (Lj)
21.50 SHERLOCK HOLMES IN JACK RAZPARAČ, kanadski film (Lj)
23.40 POROČILA (Lj)

19.55 VREME (Lj)
19.57 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
20.00 STUDIO 2 (Lj)
21.30 BEG, dokumentarna oddaja (Lj)
22.05 V ZNAMENJU (Lj)
PETEK, 8. 10.
17.25 POROČILA (Lj)
17.30 BEGUNEC, nadaljevanje in konec serije TV Priština (Lj)
18.00 SREČANJE S TONČKO MAROLTOVO (Lj)
18.30 OBZORNIK (Lj)
18.45 OTROK IN PROMET (Lj)
19.05 EKONOMSKA TERMINOLOGIJA: Ukrepi v ekonomskih odnosih s tujino, 1. del (Lj)
19.05 RISANKA (Lj)
19.20 CIK CAK (Lj)
19.24 TV IN RADIO NOCOJ (Lj)
19.26 ZRNO DO ZRNA (Lj)
19.30 TV DNEVNIK (Lj)
19.55 VREME (Lj)
19.57 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
20.00 FANTJE S HILL STREETA, ameriška nadaljevanke (Lj)
20.50 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
20.55 NE PREZRITE (Lj)
21.10 ZGODBE IZ DELAVNICE, humoristična serija TV Beograd (Lj)
21.55 SPREMLJAJMO - SODELUJMO (Lj)
22.05 NOČNI KINO: LJUBEZEN POLDNE, francoski film (Lj)
23.40 POROČILA (Lj)
SOBOTA, 9. 10.
8.00 POROČILA (Lj)
8.05 MALI PINGVIN, danska otroška serija (Lj)
8.20 MLADI VIRTUOZI: Trobenta (Lj)
8.40 BEGUNEC, otroška serija TV Priština (Lj)
9.30 PISANI SVET: Jup (Lj)
9.40 GUSARJI KAPITANA GANCHI, brazilska nadaljevanke (Lj)
10.05 POVEZAVE, poljudnoznanstvena serija (Lj)
10.55 POZDRAVLJENA, MAKEDONIJA (Lj)
11.10 VČERAJ... ZA JUTRI: Počitniški mesec, dokumentarna serija (Lj)
11.40 POROČILA (do 11.45)
15.20 POROČILA (Lj)
15.25 SREČA NA VRVICI, slovenski mladinski film (Lj)
16.55 Čačak: KOŠARKA BORAC - ŠIBENKA, prenos Beograd (Lj)
v odmoru...
18.30 NAŠ KRAJ: Gornji Senik (Lj)
18.45 CIBIBAN, DOBER DAN: Hura, pekli bomo koruzo! (Lj)
19.05 ZLATA PTICA - Miškolin: V KREMPLJIH (Lj)
19.15 RISANKA (Lj)
19.20 CIK CAK (Lj)
19.24 TV IN RADIO NOCOJ (Lj)
19.26 ZRNO DO ZRNA (Lj)
19.30 TV DNEVNIK (Lj)
19.55 VREME (Lj)
19.57 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
20.00 TV KRIŽANKA (Lj)
21.30 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
21.35 ZRCALO TEDNA (Lj)
21.50 SHERLOCK HOLMES IN JACK RAZPARAČ, kanadski film (Lj)
23.40 POROČILA (Lj)

Velika izbira plošč in kaset vam je na voljo v prodajnih enotah KOVINOTEHNE - TOZD TEHNIČNA TRGOVINA CELJE
LESTVICA ZABAVNIH MELODIJ
1. KAROCA - OLIVER DRAGOJEVIĆ
2. MEMORY - BARBRA STREISAND
3. DA DA DA - TRIO
4. NIKO NEČE U MORNARE - MERI CETINIĆ
5. ABRACADABRA - STEVE MILLER BAND
KUPON
za lestvico zabavnih melodij
Glasujem za pesem
izvajalec
Ime, priimek, naslov

Nagrajenca: Zlata Rojc, Iršičeva 6, Celje, Irena Maček, Olesče 2 a, Laško
Pišite na naslov: Novi tednik - Radio Celje, Trg V. Kongresa 3a, Celje
Lestvica domačih melodij je na sporedu vsak ponedeljek ob 17.15, lestvica zabavnih melodij pa vsako soboto ob 17.15.
Vsakič nagrada velika plošča, ki jo izžrebanci dvignejo v prodajalni MELODIJA

Prodajalna MELODIJA v Cankarjevi ulici v Celju vam nudi bogat program plošč in kaset.
Prodajalna MELODIJA - TDO -TEKO- Celje - SOZD MERX
LESTVICA DOMAČIH MELODIJ
1. GORSKE ROŽE - SLOVENIJA
2. NOČ NA PLESU - MUŽENIČ
3. ŽELIM TI VSE NAJBOLJŠE - MARIJA AHAČIĆ POLAK
4. ZDRAVICA VESELI DRUŽBI - ALPSKI KVINTET
5. KAKO SEM SE UJEL - SLAK
KUPON
za lestvico domačih melodij.
Glasujem za pesem
izvajalec
Ime, priimek, naslov

RADIO CELJE

ČETRTEK, 30. 9.: 8.00 Poročila, 8.05 Dopoldne z vami - družbeni inilec samoupravljanja, Rudi Peperko (vmes ob 9.00 Poročila), 10.00 Ključek sporeda, 15.30 Obvestila, 15.45 Zabavni globus, 16.00 Kronika, 15. Čestitke in pozdravi, 16.30 V živo: Kaj je z delavsko kontrolo, 18.00 Ključek sporeda.
PETEK, 1. 10.: 8.00 Poročila, 8.05 Dopoldne z vami (vmes ob 9.00 ročila), 9.30 Žveplomter, 10.00 Zaključek sporeda, 15.30 Obvestila, 16.00 Poročila, 16.05 Čestitke in pozdravi, 16.45 Zabavni globus, 17.00 Kronika, 17.15 Glasbo vam izbira, 17.45 Mladi mladim, 18.00 Zaključek sporeda.
SOBOTA, 2. 10.: 8.00 Poročila, 8.05 Kuharski kotichek, 8.35 Koledar reditev, 9.00 Poročila, 9.05 Jugotonov express, 9.35 Filmski sprehodi, 10.00 Zaključek sporeda, 15.30 Obvestila, 15.45 Športna sobota, 16.00 Poročila, 16.05 Čestitke in pozdravi, 17.00 Kronika, 17.15 Lestvica zabavnih melodij, 17.30 Kulturni feljton, 17.45 Zabavni globus, 18.00 Zaključek sporeda.
NEDELJA, 3. 10.: 10.00 Poročila, 10.10 Obvestila, 10.30 Predstavljamo, 10.45 Onkraj srebrne črte, 11.00 Vedri zvoki, 11.15 Zabavni globus, 11.30 Kmetijska oddaja, 12.00 Čestitke in pozdravi, 13.00 Poročila, 13.05 Žveplomter (ponovitve), 13.30 Literarna oddaja, 14.00 Zaključek sporeda.
PONEDELJEK, 4. 10.: 8.00 Poročila, 8.05 Športno dopoldne (vmes ob 9.00 Poročila), 10.00 Zaključek sporeda, 15.30 Obvestila, 16.00 Poročila, 16.05 Čestitke in pozdravi, 16.30 Reportaža, 16.45 Zabavni globus, 17.00 Kronika, 17.15 Lestvica narodno-zabavnih melodij, 17.30 Športni pregled, 17.45 Glasbene novice, 18.00 Zaključek sporeda.
TOREK, 5. 10.: 8.00 Poročila, 8.05 Dopoldne z vami (vmes ob 9.00 Poročila), 9.45 Esperanto, 10.00 Zaključek sporeda, 15.30 Obvestila, 16.00 Poročila, 16.05 Čestitke in pozdravi, 16.30 Iz delovnih organizacij, 16.45 Zabavni globus, 17.00 Kronika, 17.15 Iz arhiva resne glasbe, 17.45 Odviti, 18.00 Zaključek sporeda.
SREDA, 5. 10.: 8.00 Poročila, 8.05 Dopoldne z vami (vmes ob 9.00 Poročila), 9.30 Koledar prireditve, 10.00 Zaključek sporeda, 15.30 Obvestila, 16.00 Poročila, 16.05 Čestitke in pozdravi, 16.30 Delo in zdravje, 16.45 Zabavni globus, 17.00 Kronika, 17.15 Glasbene vzporednice, 17.30 Aktualno, 17.45 Iz zakladnice zborovske glasbe, 18.00 Zaključek sporeda.

VATROSTALNA ZENICA TOZD »JESENICE« JESENICE
Odbor za delovna razmerja ponovno objavlja
prosta dela in naloge
več kvalificiranih gradbenih in industrijskih zidarjev za delo v delovni enoti Jesenice in Štore
Za opravljanje del in nalog morajo kandidati izpolnjevati naslednje pogoje:
- da imajo dokončano poklicno šolo za gradbene ali industrijske zidarje, ali uspešno opravljen tečaj in priznana kvalifikacija
- da imajo tri leta delovnih izkušenj v stroki
- da imajo regulirano vojaško obveznost
Posebni pogoj je poskusno delo, ki traja 3 mesece. V slučaju uspešno opravljenega poskusnega dela bodo kandidati sklenili delovno razmerje za nedoločen čas.
Kandidati naj pošljejo pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev na naslov:
Vatrostalna Zenica TOZD »JESENICE« Jesenice, Savska 6
O izbiri bodo kandidati pismeno obveščeni. Razpis velja do zasedbe delovnih nalog.

POIŠČITE V... MAVRICI
kovinotehna tozd tehnična trgovina

ROJSTVA
CELJE
Rojenih je bilo 21 dečkov in 28 deklic.
SLOVENSKE KONJICE
Rojeni sta bili 2 deklici in 3 dečki.
POROKE
CELJE
Poročilo se je 15 parov, od teh: VALE Avgustin in FERJAN Marija, oba iz Celja, JAVORNIK Ivan iz Titovega Velenja in ŠVENT Martina iz Klanca, STEPINŠEK Dušan iz Celja in FERDIH Irena iz Prvačine, STAMOL Srečko in GAJSEK Mileva oba iz Celja, STOLCER Zlatko iz Rogatca in CESNIK Darja iz Debra, ČARKIČ Esad iz Celja in DRAGANOVIĆ Zekija iz Sanskega mosta.
SLOVENSKE KONJICE
Poročili so se: VIVOD Danilo iz Strca in GOŠNIK Jožica iz Stenic, FURMAN Janez iz Jerneja pri Ločah in LESKOVAR Stanislava iz Zbelovega, RAČNIK Ignac in MESARIĆ Marija oba iz Slovenskih Konjic, GOŠNIK Aleksander iz Skale in JOST Majda iz Slovenskih Konjic, HREN Rudolf in DURKALIĆ Vahida oba iz Zreč.

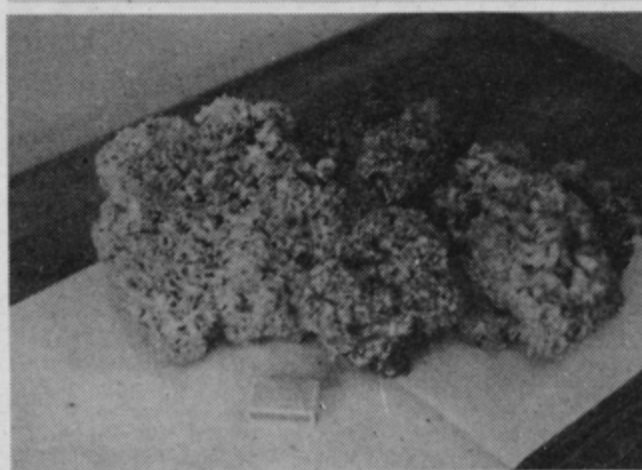
SMRTI
CELJE
Umrli so: PODPEČAN Matija Karol, 62, Celje, PRIVŠEK Franc, 59, Gornja vas pri Preboldu, KLADNIK Ferdinand, 67, Raduha, TKAVC Angela, 49, Migojnice, BREZOVNIK Stefanija, 65, Slovenske Konjice, KAMNIKAR Jožefa, 79, Močilno, PEČNIK Leopold, 71, Breg pri Polzeli, KOTNIK Marija, 72, Ponikva pri Žalcu, PODERGAJS Ana, 85, Loka pri Zidanem mostu, ANTOLOGA Stanislava, 56, Žalec, TOMŠE Ludvik, 81, Celje.

DEŽURSTVA
ZDRAVSTVENI DOM
Dežurstvo med tednom: pomožni zdravnik od 14. do 20. ure, glavni zdravnik od 15. do 6. ure naslednjega dne. Ob nedeljah je dežurstvo od 12. ure do naslednjega dne do 6. ure zjutraj, ob praznikih pa od 6. do 7. ure naslednjega dne.
LEKARNE CELJE
Neprekinjeno dežurstvo ima lekarna CENTER v Stanetovi ulici 13 a, Celje.
TRGOVINE
V tednu od 27. septembra do 2. oktobra bo dežurala samopostrežba CENTER v Stanetovi ulici vsak dan do 20. ure. V tednu od 4. do 9. oktobra pa bo dežurala samopostrežba RIMSKI DVOR v Zidanskovi ulici.

SLOVENSKE KONJICE
Umrli je: BORNŠEK Magda, 32, Stranice.
ZALEC
GOLOBIČ Amalija, 80, Podgorje pri Letušu, ČOLIG Ignac, 60, Gotovlje, JANŠE Ivan 53, Polzela, LEŠER Marija, 77, Topovlje, POZNIČ Helena, 83, Grajska vas, ZAJC Angela, 69, Šempeter 108, KOŠENINA Irmiona, 73, Vransko, ZMERZLAK Elizabeta, 73, Marija Reka, ROKSIČ Dušan, 56, Bjelovar, PIRNAT Anton, 72, Vransko, KOŠIR Amalija, 91, Prekopa, BRECL Oton, 52, Liboje, JERNEJČIĆ Franc, 82, Loke 33.

Čeprav je do Dneva mrtvih še več kot mesec dni, lahko že sedaj pomislite na nakup sveč. Prodajalna Mavrica v Stanetovi ulici v Celju ima bogato izbiro sveč vseh vrst.

Prodajalna Mavrica v Stanetovi ulici v Celju ima bogato izbiro sveč vseh vrst.

PLODOVI NARAVE

Prinesli so jih k nam v uredništvo, Marija Koštomaj iz Zepine 62 dekagramov težkega jurčka, Rado Kolar pa je na vrtu svoje mame Neže v Bovšah pri Vojniku utrgal 95 dkg težak paradiznik; Milan Mihelin pa je v gozdu v bližini Celja našel izredno redko gobo – velikanko, ki je povrh vsega še užitna. Imenuje se borova gliva.

AMADEUS POROČA

Vse več gospodarstvenikov (pa tudi občanov) vse bolj spoštuje pikapolonico, ki je že od nekdaj znak sreče in ponekod tudi znak varčevanja... Toda, če človek vzame svinčnik v roko, tudi če ni najbolj odprte glave, se znajde pred nerešljivim problemom: Kje najti devize, če ni izvoza. Kje najti izvoz, če ni surovin. Kje najti surovine, če ni deviz. Kje vzeti dinarčke, če ni nič privarčevanega. Kako varčevati, če ni rezultatov poslovanja. Kako ustvariti rezultate, če ni dinarčkov... Malo denarja pomeni torej malo muzike. Edino rakom lahko gremo žvižgat... Saj je tudi to muzika, mar ne?

GOBARSKA SREČA OTO KOSA

Letošnja obilna gobja bera, ki je še zlasti v teh septemberskih dneh dosegla svoj vrhunec, je osrečila marsikakšnega strastnega gobarja pa tudi samo nedeljskega izletnika. Oto Kos iz Dolenje vasi pri Preboldu, lastnik kemične čistilnice, ni ne eno ne drugo. Res se bolj nagiba med vrste strastnih gobarjev, vendar mu za to primankuje časa. Kljub vsemu pa vsaj enkrat na teden zavije v gozd in na »svojih« terenih pogleda, če je kaj gob za popestritev jedilnika. Tako je bilo tudi tistega septemberskega ponedeljka, ko se mu je gobarska sreča še posebno nasmehnila. Na obronku gozda, nekje pri Taboru, kar je sice gobarska skrivnost, mu je pod roke povsem nepričakovano prišel orjaški ajdovec in tehtnica je pred strokovno komisijo v Hotelu Prebold pokazala 1 kg in 16 dkg teže. Ko je Oto pripovedoval, kako je reagiral pri najdbi tega orjaškega ajdovca, smo mu radi verjeli. Dejal je, da je nekaj časa samo strmel v rjavo gmoto na tleh, nato pa se usedel zraven nje in jo dolgo časa opazoval. Doslej je Oto že večkrat našel marsikakšnega velikega gobana, vendar tako velikega ni našel še nikoli.

D. NARAGLAV

BUČE DOLGE 150 CM IN VEČ

V Libojah smo konec tedna obiskali Evalda Podpečana, je na svojem vrtu vzgojil buče, nenavadne oblike in dolžine. Nekatere med njimi so dolge tudi več kot 1,5 m. Seme zase je dobil na Primorskem. Kakšen pa je njihov okus, še ne ve. T. TAVČA

PO JUGOVZHODNI AZIJI

Jutranja zarja in odenki visokih kokosovih palm na obali, pa množica ribičev, ki so iz svojih čolnic kovali v vodo ribiške mreže, je ustvarilo v popotniku poseben vtis.

Celebes je razvejan otok. Zgornji jezik se približuje južno-filipinskemu otokom. Tod se počasi mešata indonezijska in filipinska kultura, ravno tako tudi rase. Trgovci že od nekdaj pridno trgujejo med sabo. Ta ozki jezik ozemlja naenkrat zavije pravokotno in začne teči navzdol, kjer se razširi v centralni del hribovitega otoka. Med zgornji in srednji jezik otoka je stisnjen zaliv Tomini, poln malih koralnih otočkov. Okrog otokov so podvodni koralni grebeni. Žive koralice in eksotične tropske ribice pričarajo slučajnemu radovednežu čudežni podvodni svet. Tod tudi ne manjka manj čudovitih morskih psov.

Centralni del otoka nadaljuje proti jugu dva kraka otoka, med njiju se zajeda zaliv Teluk Bole. Celotno prebivalstvo otoka šteje nekje med devet in desetimi milijoni. Živijo v naseljih na morski obali. Že od nekdaj so poznani kot dobri pomorščaki. Precej razbojniških legend z azijskih morij gre pripisati prav njim.

Notranjost otoka je redko naseljena s posameznimi plemenskimi skupinami, ki so svojo originalnost že več ali manj izgubile po prihodu misijonarjev.

V DEŽELI TORADŽI

Na Celebes sem prišel, da vidim deželo Tano Toradžo. Veliko se je govorilo o njej in navadah oziroma običajih Toradžev. In kot sem kasneje videl, govorjenje ni bilo brez osnove.

Kot izhodišče mi je bilo pristaniško mesto Pare-Pare, ki leži pod tisoč metrov visoko planoto Toradžo. To

mesto ni izstopalo z nobeno posebnostjo. Vrvež na blatnih cestah, polno bečakov (riks) in povsod indonezijsko temperamentni, nasmejani obrazi domačinov.

Nekaj časa se veselo prenašal njihovo radovednost in pozdrave »hallo mister,

PIŠE: 21 STANE ŽILNIK

hallo friend« itd., potem pa te počasi že začne boleti glava. To jim ne gre zameriti, če jih zanima odkod prihaja in kam gre belec v umazanih kavbojkah in velikim nahrbtnikom na ramah. Deležen si istih vprašanj, ki se nespremenjeno ponavljajo. Odgovarjaš, se jim smejiš, vzameš cigareto, jo ponudiš, sprejmeš povabilo na pijačo (čaj), se pogovarjaš (z rokami). Proti popoldnevu ti postanejo živci že kar precej naviti. »Odkasljajš« se s kakšno domačo kletvico in ti je zopet vse v redu pri duši.

Hodim po ulicah, v nos mi stopijo trgovine Kitajcev. Na Kalimantanu (Borneu) je bilo teh spretnih in nekompromisnih kitajskih trgovcev zelo malo, kar mi je še posebno odgovarjalo in verjetno tudi domačinom. V celebeskih mestih je trgovina večinoma v njihovih rokah.

Na večerjo sem stopil v malo gostilnico, od koder je prihajal vonj po pečenih ribah. Naročim kos velike pečene ribe in ko vidim, da postavijo predme še neočiščeno in že pečeno, mi kar malo vzame tek. Toda, če je človek lačen, bi še kaj drugega pojedel.

V deželo Tano Toradžo vodi z južne strani strma in ovinkasta ozka cesta. Iz rečne doline se med terasastimi riževimi polji vzpenja cesta na planoto in na drugi strani teče navzdol proti zalivu do kraja Palopo.

V koltu (kombiju) smo si delali družbo s skupino holandskih Indonezijcev, katerim segajo rodbinske korenine v Toradžo. Dvanajst ur ubijajoče vožnje ponoči, večidel brez luči je malo popestrilo otroško veselje ženske, ki se je skupaj s svojimi otroci po petindvajsetih letih vračala na obisk v rodno vas, k staršem.

Ponoči prispem v mesto Rantepao. Povsod je bila tema, nikjer ni bilo moč najti prenočišča. To niti ni tako čudno, če ne dežuje. Noči so hladnejše, čez dan pa pripeka sonce. Suho obdobje je od aprila do novembra, v ostalih mesecih pa precej dežuje. To je idealna klima za gojitev riža. Toradžo slovi po dveh do treh setvah riža letno, ljudje lahko živijo v blaginji v primerjavi z drugimi indonezijskimi otoki.

Toradžev je nekaj nad tristo tisoč. Ločeni so med nekaj bolj ali manj podobnih plemenskih skupin, raztresenih po osrednjem hribovitem delu otoka. Njihovi predniki izhajajo iz Indokine. Legenda pravi, da so prišli z nevihta tam nekje iz zahodnih morij. Čolne je raztresčilo nevihta na osrednji del otoka in so jim služili za strehe.

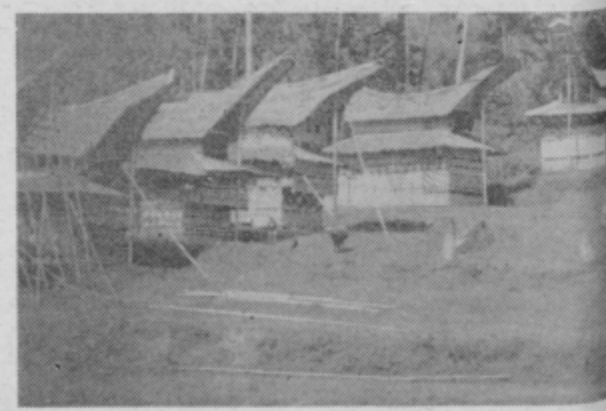
Kot da bi današnji stil gradnje njihovih lesenih hiš

imel razlago v stari legendi. Od daleč zglejajo kot na klet postavljene čolni. Spodnja stran hiše je vedno obrnjena proti severu, v smeri proti Indokini, od koder prihajajo izhajajo.

Predno so prišli sem Holandci (1905), so bili Toradževci poznani kot kruta in zelo tužna plemenska skupina celi Indoneziji. Vasi so imeli postavljene na vrhu hribov in ograjene s pleteno steno. Bili so večji v ravninah kot kopjem.

Med pripadniki stare Toradžanske skupnosti so precej moških sumili, da so terorizirali. Osumljencu so pri snili prste v vrelo smolo in so mu zgoreli, je bil spoznan za krivega. Prodali so ga črnim gim vaščanom za obglavljenje. Do čarovniške časti in imele pravico le ženske transvestiti.

Po holandski zasedbi Indonezije so se za Toradževce čeli drugačni časi. S svetovnih gorskih vasi so se delno preselili v doline in se oprijeli poljedelskih opravil. V pravi težni meri so sprejeli krščanstvo, soočiti so se morali tudi z nekaterimi boleznimi, katerih pred prihodom Toradževcev še niso poznali. S tem se začele krhati tudi rodilske strukture in navade. Če so večše glave na žrtvovanju, so zamenjale glave vodnih bivolov.

Toradžanske hiše, strehe imajo obliko lupin